

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών**

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΑΣΙΑΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Μετάφραση και Διερμηνεία

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

της Παπαδέλλη Στέλλας
(Α.Μ. 201520113)

ΟΡΟΓΡΑΦΙΑ ΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΛΥΛΕΚΤΙΚΩΝ ΕΚΦΡΑΣΕΩΝ

**Δημιουργία λεξιλογικού πόρου με τη χρήση ηλεκτρονικού Σώματος
Κειμένων για την υποβοήθηση της μεταφραστικής διαδικασίας**

Επιβλέποντες:

1. Σαριδάκης Ιωάννης, Αναπλ. Καθηγητής, ΕΚΠΑ
2. Γιούλη Παρασκευή, ΥΠ. Δρ, Επιστημονική Συνεργάτης του Ινστιτούτου Επεξεργασίας Λόγου
3. Φωτοπούλου Αγγελική, Ερευνήτρια Α' του Ινστιτούτου Επεξεργασίας Λόγου
4. Τομαρά Ουρανία, Διδάσκουσα τμήματος Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών, ΕΚΠΑ

Αθήνα, Ιούνιος 2018

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
**Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών**

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

Τμήμα Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών
Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών

ΠΜΣ «Μετάφραση και Διερμηνεία»

Όνοματεπώνυμο: ΠΑΠΑΔΕΛΛΗ ΣΤΕΛΛΑ
Αριθμός μητρώου: 201520113
Γνωστικό αντικείμενο: Ορογραφία (μονολεκτικοί και πολυλεκτικοί όροι) με δίγλωσσα Ηλεκτρονικά Σώματα Κειμένων. Δημιουργία γλωσσικού πόρου για την υποβοήθηση της μεταφραστικής διαδικασίας.
Κύριος Επόπτης/ες: Σαριδάκης Ιωάννης
Μέλη Επιτροπής: Γιούλη Παρασκευή, Φωτοπούλου Αγγελική, Τομαρά Ουρανία
Τίτλος: Ορογραφία ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων. Δημιουργία λεξιλογικού πόρου με τη χρήση ηλεκτρονικού Σώματος Κειμένων για την υποβοήθηση της μεταφραστικής διαδικασίας.
Αριθμός λέξεων: 17.446
Ημερομηνία κατάθεσης: 08/06/2017

Δήλωση: Με την υποβολή της παρούσας και τη συμπλήρωση του ανωτέρω πίνακα, βεβαιώ ότι έχω αναγνώσει και κατανοήσει τις πολιτικές και τους κανονισμούς του Πανεπιστημίου Αθηνών και του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) σχετικά με την αξιολόγηση των εργασιών και τα ακαδημαϊκά παραπτώματα.

Ημερομηνία

08/06/2017

Υπογραφή

Ευχαριστίες

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος «Μετάφραση και Διερμηνεία» του τμήματος Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Αισθάνομαι την υποχρέωση να ευχαριστήσω τους καθηγητές του μεταπτυχιακού προγράμματος με τους οποίους συνεργάστηκα και οι οποίοι έπαιξαν πολύ σημαντικό ρόλο στην εκπόνηση και πραγματοποίηση της εργασίας αυτής.

Συγκεκριμένα, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή της διπλωματικής εργασίας, Αναπληρωτή Καθηγητή Ιωάννη Σαριδάκη, για την πολύτιμη καθοδήγηση του, την εμπιστοσύνη και την εκτίμηση που μου έδειξε.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες θέλω να απευθύνω στην Παρασκευή Γιούλη, μέλος της επιτροπής, για την καθοριστική βοήθεια που μου προσέφερε στην προσπάθειά μου και για την ουσιαστική υποστήριξή της σε κάθε φάση της συγκεκριμένης εργασίας.

Τέλος, εκφράζω τις ευχαριστίες μου στην Αγγελική Φωτοπούλου, Ερευνήτρια Α' του Ινστιτούτου Επεξεργασίας Λόγου και στην Ουρανία Τομαρά, μέλη της επιτροπής αξιολόγησης της μεταπτυχιακής μου εργασίας.

Ορογραφία ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων

Περίληψη

Στόχος της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι η μελέτη ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων της νέας ελληνικής γλώσσας μέσω της χειρωνακτικής επισημείωσης σε κειμενικά δεδομένα. Απώτερος σκοπός της εργασίας είναι ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη δίγλωσσου λεξιλογικού πόρου στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα, ο οποίος θα περιλαμβάνει τις επισημειωμένες ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις, τις συντακτικές και λεξιλογικές ιδιομορφίες τους και τη μετάφρασή τους στα αγγλικά. Ο λεξιλογικός πόρος που παρατίθεται στην εργασία θα μπορούσε να αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο για την υποβοήθηση της μεταφραστικής διαδικασίας. Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για τη συλλογή του σώματος κειμένων, όσο και για τη δημιουργία του λεξιλογικού πόρου συνδυάζει τις νέες τεχνολογίες και βασίζεται σε πραγματικά δεδομένα. Η συγκεκριμένη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία όχι μόνο αξιοποίησε, αλλά και εμπλούτισε σχετική ερευνητική υποδομή, που στοχεύει στην επισημείωση ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων σε κειμενικά δεδομένα και στη δημιουργία γλωσσικών πόρων για την αυτόματη επεξεργασία κειμένων.

Λέξεις-κλειδιά

πολυλεκτικές εκφράσεις, ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις, γλωσσολογία σωμάτων κειμένων, μεταφραστική διαδικασία.

Verbal Multi-Word Expressions

Abstract

Multi-word expressions pose a number of issues especially because of their idiosyncrasies. In this regard, the creation of annotated resources and their manual identification on the basis of specific linguistic criteria is of paramount importance. The scope of this thesis is the study of Greek verbal multi-word expressions in a modern Greek corpus using manual annotation. The ultimate purpose of this thesis is the design and the development of a bilingual lexical resource in Greek and English, which comprises the verbal multi-word expressions, that were annotated, their syntactic and lexical idiosyncrasies and their translation in English. This lexical resource could be used as a helpful tool for assisting the translation process. The methodology adopted for the collection of the corpus and the creation of the lexical resource combines new technology and is based on real data. This thesis not only utilized, but also enriched relevant research, which aims to annotate verbal multi-word expressions in running texts for the development of lexical resources, which could be used for the automatic processing of running texts.

Keywords

multi-word expressions, verbal multi-word expressions, corpus linguistics, translation process.

Πίνακας περιεχομένων

Ευχαριστίες.....	4
Περίληψη.....	6
Abstract.....	8
Παραρτήματα.....	14
Συνομογραφίες.....	14
Κεφάλαιο Πρώτο.....	16
Εισαγωγή – Στόχος της εργασίας.....	16
Κεφάλαιο Δεύτερο.....	20
Θεωρητικό υπόβαθρο.....	20
1.1 Πολυλεκτικές εκφράσεις: Ορισμός και Χαρακτηριστικά.....	20
1.2 Τυπολογία πολυλεκτικών εκφράσεων.....	25
Κεφάλαιο Τρίτο.....	28
Επισκόπηση εργασιών επισημείωσης και υπολογιστικών λεξικών.....	28
Κεφάλαιο Τέταρτο.....	30
Μεθοδολογία.....	30
1.1 Συλλογή σώματος κειμένων.....	30
1.2 Αυτόματη επεξεργασία σώματος κειμένων.....	31
1.3 Επισημείωση ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων.....	32
1.4 Εξαγωγή ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων – Δημιουργία λεξιλογικού πόρου.....	33
Κεφάλαιο Πέμπτο.....	35
Επισημείωση Ρηματικών Πολυλεκτικών Εκφράσεων.....	35
1.1 Αναγνώριση πολυλεκτικών εκφράσεων: προδιαγραφές επισημείωσης.....	35
1.2 Κατηγοριοποίηση ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων.....	40
1.3 Διαδικασία Επισημείωσης μέσω του εργαλείου FLAT.....	44
1.4 Αποτελέσματα επισημείωσης.....	54
Κεφάλαιο Έκτο.....	56
Λεξιλογικός Πόρος.....	56
1.1 Δημιουργία Λεξιλογικού Πόρου.....	56
1.2 Μετάφραση των Ρηματικών Πολυλεκτικών Εκφράσεων.....	64
1.3 Συζήτηση.....	66
Κεφάλαιο Έβδομο.....	71
Συμπεράσματα.....	71
1.1 Σύνοψη.....	71
1.2 Μελλοντική έρευνα.....	73
Βιβλιογραφία.....	74
Παράρτημα 1.....	79
Λεξιλογικός πόρος.....	79
Παράρτημα 2.....	90
Μεταφράσεις μέσω Sketch Engine.....	90

Ευρετήριο εικόνων

Εικόνα1.....	32
Εικόνα2.....	43
Εικόνα3.....	44
Εικόνα4.....	45
Εικόνα5.....	49
Εικόνα6.....	50
Εικόνα7.....	51
Εικόνα8.....	57
Εικόνα9.....	59
Εικόνα10.....	60
Εικόνα11.....	63
Εικόνα12.....	90
Εικόνα13.....	90
Εικόνα14.....	91
Εικόνα15.....	91
Εικόνα16.....	91
Εικόνα17.....	92
Εικόνα18.....	92
Εικόνα19.....	92
Εικόνα20.....	93
Εικόνα21.....	93
Εικόνα22.....	93
Εικόνα23.....	94
Εικόνα24.....	94
Εικόνα25.....	94
Εικόνα26.....	94
Εικόνα27.....	95
Εικόνα28.....	95
Εικόνα29.....	95
Εικόνα30.....	96
Εικόνα31.....	96
Εικόνα32.....	96
Εικόνα33.....	97
Εικόνα34.....	97
Εικόνα35.....	97
Εικόνα36.....	98
Εικόνα37.....	98
Εικόνα38.....	98
Εικόνα39.....	99
Εικόνα40.....	99
Εικόνα41.....	99
Εικόνα42.....	100
Εικόνα43.....	100
Εικόνα44.....	100
Εικόνα45.....	101
Εικόνα46.....	101

<u>Εικόνα47.....</u>	<u>101</u>
<u>Εικόνα48.....</u>	<u>102</u>
<u>Εικόνα49.....</u>	<u>102</u>
<u>Εικόνα50.....</u>	<u>102</u>
<u>Εικόνα51.....</u>	<u>102</u>
<u>Εικόνα52.....</u>	<u>103</u>
<u>Εικόνα53.....</u>	<u>103</u>
<u>Εικόνα54.....</u>	<u>103</u>
<u>Εικόνα55.....</u>	<u>103</u>
<u>Εικόνα56.....</u>	<u>104</u>
<u>Εικόνα57.....</u>	<u>104</u>
<u>Εικόνα58.....</u>	<u>104</u>
<u>Εικόνα59.....</u>	<u>104</u>

Ευρετήριο πινάκων

Πίνακας 1 Παραδείγματα κατηγοριών ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων.....	51
Πίνακας 2 Παραδείγματα της κατηγορίας υποστηρικτικών δομών.....	54
Πίνακας 3 Παραδείγματα σημασιών της κατηγορίας των ιδιωματικών εκφράσεων.....	54
Πίνακας 4 Παραδείγματα δομών με άρνηση.....	57
Πίνακας 5 Παραδείγματα σε σχέση αντιστροφής.....	59
Πίνακας 6 Διαφοροποιήσεις ελληνικών-αγγλικών ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων α. Μονολεκτικά.....	65
Πίνακας 7 Σύμπτωση ελληνικών-αγγλικών ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων.....	66
Πίνακας 8 Διαφοροποιήσεις ελληνικών-αγγλικών ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων β. Ιδιωματικές εκφράσεις.....	67
Πίνακας 9 Παραδείγματα Phrasal Verbs.....	68
Πίνακας 10 Αριθμητικά στοιχεία μεταφράσεων.....	68

Παραρτήματα

Παράρτημα 1 Λεξιλογικός πόρος.....	76
Παράρτημα 2 Μεταφράσεις μέσω Sketch Engine.....	87

Συνομογραφίες

Πολυλεκτικές εκφράσεις: Multi-word expressions (MWE)

Ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις: Verbal Multi-word expressions (VMWE)

Υποστηρικτικές δομές: Light Verb Constructions (LVC)

Ιδιωματικές εκφράσεις: Idiomatic expressions (ID)

Δομές με μόρια: Verb particle constructions (VPC)

Πολυρηματικές δομές: Multi-verb constructions (MVC)

Αυτοπαθή ρήματα: Inherently Reflective Verbs (IRV)

FoLiA Linguistic Annotation Tool (FLAT)

Κεφάλαιο Πρώτο

Εισαγωγή – Στόχος της εργασίας

Η συγκεκριμένη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία έχει ως αντικείμενο την αναγνώριση και την κατηγοριοποίηση ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων σε σώμα κειμένων της ελληνικής γλώσσας, καθώς, επίσης, και τη δημιουργία δίγλωσσου λεξιλογικού πόρου, ο οποίος απαρτίζεται από τις ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις που επισημειώθηκαν και τη μετάφρασή τους στην αγγλική γλώσσα.

Ένα σημαντικό τμήμα του λεξιλογίου της Νέας Ελληνικής, όπως και πολλών άλλων γλωσσών, καταλαμβάνουν οι πολυλεκτικές εκφράσεις, δηλαδή λεξικά στοιχεία, τα οποία αποτελούνται από δύο ή περισσότερες λεκτικές μονάδες, και χαρακτηρίζονται από λεξική, συντακτική ή σημασιολογική ιδιομορφία (Sag et al., 2002: 2-3).

Οι ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις της εργασίας συλλέχθηκαν από σώμα κειμένων που δημιουργήθηκε ειδικά για τον συγκεκριμένο σκοπό. Το σώμα κειμένων που χρησιμοποιήθηκε προέρχεται από τον τύπο. Προκειμένου να εξασφαλισθεί η αξιοπιστία, η αντιπροσωπευτικότητα και η ισορροπία του σώματος κειμένων, η συγκρότησή του ακολούθησε συγκεκριμένες προδιαγραφές. Επιπροσθέτως, η επισημείωση των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων πραγματοποιήθηκε με τη βοήθεια ειδικού εργαλείου επισημείωσης στη βάση ορισμένων προδιαγραφών. Απώτερος στόχος της εργασίας επισημείωσης είναι η σχεδίαση και η ανάπτυξη λεξιλογικού πόρου στην ελληνική γλώσσα, βάσει των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από τη διαδικασία της επισημείωσης, με σκοπό την υποβοήθηση της μεταφραστικής διαδικασίας.

Οι πολυλεκτικές εκφράσεις αποτέλεσαν και συνεχίζουν να αποτελούν αντικείμενο προβληματισμού για τους γλωσσολόγους, και κατ' επέκταση για τους μεταφραστές, κυρίως λόγω της ιδιομορφίας που παρουσιάζουν. Όπως φαίνεται και από τον ορισμό που δόθηκε παραπάνω, οι εκφράσεις αυτές χαρακτηρίζονται από ιδιομορφία που αφορά το λεξιλόγιο, τη σύνταξη ή τη σημασία. Οι πολυλεκτικές εκφράσεις εμφανίζονται σε διάφορα είδη κειμένων και δημιουργούν σοβαρές δυσκολίες για κάθε είδους επεξεργαστή φυσικής γλώσσας (Sag, et al, 2002: 2). Οι δυσκολίες αυτές οφείλονται στο γεγονός ότι η ακριβής ερμηνεία τους δεν βασίζεται στα επιμέρους στοιχεία της έκφρασης. Επιπροσθέτως, οι ελλείψεις των λεξικών εντείνουν το ήδη υπάρχον πρόβλημα, με αποτέλεσμα να καθίσταται αναγκαίος ο εμπλουτισμός των λεξικών με πολυλεκτικές εκφράσεις στις οποίες θα ορίζονται τα βασικά χαρακτηριστικά τους και ο τρόπος χρήσης τους.

Η αναγνώριση, η ερμηνεία και η μετάφραση των πολυλεκτικών εκφράσεων, παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια στη Μηχανική Μετάφραση και στα τεχνολογικά μέσα που χρησιμοποιούνται κατά τη μεταφραστική διαδικασία, παρουσιάζει αρκετές δυσκολίες, από θεωρητικής και πρακτικής άποψης. Η ιδιομορφία των συγκεκριμένων εκφράσεων δημιουργεί προβλήματα όχι μόνο στους επεξεργαστές φυσικής γλώσσας αλλά και στους φυσικούς μεταφραστές λόγω των αμφισημιών, των δομικών και λεξιλογικών ασυμμετριών ανάμεσα στις γλώσσες και των πολιτιστικών διαφορών (Pastor, Monti, Seretan, Mitkon, 2015). Λόγω της ιδιομορφίας τους, η αυτόματη αναγνώριση τους εντός κειμενικών δεδομένων θεωρείται ένα πολύ σημαντικό, αλλά και δύσκολο έργο για τους επεξεργαστές φυσικής γλώσσας. Χρειάζονται ειδική επεξεργασία προκειμένου να μπορούν να λειτουργήσουν αποτελεσματικά σε εφαρμογές επεξεργασίας φυσικής γλώσσας, όπως η αυτόματη μετάφραση, η εξαγωγή πληροφοριών και η απάντηση ερωτήσεων (Savary, et al. 2017: 2).

Τα λεξικά, έντυπα ή ηλεκτρονικά, αποτελούν χρήσιμα εργαλεία για τους μεταφραστές στην προσπάθειά τους να αποδώσουν την ακριβή σημασία μιας έκφρασης. Στην περίπτωση, όμως, των πολυλεκτικών εκφράσεων και συγκεκριμένα των ρηματικών, ο βαθμός δυσκολίας της μετάφρασης είναι υψηλότερος με αποτέλεσμα ο μεταφραστής να χρειάζεται λεξικά που να περιλαμβάνουν ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις με τη σημασία και τον τρόπο χρήσης τους. Σημαντικό ρόλο για ένα λεξικό παίζει η μακροδομή και η μικροδομή του. Συγκεκριμένα, είναι χρήσιμο να υπάρχει πλήθος λημματοποιημένων εκφράσεων και η εσωτερική δομή του λεξικού να είναι τέτοια ώστε να καλύπτονται αρκετές παράμετροι της χρήσης και της λειτουργίας των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων, όπως το επίπεδο ύφους, οι συντακτικές και λεξιλογικές ιδιομορφίες τους, η μετάφρασή τους.

Όσον αφορά τα έντυπα λεξικά, μετά από έρευνα που πραγματοποιήθηκε (Μίνη & Φωτοπούλου, 2009) στα λεξικά Μπαμπινιώτη και Τριανταφυλλίδη φάνηκε ότι δεν ακολουθείται αυστηρή τυπολογία όσον αφορά τον βαθμό παγίωσης μιας έκφρασης, τα προδιαγραφικά κριτήρια των λεξικών αυτών δεν τηρούνται με συνέπεια, ενώ δεν καθορίζονται σαφή όρια για τον προσδιορισμό της χρήσης των λημμάτων. Όπως αναφέρουν οι ερευνήτριες (Μίνη & Φωτοπούλου, 2009), τα λεξικά που αναφέρθηκαν παρουσιάζουν ελλείψεις, που δημιουργούν προβλήματα στους χρήστες της γλώσσας και κατ' επέκταση στους μεταφραστές, εφόσον δεν καθορίζονται με σαφήνεια οι προδιαγραφές τους. Καθώς τα γλωσσικά φαινόμενα δεν είναι ανεξάρτητα το ένα από το άλλο, οι βασικές αρχές που διέπουν τη χρήση ενός ρήματος επηρεάζουν τη στάση απέναντι στις παγιωμένες ή όχι εκφράσεις, τις μεταφορές, τις παροιμίες (Μίνη & Φωτοπούλου, 2009: 501).

Η χρησιμότητα ενός λεξικού οφείλεται στο γεγονός ότι οι ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις, και ιδιαίτερα οι ιδιωματικές εκφράσεις, ποικίλουν αρκετά και πολλά από τα χαρακτηριστικά τους φαί-

νεται ότι δεν είναι τόσο συγκεκριμένα (Dormeyer & Fischer, 1998: 833). Όσον αφορά τα υπολογιστικά λεξικά, για να μπορέσουμε να συστηματοποιήσουμε αυτές τις εκφράσεις, σημαντικό ρόλο παίζει ο βαθμός παγίωσής τους. Επομένως, θεωρείται απαραίτητη για ένα υπολογιστικό λεξικό η παρουσίαση των πολυλεκτικών εκφράσεων με τέτοιο τρόπο ώστε να διακρίνονται εμφανώς ο βαθμός παγίωσης, η ποικιλία και η συνθετικότητα τους (Fotopoulou, Markantonatou, Giouli, 2014: 43). Ωστόσο, ένας ηλεκτρονικός πόρος που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί σε διάφορους επεξεργαστές φυσικής γλώσσας πρέπει να έχει οργανωθεί με τέτοιο τρόπο, ώστε η ένταξή του σε έναν επεξεργαστή να γίνεται με τη μικρότερη δυνατή χειροκίνητη προσπάθεια (Gregoire, 2010: 24).

Ο στόχος της παρούσας εργασίας είναι διττός. Το πρώτο στάδιο αφορά τον εντοπισμό ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων σε κείμενα και τη χειρωνακτική επισημείωσή τους, καθώς και τη δημιουργία λεξικού πόρου, ο οποίος θα περιλαμβάνει τις πολυλεκτικές αναγνωρισμένες εκφράσεις. Στη συνέχεια, δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην κατανόηση των χαρακτηριστικών των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων, προκειμένου να γίνει με σωστό τρόπο η κατηγοριοποίηση και η επισημείωσή τους.

Το τμήμα του λεξιλογικού πόρου που παρατίθεται στο παράρτημα 1 της εργασίας, ο οποίος περιλαμβάνει τις ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις, τις συντακτικές και λεξιλογικές ιδιομορφίες τους και τη μετάφρασή τους, θα μπορούσε να αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο για την υποβοήθηση της μεταφραστικής διαδικασίας. Η λεξικογραφική πληροφορία, όπως αναφέρθηκε, συχνά δεν είναι επαρκής για τις ανάγκες του μεταφραστή και τη διευκόλυνση της μεταφραστικής διαδικασίας. Η ανάπτυξη, ως εκ τούτου, ενός λεξικού, το οποίο θα παρουσιάζει όχι μόνο τις συντακτικές, λεξιλογικές, δομικές ιδιομορφίες των πολυλεκτικών εκφράσεων, αλλά κυρίως τις σημασιολογικές ιδιότητές τους θεωρείται ιδιαίτερος σημαντική (Giouli, 2018).

Ο λεξιλογικός πόρος που δημιουργήθηκε για την παρούσα εργασία περιλαμβάνει 192 διακριτές ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις, οι οποίες συνοδεύονται από μεταφραστικό ισοδύναμο στην αγγλική γλώσσα και παραδείγματα της χρήσης τους στην ελληνική γλώσσα. Ο αριθμός των συγκεκριμένων εκφράσεων δεν θεωρείται αρκετός για τη δημιουργία ενός πλήρους λεξιλογικού πόρου, ωστόσο προτείνουμε μια μεθοδολογία, η οποία στηρίζεται αφενός σε πραγματικά δεδομένα, καθώς χρησιμοποιούνται σώματα κειμένων, και αφετέρου συνδυάζει τις νέες τεχνολογίες. Η προτεινόμενη μεθοδολογία αφορά τη δημιουργία του γλωσσικού πόρου, και τα χαρακτηριστικά του πόρου με άξονα τη μεταφραστική διαδικασία. Στην παρούσα υλοποίηση η αναγνώριση γίνεται με τρόπο χειρωνακτικό, η δημιουργία του επισημειωμένου σώματος κειμένων όμως, αποσκοπεί στην εκπαίδευση και αξιολόγηση εργαλείου αυτόματης αναγνώρισης και κατηγοριοποίησης πολυλεκτικών εκφράσεων. Απώτερος στόχος είναι η εργασία να γίνεται στο μέλλον με τρόπο αυτόματο ή ημι-

αυτόματο. Τα γλωσσικά δεδομένα που συλλέχθηκαν και παρατίθενται στον πόρο αντανακλούν την πραγματική χρήση της γλώσσας, ενώ ο τελικός πόρος θα μπορούσε να αποτελέσει χρήσιμο μεταφραστικό εργαλείο όχι μόνο για την αυτόματη μετάφραση, αλλά και για τους φυσικούς μεταφραστές.

Στα κεφάλαια 2 έως 5 της εργασίας θα γίνει αναφορά στο θεωρητικό υπόβαθρο που σχετίζεται με τις ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις, στην τυπολογία, στη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την εκπόνηση της εργασίας και για τη συλλογή του σώματος κειμένων και στη διαδικασία επισημείωσης αυτού, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, οι οποίες απηχούν τα χαρακτηριστικά τους, ενώ στα κεφάλαια 6 και 7 θα σχολιαστεί ο λεξιλογικός πόρος που αναπτύχθηκε, η μετάφρασή του στην αγγλική γλώσσα και η δυνατότητα για μελλοντική έρευνα. Στο τέλος της εργασίας παρατίθενται παραρτήματα, τα οποία περιλαμβάνουν τμήμα του λεξιλογικού πόρου και τις μεταφράσεις των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων μέσω ειδικού λογισμικού, του Sketch Engine¹. (Ο πλήρης λεξιλογικός πόρος θα παρατεθεί ως ξεχωριστό αρχείο βάσης δεδομένων).

¹ <https://www.sketchengine.co.uk/>

Κεφάλαιο Δεύτερο

Θεωρητικό υπόβαθρο

1.1 Πολυλεκτικές εκφράσεις: Ορισμός και Χαρακτηριστικά

Οι πολυλεκτικές εκφράσεις απαντούν με πολλούς διαφορετικούς όρους στη διεθνή βιβλιογραφία. Γενικότερα αποκαλούνται *idioms, frozen/fixed & semi-fixed/semi-frozen expressions, (set) phrases, formulae, collocations, cranberry collocations, phraseologisms, phraseological units, Multi-Word Expressions* ή *Multi-word Units*. Στην ελληνική βιβλιογραφία απαντούν οι όροι *παγιωμένες και ημιπαγιωμένες εκφράσεις, στερεότυπες εκφράσεις, ιδιωτισμοί², φράσεις, εκφράσεις, φρασεολογισμοί, συνεμφανίσεις, συνάψεις* (Μίνη & Φωτοπούλου, 2009: 491). Στη συγκεκριμένη εργασία θα χρησιμοποιήσουμε τους όρους *πολυλεκτικές εκφράσεις* ή *ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις* που προέρχονται από τον χώρο της υπολογιστικής γλωσσολογίας.

Όπως αναφέρθηκε στην εισαγωγή, οι εκφράσεις αυτές είναι λεξικά στοιχεία, τα οποία παρουσιάζουν λεξική, συντακτική ή σημασιολογική ιδιομορφία (Sag et al., 2002: 2-3). Είναι συνεχείς ή ασυνεχείς αλληλουχίες λέξεων, οι οποίες χαρακτηρίζονται από μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό παγίωσης και αποκλίνουν από τους συντακτικούς και σημασιολογικούς κανόνες της γλώσσας. Η παγίωση είναι η λεξικά αμετάβλητη σχέση μεταξύ του ρήματος και των ορισμάτων (Μίνη & Φωτοπούλου, 2009: 491). Οι λόγοι για τους οποίους οι ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις παρουσιάζουν ιδιομορφίες αφορούν κατά κύριο λόγο τη σύνταξη και τη σημασία. Η σημασία στις πολυλεκτικές εκφράσεις είναι μη συνθετική (*non compositional*), δηλαδή δεν προκύπτει από τον συνδυασμό των σημασιών των λέξεων που την απαρτίζουν (Γούτσος, 2014: 65). Παραδείγματα ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων είναι τα εξής:

(1) α. *τα φόρτωσα στον κόκκορα*

(2) α. *μάλλιασε η γλώσσα μου³*

Στα παραδείγματα (1α) και (2α) οι ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις έχουν μη συνθετική σημασία, εφόσον η σημασία τους δεν προκύπτει από τη σημασία των λέξεων που την αποτελούν. Βασικό χαρακτηριστικό των εκφράσεων αυτών είναι ότι η ρηματική κεφαλή (ρήμα) σε συνδυασμό με

² Δεν πρέπει να συγχέεται ο όρος *ιδιωτισμός* με τον όρο *ιδιωματισμό*, εφόσον ο *ιδιωτισμός* είναι κάθε λεξιλογική έκφραση με μεταφορική συνήθως σημασία, ενώ ο *ιδιωματισμός* αναφέρεται σε εκφράσεις, των οποίων η σημασία δεν προκύπτει από τη σημασία των λέξεων που τις αποτελούν (Μπαμπινιώτης, 1998: 776).

³ Τα παραδείγματα (1) και (2) προέρχονται από το άρθρο των Μίνη & Φωτοπούλου, 2009: 492.

ένα ή περισσότερα ορίσματα (υποκείμενο - συμπληρώματα) είναι λεξικά αμετάβλητη. Στα παραδείγματα αυτά, τα συμπληρώματα «τα» και «στον κόκκορα» είναι σταθερά, και οποιαδήποτε αλλαγή μας απομακρύνει από την παγιωμένη έκφραση, όπως φαίνεται στα παραδείγματα (1β) και (2β):

(1) β. **τα φόρτωσα στον γάιδαρο*

(2) β. **μάλλιασαν τα αυτιά μου*

Οι πολυλεκτικές εκφράσεις μελετήθηκαν, αρχικά, στο πλαίσιο της θεωρητικής γλωσσολογίας (Gross, 1982, 1988, 1993), ενώ τα τελευταία χρόνια αποτέλεσαν αντικείμενο έρευνας και μελέτης των επιστημών της Γλωσσολογίας, της Λεξικολογίας, της Μετάφρασης, της Μεταφρασεολογίας, της Ψυχογλωσσολογίας, της Πληροφορικής (Φούφη, 2012: 19). Στο κεφάλαιο αυτό θα αναφερθούμε ενδεικτικά σε ορισμένες από τις εργασίες που έχουν πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της έρευνας των πολυλεκτικών εκφράσεων και στα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά τους.

Ο Gross (1993) μέσα από την έρευνά του προσπαθεί να περιγράψει τη θέση που κατέχουν οι παγιωμένες εκφράσεις στη γαλλική γλώσσα. Ως παγιωμένες θεωρεί τις ιδιοματικές εκφράσεις και τις εκφράσεις που παρουσιάζουν γραμματική ιδιομορφία. Ο ίδιος (Gross, 1982) υποστηρίζει, επίσης, ότι οι παγιωμένες εκφράσεις θεωρούνται εξαιρέσεις και επιδιώκει να αποδείξει ότι πρόκειται για ένα φαινόμενο με διάρκεια, το οποίο, όμως, αποσιωπάται λόγω της αποσπασματικής έρευνας πάνω στο συγκεκριμένο αντικείμενο και των προκαταλήψεων σχετικά με τη φύση του λόγου. Η συστηματική μελέτη των ρημάτων της γαλλικής γλώσσας τον οδήγησε σε μία τριμερή διάκριση που αφορά τη διαφορά που παρατηρείται στο σημασιολογικό επίπεδο σε σχέση με τη λειτουργία του ρήματος. Οι κατηγορίες των ρημάτων κατά τον Gross (1988) είναι οι εξής: τα συνηθισμένα ρήματα (*verbes usuels*), τα ρήματα που χρησιμοποιούνται στις παγιωμένες εκφράσεις (*verbes entrant dans des expressions figées*) και τα επιβοηθητικά ρήματα (*verbes supports*).

Ακολουθώντας τη συστηματική μελέτη του Gross, έγιναν προσπάθειες προσδιορισμού των παγιωμένων εκφράσεων και σε άλλες γλώσσες. Αντίστοιχη εργασία για την ελληνική γλώσσα είναι εκείνη της Φωτοπούλου (1993). Στη διδακτορική της διατριβή αναφέρεται στην κατηγοριοποίηση και τη συντακτική ανάλυση των παγιωμένων εκφράσεων της νέας ελληνικής γλώσσας. Αφορά μια μορφολογική και συντακτική μελέτη των συγκεκριμένων εκφράσεων και βασίζεται στη μετασχηματιστική και κατανομική γραμματική του Z.S. Harris και το μεθοδολογικό μοντέλο του Λεξικού-Γραμματικής του Gross. Στη συγκεκριμένη έρευνα, δίνεται ιδιαίτερη βάση στην παράθεση παραδειγμάτων, καθώς υπάρχουν παραδείγματα στα νέα ελληνικά, η κυριολεκτική μετάφρασή τους στα γαλλικά και η ισοδύναμη μετάφραση της παγιωμένης έκφρασης στα γαλλικά. Η Φωτοπούλου καταλήγει ότι η ύπαρξη πολυάριθμων παγιωμένων εκφράσεων συνιστά μια σημαντική δυσκολία,

όσον αφορά την εκμάθηση ξένων γλωσσών, επομένως η καταγραφή τους και η ανάλυσή τους καθίσταται αναγκαία.

Οι Φωτοπούλου και Μίνη (2009) στην έρευνά τους ασχολήθηκαν με τον τρόπο με τον οποίο τα λεξικά Μπαμπινιώτη και Τριανταφυλλίδη κωδικοποιούν τις ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις και κατά πόσο υπάρχει σαφής διαχωρισμός από άλλες παρόμοιες λεξικές ακολουθίες. Το συμπέρασμα της συγκεκριμένης έρευνας είναι ότι ο βαθμός παγίωσης δεν επισημαίνεται συστηματικά και με σαφήνεια προκειμένου να υπάρξει ο απαιτούμενος διαχωρισμός των συγκεκριμένων εκφράσεων από άλλες εκφράσεις με συχνότερη χρήση.

Η Μίνη (2009) στη διδακτορική διατριβή της εστιάζει στις παγιωμένες εκφράσεις της νέας ελληνικής γλώσσας. Στη μελέτη αυτή, παρουσιάζονται οι πολυλεκτικές εκφράσεις, δηλαδή οι εκφράσεις που δημιουργούνται με ορισμένο, και όχι με ελεύθερο, συνδυασμό λέξεων. Επίσης, προσδιορίζονται οι πολυλεκτικές εκφράσεις και τέλος, διαχωρίζονται από τις στερεότυπες εκφράσεις και τα σύμπλοκα.

Το φαινόμενο της παγίωσης, το οποίο χαρακτηρίζει σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό τις πολυλεκτικές εκφράσεις, είναι μια γλωσσική διαδικασία κατά την οποία από ένα σύνταγμα με ελεύθερα συστατικά δημιουργείται ένα σύνταγμα με συστατικά που δεν μπορούν να διαχωριστούν (Φούφη, 2012: 40). Για να μπορέσουμε να χαρακτηρίσουμε μια λεξική μονάδα παγιωμένη, βασική προϋπόθεση είναι να αποτελείται από μία ακολουθία πολλών απλών λεξικών μονάδων, οι οποίες στην πλειονότητά τους παρουσιάζουν αυτονομία (Φούφη, 2012: 41), όπως στην περίπτωση:

(3) *όσα φέρνει η ώρα, δεν τα φέρνει ο χρόνος.*

Ο βαθμός παγίωσης, ωστόσο, δεν είναι ο ίδιος για όλες τις πολυλεκτικές εκφράσεις. Για παράδειγμα, υπάρχουν πολυλεκτικές ή ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις, οι οποίες θεωρούνται παγιωμένες στο σύνολό τους. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν ιδιωματισμοί ή παροιμίες, όπως φαίνεται στο παράδειγμα (3). Άλλες εκφράσεις θεωρούνται μερικώς παγιωμένες, όταν, δηλαδή, μόνο ένα τμήμα του συνόλου της έκφρασης παρουσιάζει παγίωση και το υπόλοιπο αποτελεί μια ελεύθερη δομή (Φούφη, 2012: 41), όπως παραδείγματος χάρη:

(4) *«υπαίθρια/ελεύθερη/μαύρη αγορά»*

Στις περιπτώσεις αυτές (4), δηλαδή, παρατηρείται κάποιος βαθμός σημασιολογικής αδιαφάνειας, ενώ παράλληλα υπάρχει λεξιλογική ελευθερία. Επιπλέον, παρατηρούμε ότι η έκφραση «μαύρη αγορά» θεωρείται πιο παγιωμένη από τις ακολουθίες «υπαίθρια ή ελεύθερη αγορά» (Φούφη, 2012: 41).

Όταν μια έκφραση θεωρείται παγιωμένη, συνεπάγεται ότι πρόκειται για ένα συνδυασμό λέξεων που λειτουργεί ως ένα αδιάσπαστο και ενιαίο σύνολο στο λόγο, το οποίο δεν έχει κατασκευαστεί από τον ομιλητή κατά τη χρήση της γλώσσας. Επομένως, όσον αφορά τις παγιωμένες εκφράσεις, οι ομιλητές έχουν περιορισμένη, έως ανύπαρκτη ελευθερία σχηματισμού συνταγμάτων, εφόσον οι παγιωμένες εκφράσεις δεν δημιουργούνται εκ νέου κάθε φορά ως στοιχεία της ομιλίας, αλλά αποτελούν έτοιμες μονάδες, τις οποίες ο ομιλητής χρησιμοποιεί στο λόγο του (Χιώτη, 2010: 14-15).

Ειδικότερα, οι ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις [verbal multiword expressions (VMWEs)], οι οποίες μας απασχολούν στην εργασία αυτή, είναι παγιωμένες εκφράσεις, στις οποίες το ρήμα με τα συμπληρώματά του ή τους προσδιορισμούς του έχει στενή σημασιολογική σχέση και αποτελούν μια κατηγορία πολυλεκτικών εκφράσεων, οι οποίες παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τους ερευνητές και αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας (Κλαίρης & Μπαμπινιώτης, 1999: 335, Gross, 1988: 10, Μίνη & Φωτοπούλου, 2009: 492).

Βασικό χαρακτηριστικό των πολυλεκτικών εκφράσεων είναι ότι λειτουργούν στο εννοιολογικό και σημασιολογικό επίπεδο ως μονάδα, τη στιγμή κατά την οποία στο λεξιλογικό και συντακτικό επίπεδο εκφράζονται με περισσότερα του ενός λεξήματα (Hawwari, Attia, Diab, 2014: 48). Παραδείγματος χάρη:

(5) *μπαίνω στον πάγο*

(6) *πίνω νερό στο όνομα*

(7) *πλέκω το εγκώμιο*

Στην πρώτη περίπτωση (5) η έκφραση «*μπαίνω στον πάγο*» έχει τη σημασία «*σταματώ*», δηλαδή στο εννοιολογικό και σημασιολογικό επίπεδο η ρηματική πολυλεκτική έκφραση λειτουργεί ως μονάδα, ενώ αποτελείται από τρία λεξήματα. Το ίδιο παρατηρούμε και για τις εκφράσεις «*πίνω νερό στο όνομα*» και «*πλέκω το εγκώμιο*», οι οποίες έχουν τη σημασία «*εκτιμώ*» και «*επαινώ*» αντίστοιχα, ενώ αποτελούνται από περισσότερα του ενός λεξήματα.

Πράγματι, ένα από τα πιο σαφή χαρακτηριστικά των πολυλεκτικών εκφράσεων είναι η σημασιολογική μη συνθετικότητα (semantic non-compositionality) και η σταθερότητα (inflexibility) (Bhatia et al, 2017). Αυτό συνεπάγεται ότι είναι αδύνατο τις περισσότερες φορές να καταλάβουμε το νόημα μιας ολόκληρης πολυλεκτικής φράσης από τη σημασία των επιμέρους στοιχείων της (Fotopoulou, Markantonatou, Giouli, 2014: 43) και από τη συντακτική της δομή, χωρίς να γνωρίζουμε εκ των προτέρων το νόημά της, είτε επειδή είναι η μητρική μας γλώσσα, είτε επειδή γνωρίζουμε πάρα

πολύ καλά τη συγκεκριμένη γλώσσα. Σε αυτή την κατηγορία εμπίπτουν ως επί το πλείστον οι ιδιοματικές εκφράσεις.

Ένα χαρακτηριστικό των πολυλεκτικών εκφράσεων που καθιστά δύσκολη την επεξεργασία τους τόσο για τον άνθρωπο όσο - πολύ περισσότερο - για τη μηχανή, έγκειται στο γεγονός ότι οι λέξεις που σχηματίζουν τη ρηματική πολυλεκτική έκφραση ενδέχεται να έχουν όχι μόνο ιδιοματική, αλλά και κυριολεκτική σημασία. Για παράδειγμα, η φράση «*βάζω το χέρι μου*» μπορεί να έχει όχι μόνο κυριολεκτική (8) αλλά και μεταφορική σημασία (9), όπως φαίνεται και στα παραδείγματα:

(8) *Ο Νίκος έβαλε το χέρι του στο τραπέζι*

(9) *Ο Θεός να βάλει το χέρι του*

Τέλος, οι πολυλεκτικές εκφράσεις, οι οποίες εμφανίζονται σε σώματα κειμένων, μπορεί να παρουσιάζουν ποικιλία συντακτικών δομών. Η πρωτοτυπική μορφή μιας ρηματικής πολυλεκτικής έκφρασης περιλαμβάνει μια ρηματική φράση στην ενεργητική φωνή με κεφαλή ρήμα. Οι περιπτώσεις εκφράσεων που περιλαμβάνουν ρήμα, αλλά λειτουργούν επιρρηματικά ή ως ονόματα δεν αποτελούν ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις (Bhatia et al, 2017), όπως στην περίπτωση:

(10) *πάρε-δώσε*

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η έκφραση «*πάρε-δώσε*», αν και αποτελείται από δύο ρήματα, τα «*παίρνω*» και «*δίνω*», έχει ονοματική λειτουργία και χρησιμοποιείται αντί των ουσιαστικών *συνδιαλλαγή* ή *δοσοληψία*.

1.2 Τυπολογία πολυλεκτικών εκφράσεων

Οι πολυλεκτικές εκφράσεις λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους έχουν αποτελέσει αντικείμενο μελέτης πολλών κλάδων της γλωσσολογίας. Έχουν απασχολήσει τους κλάδους της φρασεολογίας, της ψυχολογίας, της γνωστικής γλωσσολογίας και της γλωσσολογίας σωμάτων κειμένων (Μίνη, 2009: 7). Η Φρασεολογία αποτελεί έναν σχετικά νέο κλάδο της γλωσσολογίας. Μετά τις πρώτες φρασεολογικές μελέτες που πραγματοποιήθηκαν στη Σοβιετική Ένωση, τη δεκαετία του 1940, η έρευνα σχετικά με τη φρασεολογία των δυτικών χωρών έλαβε χώρα πολύ αργότερα, τις δεκαετίες του '70 και του '80 με τους Weinreich (1969), Fraser (1970) και Newmeyer (1974). Επιπλέον, η ανάπτυξη νέων μεθοδολογικών προσεγγίσεων, καθώς και η δυνατότητα χρησιμοποίησης ηλεκτρονικών σωμάτων κειμένων πολύ μεγάλου μεγέθους κατέστησαν τη γλωσσολογία σωμάτων κειμένων ιδιαίτερα σημαντική για τη φρασεολογική έρευνα, όπως μπορεί να διαπιστώσει κανείς από τις πολυάριθμες εργασίες που αφορούν τις πολυλεκτικές εκφράσεις και βασίζονται σε σώματα κειμένων (O. Müller et al. 2015-2016: 1-2).

Στον τομέα της επεξεργασίας της φυσικής γλώσσας, οι πολυλεκτικές εκφράσεις έχουν σημαίνοντα ρόλο. Ωστόσο, παρά τις μελέτες που έχουν πραγματοποιηθεί, δεν έχει καθιερωθεί συγκεκριμένη τυπολογία για τις πολυλεκτικές εκφράσεις και δεν παρατηρούνται σαφή όρια για τα είδη τους, επειδή δεν υπάρχει συμφωνία για την τυπολογία τους (Μίνη, 2009: 7). Ορισμένοι μελετητές, όπως οι Alexander, Cowie, Glaser, Nattinger, Vinogradov και Amosova, έχουν προσπαθήσει να εντάξουν τα διάφορα είδη πολυλεκτικών εκφράσεων σε κατηγορίες ανάλογα με τις ιδιότητες και τα χαρακτηριστικά τους (Μίνη, 2009: 6).

Προσπάθειες καθορισμού τυπολογίας για τις πολυλεκτικές εκφράσεις έχουν πραγματοποιηθεί και από τους Fillmore et al. (1988), Mel'čuk (1989) και Sag et al. (2002) (βλ. Hawwari, Attia, Diab, 2014: 50). Ο κάθε μελετητής κατηγοριοποιεί τις εκφράσεις αυτές με δικά του κριτήρια. Για να καταστεί σαφές το πρόβλημα που εγείρεται σχετικά με τον καθορισμό της τυπολογίας των πολυλεκτικών εκφράσεων παρατίθεται η προτεινόμενη τυπολογία από τους μελετητές που αναφέρθηκαν παραπάνω. Ο Fillmore διέκρινε τις πολυλεκτικές εκφράσεις σε τρεις τύπους βασισμένος στη λεξιλογική και συντακτική συγγένεια, ενώ ο Mel'čuk εισήγαγε τρεις κατηγορίες φρασεολογισμών. Οι πιο σύγχρονοι μελετητές, Sag et al. προτείνουν την κατηγοριοποίηση των πολυλεκτικών εκφράσεων σε λεξικοποιημένες (lexicalized) εκφράσεις και στις συνδυαστικές δυνατότητες λέξεων (ή σύμπλοκα) (institutionalized).

Σύμφωνα με τους Sag et al. (2002), οι λεξικοποιημένες εκφράσεις παρουσιάζουν μερική συντακτική και σημασιολογική ιδιομορφία ή περιλαμβάνουν στερεότυπες λέξεις. Οι πολυλεκτικές εκφράσεις που ανήκουν σε αυτήν την κατηγορία μπορούν να διακριθούν σε παγιωμένες (fixed), ημιπαγιωμένες (semi-fixed) και συντακτικά ευέλικτες εκφράσεις (syntactically-flexible expressions).

Το φαινόμενο της παγίωσης και παραδείγματα παγιωμένων και μερικώς παγιωμένων εκφράσεων (fixed και semi-fixed expressions) αναλύθηκαν στην προηγούμενη ενότητα. Σύντομα αναφέρουμε ότι οι παγιωμένες εκφράσεις είναι εκφράσεις, των οποίων ο συνδυασμός των λέξεων θεωρείται ενιαίο σύνολο, το οποίο δεν μεταβάλλεται στο λόγο, ενώ μερικώς παγιωμένες θεωρούνται οι εκφράσεις των οποίων μόνο ένα τμήμα του συνόλου παρουσιάζει παγίωση. Οι συντακτικά ευέλικτες εκφράσεις (syntactically-flexible expressions) έχουν ως κύριο χαρακτηριστικό τη συντακτική ποικιλία. Παραδείγματα τέτοιων εκφράσεων μπορούμε να συναντήσουμε στα ελληνικά στις κατηγορίες των ιδιωματικών εκφράσεων και των υποστηρικτικών δομών, όπως:

(11) α. Το κρίσιμο ζήτημα είναι να μη βρουν έδαφος τα μέτρα στο λαό.

β. Συνεισφέρει έτσι ώστε διαφορετικές εκφάνσεις της σύγχρονης τέχνης, που έχει βρει πρόσφορο έδαφος στο νησί, να γίνονται όλο και πιο γνωστές.

(12) α. Καλεί τη βρετανική κυβέρνηση να πάρει μέτρα κατά των ψευδών διεκδικήσεων για αποζημιώσεις.

β. Το 2014 με την παραίνεση των φίλων του πήρε τη μεγάλη απόφαση και έθεσε υποψηφιότητα για δήμαρχος χωρίς την υποστήριξη κάποιου κόμματος.

Στην πρώτη περίπτωση (11 α. και β.) η ιδιωματική έκφραση «βρίσκω έδαφος» μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο λόγο αυτόνομη ή μαζί με το επίθετο «πρόσφορος», γεγονός που την καθιστά συντακτικά ευέλικτη. Στη δεύτερη περίπτωση (12 α. και β.) παρατηρούμε ότι το ίδιο ρήμα («παίρνω») χρησιμοποιείται με διαφορετικά ουσιαστικά («μέτρα» και «απόφαση») και κατ' επέκταση συμπεραίνουμε ότι είναι ιδιαίτερος δύσκολο να προβλέψουμε τη σύνδεση συγκεκριμένων ρημάτων με ορισμένα ουσιαστικά (Sag et al. 2002).

Οι συνδυαστικές δυνατότητες των λέξεων (institutionalized) θεωρούνται πολυλεκτικές εκφράσεις με σημασιολογική και συντακτική συνθετικότητα, ωστόσο παρουσιάζουν στατιστική ιδιομορφία, καθώς εμφανίζονται με πολύ υψηλή συχνότητα. Παράδειγμα τέτοιων εκφράσεων μπορεί να θεωρηθεί το εξής:

(13) έξοδος κινδύνου

Η συγκεκριμένη έκφραση ακολουθεί την αρχή της συνθετικότητας, εφόσον η σημασία της είναι συνάρτηση της σημασίας των μερών της⁴ (έξοδος, κίνδυνος), αλλά εμφανίζεται με υψηλή συχνότητα, παρουσιάζει, δηλαδή, στατιστική ιδιομορφία, όπως παρατηρήθηκε στο σώμα κειμένων που δημιουργήθηκε για την παρούσα εργασία και στο σώμα κειμένων elTenTen14⁵, το οποίο είναι διαθέσιμο μέσω του Sketch engine⁶.

Όπως φάνηκε παραπάνω, οι μελετητές δεν έχουν καταλήξει σε συγκεκριμένη τυπολογία για τις πολυλεκτικές εκφράσεις, ενώ δεν υπάρχουν σαφή όρια για τα είδη τους. Επομένως, η κατηγοριοποίηση των εκφράσεων αυτών καθίσταται μια δύσκολη διαδικασία, εφόσον νέες μελέτες έρχονται συνεχώς στο προσκήνιο και κάθε ερευνητής θα πρέπει να ενημερώνεται για τα νέα δεδομένα και τη νέα προτεινόμενη τυπολογία.

4 http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/glossology/show.html?id=25

5 https://the.sketchengine.co.uk/corpus/first_form?corpname=preloaded/elten14_tt1;

6 <https://www.sketchengine.co.uk/>

Κεφάλαιο Τρίτο

Επισκόπηση εργασιών επισημείωσης και υπολογιστικών λεξικών

Στην ενότητα που ακολουθεί θα επιχειρήσουμε τη σύντομη παρουσίαση αντίστοιχων εργασιών που έχουν εκπονηθεί τόσο με στόχο την επισημείωση σωμάτων κειμένων όσο και τη δημιουργία λεξικών πόρων.

Αρκετές εργασίες επισημείωσης έχουν δημιουργηθεί για τη διευκόλυνση της επεξεργασίας πολυγλωσσικών δεδομένων από επεξεργαστές. Μια τέτοια εργασία είναι το Universal Dependencies (UD) (βλ. Universal Dependencies στο Savary et al. 2017: 6). Πρόκειται για ένα έργο που αφορά πολλές γλώσσες, το οποίο έχει σκοπό τη διευκόλυνση της ανάπτυξης πολύγλωσσων επεξεργαστών και την έρευνα και τη μελέτη της τυπολογίας των γλωσσών. Η φιλοσοφία αυτού του έργου είναι να δημιουργηθεί ένας παγκόσμιος κατάλογος κατηγοριών και οδηγιών προκειμένου να διευκολυνθεί η συνεπής επισημείωση παρόμοιων δομών μεταξύ των γλωσσών, επιτρέποντας παράλληλα την επέκταση των γλωσσικών δεδομένων, όπου κρίνεται απαραίτητο⁷.

Επιπλέον, μία παρόμοια προσπάθεια που έλαβε χώρα το 2016 είναι το Detecting Minimal Semantic Units and their Meanings (DiMSUM) με το οποίο επισημειώθηκαν προτάσεις στην αγγλική γλώσσα. Η βάση δεδομένων που δημιουργήθηκε περιλαμβάνει περίπου 90.000 λεκτικές μονάδες, ενώ περίπου 5.000 από αυτές είναι πολυλεκτικές εκφράσεις. Επίσης, η βάση αυτή περιλαμβάνει αρκετές κατηγορίες ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων εκτός από τις πολυλεκτικές εκφράσεις που επισημειώθηκαν (Schneider, Hovy, et al. 2016 στο Savary, et al. 2017: 4).

Αντίστοιχη εργασία αποτελεί το ParaDi 2.0. για τα τσέχικα. Το ParaDi είναι ένα λεξικό, το οποίο αποτελείται από κατηγορήματα εκφράσεων που είναι ισοδύναμα σημασιολογικά, δηλαδή από παραφράσεις μονολεκτικών ρημάτων που αντιστοιχούν σε ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις. Οι κατηγορίες που παρουσιάζονται στο λεξικό είναι αυτές των υποστηρικτικών δομών (light verb constructions) και των ιδιωματικών εκφράσεων (idiomatic verb constructions). Επιπροσθέτως, το λεξικό περιλαμβάνει μορφολογικά, συντακτικά και σημασιολογικά χαρακτηριστικά, καθώς και πληροφορίες για τα ισοδύναμα ρήματα. Το συγκεκριμένο λεξικό είναι αξιοποιήσιμο όχι μόνο από φυσικούς χρήστες αλλά και από υπολογιστές, καθώς βρίσκεται σε μορφή TSV ως πίνακας (Barančíková & Kettnerová, 2017).

⁷<http://universaldependencies.org/introduction.html>

Επιπροσθέτως, στις περιπτώσεις που αφορούν προσπάθειες δημιουργίας υπολογιστικών λεξικών, (Markantonatou & Fotoroulou, 2007) και (Fotoroulou, Markantonatou, Giouli, 2014: 44), οι πολυλεκτικές εκφράσεις περιλαμβάνονται σε ένα εννοιολογικό υπολογιστικό λεξικό της νέας ελληνικής γλώσσας που αναπτύχθηκε στο Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου. Όσον αφορά τις ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις του λεξικού αυτού, ο βαθμός παγίωσής τους μπορεί να περιοριστεί σε συγκεκριμένα στοιχεία της πρότασης (Fotoroulou, Markantonatou, Giouli, 2014: 45).

Παρόμοιες προσπάθειες δημιουργίας υπολογιστικών λεξικών έχουν γίνει και σε άλλες γλώσσες, όπως το ηλεκτρονικό λεξικό DuELME για την ολλανδική γλώσσα (Gregoire, 2010) και το υπολογιστικό λεξικό Phraseo-Lex Dictionary για τη γερμανική γλώσσα (Dormeyer & Fischer, 1998).

Σημείο εκκίνησης της παρούσας εργασίας αποτέλεσε η ερευνητική πρωτοβουλία που αναλήφθηκε στο πλαίσιο του έργου PARSEME⁸ και έχει ως στόχο τη συλλογή γλωσσικών δεδομένων από διάφορες γλώσσες για την επεξεργασία τους από ειδικές εφαρμογές επεξεργασίας φυσικής γλώσσας. Οι γλώσσες που συμμετέχουν στο έργο είναι περισσότερες από 20, συμπεριλαμβανομένων των αγγλικών, γαλλικών, γερμανικών, ελληνικών, τουρκικών, βουλγαρικών, τσέχικων, ισπανικών, ιταλικών, εβραϊκών, σουηδικών και άλλων πολλών γλωσσών. Τα δεδομένα που συλλέγονται για το έργο αυτό είναι ανοιχτά και προστατεύονται από πνευματικά δικαιώματα (Savary et al., 2017: 35).

Σκοπός, λοιπόν, του συγκεκριμένου έργου είναι η αναγνώριση ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων εντός κειμενικών δεδομένων. Κάθε γλώσσα συγκροτεί μια ομάδα, η οποία θα αναλάβει το έργο της συλλογής δεδομένων και της επισημείωσής τους. Αρχικά, συλλέγεται το σώμα κειμένων από το οποίο θα αντληθούν οι ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις και στη συνέχεια μέσω του εργαλείου FLAT επισημειώνονται και κατηγοριοποιούνται οι εκφράσεις. Η συμφωνία μεταξύ των επισημειωτών (inter-annotator agreement) υπολογίζεται με στόχο την αξιολόγηση των προδιαγραφών, την αξιολόγηση του έργου των επισημειωτών και τελικώς την αποτίμηση της ποιότητας των δεδομένων. Να σημειωθεί ότι απόλυτη συμφωνία σε τέτοιου είδους εργασίες δεν είναι εφικτή. Το ζητούμενο, όμως, είναι ένα όσο το δυνατόν υψηλότερο ποσοστό συμφωνίας. Χαμηλά ποσοστά συμφωνίας καταδεικνύουν την ανάγκη βελτίωσης των προδιαγραφών, ή/και εκπαίδευσης των επισημειωτών (βλέπε πέμπτο κεφάλαιο).

⁸ www.parseme.eu

Κεφάλαιο Τέταρτο

Μεθοδολογία

Στο παρόν κεφάλαιο θα αναλυθούν διεξοδικά τα στάδια που ακολουθήθηκαν για την εκπόνηση της συγκεκριμένης έρευνας.

1.1 Συλλογή σώματος κειμένων

Ακολουθώντας σύγχρονες λεξικογραφικές πρακτικές, κρίθηκε απαραίτητη η συλλογή σώματος κειμένων στην ελληνική γλώσσα. Το σώμα απαρτίζεται από κείμενα και του καθημερινού και του επίσημου λόγου. Βασική προδιαγραφή κατάρτισης του σώματος κειμένων είναι τα κείμενα να είναι πρωτότυπα και όχι προϊόντα μετάφρασης, για να αποφευχθούν οι επιπτώσεις της κατά λέξη μετάφρασης «*translationese*». Με αυτόν τον τρόπο στοχεύουμε στην εξασφάλιση της αξιοπιστίας, της ισορροπίας και της αντιπροσωπευτικότητας του σώματος. Το ζήτημα της αντιπροσωπευτικότητας και της αξιοπιστίας είναι πολύ σημαντικό για τον σχεδιασμό ενός σώματος κειμένων, επειδή το κειμενικό δείγμα θεωρείται ότι παρέχει ασφαλή στοιχεία και επομένως αντικατοπτρίζει τα χαρακτηριστικά ενός γλωσσικού πληθυσμού (Σαριδάκης, 2010: 43). Η αξιοπιστία, η ισορροπία και η αντιπροσωπευτικότητα του σώματος κειμένων της συγκεκριμένης εργασίας εξασφαλίστηκε με τη συλλογή ίσου αριθμού άρθρων από τις εφημερίδες «Καθημερινή» και «Espresso», όπως και με την επιλογή άρθρων που δεν έχουν μεταφραστεί.

Οι εφημερίδες από τις οποίες αντλήθηκε το υλικό για τη δημιουργία του σώματος ήταν η «Καθημερινή» και η «Espresso». Οι δύο αυτές εφημερίδες έχουν πολύ διαφορετικό προσανατολισμό και περιεχόμενο. Η «Καθημερινή» χρησιμοποιεί πιο επίσημο λόγο και ύφος, με μακροπερίοδο λόγο, ενώ συχνή είναι η χρήση του ασύνδετου σχήματος. Αντιθέτως, η «Espresso» χρησιμοποιεί απλούστερο, μικροπερίοδο λόγο, σε τέτοιο βαθμό που οι περίοδοι του λόγου συχνά περιλαμβάνουν ένα μόνο ρήμα, χρήση της αργκό και πολλών μεταφορών. Επίσης, η «Καθημερινή» είναι μια εφημερίδα ποικίλης ύλης με πολιτικό, οικονομικό, πολιτιστικό περιεχόμενο, ενώ η «Espresso» επικεντρώνεται περισσότερο σε θέματα που ασχολούνται με τη ζωή και τη δράση διάσημων προσώπων. Ακόμα και στις στήλες της «Espresso» που αναφέρονται σε πολιτικά θέματα παρατηρείται η τάση προσκόλλησης σε ζητήματα που αφορούν την εξωτερική εικόνα πολιτικών προσώπων ή τις μεταξύ τους

σχέσεις. Παρ' όλες τις διαφορές τους, και στις δύο εφημερίδες παρατηρήθηκε η χρήση ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων.

Μέσα από την αναζήτηση σε διάφορα άρθρα έγινε η επιλογή υλικού, το οποίο περιελάμβανε ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις στη βάση των προδιαγραφών που ορίστηκαν παραπάνω. Λόγω του συγκεκριμένου σκοπού της εργασίας δεν κρίθηκε απαραίτητο να επιλεγθούν ολόκληρα άρθρα, εάν δεν υπήρχε ικανοποιητικός αριθμός πολυλεκτικών εκφράσεων. Σε τέτοιες περιπτώσεις, λοιπόν, επιλέχθηκαν παράγραφοι άρθρων που περιελάμβαναν τα υποψήφια ρηματικά πολυλεκτικά. Η συγκεκριμένη μέθοδος δεν επηρέασε την αξιοπιστία, την ισορροπία και την αντιπροσωπευτικότητα του σώματος, όπως φάνηκε και από τον λεξιλογικό πόρο που δημιουργήθηκε.

Συνολικά, συλλέχθηκαν από τις δύο εφημερίδες 180 άρθρα. Δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή ώστε τα άρθρα που επιλέχθηκαν να μην αποτελούν προϊόν μετάφρασης προκειμένου να αποφευχθεί η συλλογή εκφράσεων για τις οποίες ο μεταφραστής έχει επηρεαστεί από το πρωτότυπο κείμενο. Με αυτόν τον τρόπο οι ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις που συλλέχθηκαν διατηρούν την αυθεντικότητά τους.

1.2 Αυτόματη επεξεργασία σώματος κειμένων

Μετά τη διαδικασία συλλογής του σώματος κειμένων από τις δύο προαναφερθείσες εφημερίδες, τα αρχεία που δημιουργήθηκαν υπέστησαν επεξεργασία με τη βοήθεια ειδικών εργαλείων επεξεργασίας φυσικής γλώσσας του Ινστιτούτου Επεξεργασίας Λόγου. Εφόσον ο ορισμός μιας πολυλεκτικής έκφρασης βασίζεται στην έννοια της λέξης, η χειροκίνητη αλλά και αυτόματη αναγνώριση των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων πραγματοποιείται σε κείμενα που έχουν χωριστεί αυτόματα σε λέξεις. Ως λέξη ορίζεται μια γλωσσολογική και, κυρίως, σημασιολογική ενότητα, ενώ η λεκτική μονάδα είναι μια τεχνική και πρακτική έννοια, η οποία προσδιορίζεται από γλωσσολογικά στοιχεία και εξαρτάται από το εκάστοτε εργαλείο διαχωρισμού λέξεων (Bhatia et al, 2017).

Η επεξεργασία που πραγματοποιήθηκε αφορούσε τα επίπεδα του χωρισμού των προτάσεων των κειμένων και της αναγνώρισης των λεκτικών μονάδων (tokenization and sentence splitting), της μορφοσυντακτικής ανάλυσης, της επιφανειακής συντακτικής ανάλυσης και της επισημείωσης εξαρτήσεων. Η μορφοσυντακτική ανάλυση (Papageorgiou et al, 2000: 1) και η επισημείωση εξαρτήσεων (Prokorporidis & Papageorgiou, 2014: 91) στην ελληνική γλώσσα είναι διαδικασίες που παρουν-

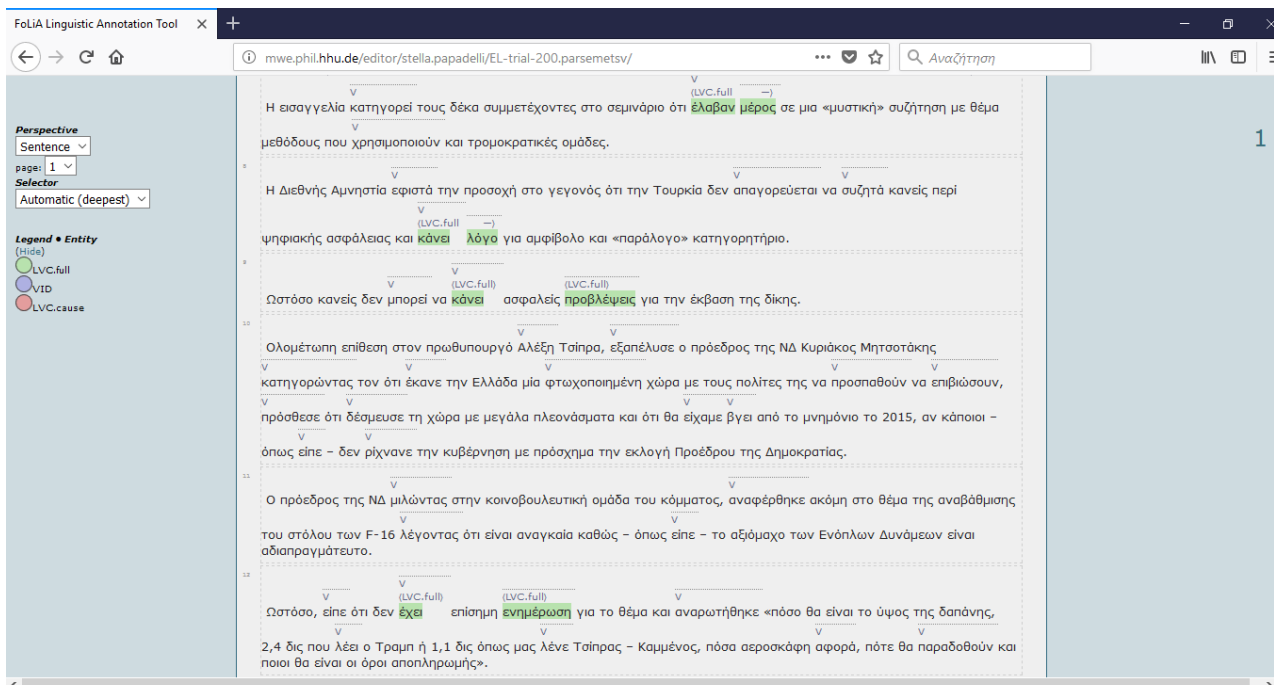
σιάζουν δυσκολίες, είναι όμως απαραίτητες καθώς παρέχουν πληροφορίες μορφολογικής και συντακτικής υφής, οι οποίες είναι απαραίτητες για τη μετέπειτα αναγνώριση των πολυλεκτικών εκφράσεων από ειδικό λογισμικό. Η ανάλυση αυτή πραγματοποιήθηκε μέσω των εργαλείων αυτόματης επεξεργασίας κειμενικών δεδομένων του Ινστιτούτου Επεξεργασίας Λόγου, τα οποία είναι διαθέσιμα ως διαδικτυακές υπηρεσίες μέσω της ιστοσελίδας του Ινστιτούτου⁹.

1.3 Επισημείωση ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων

Η επισημείωση των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων, που αποτελεί το βασικό τμήμα της παρούσας εργασίας, πραγματοποιήθηκε χειροκίνητα, με τη βοήθεια του ειδικού εργαλείου FoLiA Linguistic Annotation Tool (FLAT), όπως αναλύεται στο επόμενο κεφάλαιο (5).

Τα αρχεία του σώματος κειμένων εισήχθησαν στο συγκεκριμένο εργαλείο μετά την επεξεργασία τους από τα εργαλεία αυτόματης επεξεργασίας κειμενικών δεδομένων του Ινστιτούτου Επεξεργασίας Λόγου. Η επισημείωση των αρχείων αυτών πραγματοποιήθηκε στο επίπεδο της πρότασης. Κάθε αρχείο είχε διαιρεθεί με τη βοήθεια των προηγούμενων εργαλείων αυτόματα σε προτάσεις. Επίσης, τα ρήματα, τα οποία έχουν αναγνωστεί από το στάδιο της προ-επεξεργασίας με τη βοήθεια των εργαλείων που αναφέραμε παραπάνω, φέρουν κατάλληλη σήμανση (V), δηλαδή *verb*, ως υποψήφια να μετέχουν σε ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις. Έτσι, ο επισημειωτής «προειδοποιείται», κατά κάποιον τρόπο, για την ύπαρξη λεκτικής μονάδας (ρήματος) που τον ενδιαφέρει για την επισημείωση που επιτελεί (Εικόνα 1.). Η πλήρης διαδικασία επισημείωσης περιγράφεται στο επόμενο κεφάλαιο.

⁹ <http://nlp.ilsp.gr/soaplab2-axis/>

Εικόνα 1. Επισημείωση μέσω του εργαλείου FLAT

Η διαδικασία της επισημείωσης διήρκησε περίπου ένα μήνα λόγω της ανάγκης εξοικείωσης με το συγκεκριμένο εργαλείο και με τις προδιαγραφές της επισημείωσης. Τα αρχεία που επισημειώθηκαν ήταν εκατόν ογδόντα (180), ενενήντα (90) από κάθε εφημερίδα. Ο όγκος των αρχείων καθορίστηκε με βάση τα αποτελέσματα που προέκυψαν. Μολονότι ο όγκος δεν είναι αρκετά μεγάλος, τα αποτελέσματα θεωρούνται ικανοποιητικά για την παρούσα έρευνα. Σημαντικό ρόλο στη διαδικασία της επισημείωσης παίζει η κατανόηση των χαρακτηριστικών των πολυλεκτικών εκφράσεων και ο τρόπος κατηγοριοποίησής τους. Η εξοικείωση με τα χαρακτηριστικά των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων ήταν καθοριστική για τα αποτελέσματα της παρούσας εργασίας.

1.4 Εξαγωγή ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων – Δημιουργία λεξιλογικού πόρου

Οι ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις που επισημειώθηκαν εξήχθησαν για τη δημιουργία του λεξιλογικού πόρου. Καθώς δεν ήταν δυνατή η εξαγωγή τους με αυτόματο τρόπο, οι εκφράσεις καταγράφηκαν χειροκίνητα σε φύλλο εργασίας (excel) και στο τέλος μεταφέρθηκαν σε βάση δεδομένων (access).

Μετά την καταγραφή των εκφράσεων (192), ακολούθησε ο ενδεδειγμένος έλεγχος τους, προκειμένου να αποφευχθούν οποιασδήποτε φύσεως λάθη. Επιπλέον, διαγράφηκαν, όπως είναι φυσικό, οι επαναλήψεις ορισμένων ρηματικών εκφράσεων και εντοπίστηκαν οι εκφράσεις που αποδίδονταν με εναλλακτικό τρόπο. Στη συνέχεια, ακολούθησε η κωδικοποίησή τους στον δίγλωσσο λεξιλογικό πόρο σύμφωνα με τις σύγχρονες λεξικογραφικές πρακτικές. Ενδεδειγμένη παρουσίαση του λεξιλογικού πόρου ακολουθεί στο κεφάλαιο 6.

Κεφάλαιο Πέμπτο

Επισημείωση Ρηματικών Πολυλεκτικών Εκφράσεων

Η επισημείωση των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων πραγματοποιείται σε δύο άξονες: πρώτον την αναγνώρισή τους σε κειμενικά δεδομένα, και δεύτερον την υπαγωγή τους σε μια από τις κατηγορίες που αναφέρονται και επεξηγούνται στην ενότητα αυτή. Τα χαρακτηριστικά αυτά αποτελούν τις προϋποθέσεις και τις προδιαγραφές επισημείωσης του ερευνητικού έργου PARSEME σε όλες τις γλώσσες που συμμετέχουν.

1.1 Αναγνώριση πολυλεκτικών εκφράσεων: προδιαγραφές επισημείωσης

Στη συγκεκριμένη ενότητα θα αναλυθούν τα κριτήρια βάσει των οποίων μία δομή αναγνωρίζεται ως ρηματική πολυλεκτική έκφραση. Τα χαρακτηριστικά αυτά καθορίζονται μέσω ορισμένων προδιαγραφών για όλες τις γλώσσες, συμπεριλαμβανομένης και της ελληνικής.

Οι ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις ως κατηγορία πολυλεκτικών εκφράσεων παρουσιάζουν ιδιομορφία στο λεξιλογικό, συντακτικό, σημασιολογικό, πραγματολογικό ή στατιστικό επίπεδο (Sag et al., 2002: 2-3) και ακολουθούν συγκεκριμένες προδιαγραφές. Γι' αυτόν τον λόγο είναι απαραίτητο να γνωρίζουμε τι αποτελεί αλλά και τι δεν αποτελεί ρηματική πολυλεκτική έκφραση. Έχει αποδειχθεί ότι παρά τις επιμέρους διαφορές, τα χαρακτηριστικά και οι ιδιότητες των πολυλεκτικών εκφράσεων είναι σε μεγάλο βαθμό κοινά για τις περισσότερες γλώσσες (Savary et al., 2017).

Αρχικά, αντικείμενο της επισημείωσης είναι οι φραστικές δομές και συγκεκριμένα οι ρηματικές φράσεις με κεφαλή ρήμα. Τα ονοματικά κατηγορήματα, τα οποία είναι μορφολογικά συγγενή με ρήματα και δέχονται συμπλήρωμα, είναι προφανές ότι δεν μας απασχολούν στην παρούσα εργασία, μολονότι σημασιολογικά εκφράζουν μια διαδικασία, ένα αποτέλεσμα, μια κατάσταση, ένα γεγονός, όπως η ονοματική φράση:

(14) *λήψη αποφάσεων*

Επιπροσθέτως, τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία της πολυλεκτικής έκφρασης περιλαμβάνουν μία λέξη που προσδίδει την κύρια σημασία και τουλάχιστον άλλη μία λέξη που συνδέεται συντακτικά με την προηγούμενη. Επίσης, το κύριο ρήμα της ρηματικής πολυλεκτικής

έκφρασης πρέπει να έχει ορισμένα υποχρεωτικά στοιχεία, δηλαδή αντικείμενο ή/και προθετικό συμπλήρωμα (Bhatia et al, 2017)¹⁰, όπως:

(15) *αφήνω σε χλωρό κλαρί*

Θεωρείται αυτονόητο ότι εφόσον αναζητούμε ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις θα πρέπει να υπάρχει ρήμα στις συγκεκριμένες εκφράσεις. Πολλές φορές, όμως, μπορεί να υπάρχει σύγχυση σε περιπτώσεις κατά τις οποίες μια πολυλεκτική έκφραση- όχι ρηματική- συνοδεύεται από ρήμα, όπως:

(16) *βρίσκομαι στο απόγειο της δόξας*

(17) *μπαίνω στην τελική ευθεία*

Σε αυτές τις περιπτώσεις τα ρήματα «*βρίσκομαι*» και «*μπαίνω*» δεν αποτελούν μέρος της πολυλεκτικής έκφρασης γιατί μπορούμε αντί για τα συγκεκριμένα ρήματα να χρησιμοποιήσουμε άλλα ρήματα, όπως τα «*είμαι*» ή «*φτάνω*», τα οποία τροποποιούν το νόημα της έκφρασης. Δηλαδή, η παγίωση σε αυτές τις εκφράσεις αφορά μόνο το ονοματικό μέρος της έκφρασης, εφόσον, παγιωμένες είναι οι πολυλεκτικές εκφράσεις «*απόγειο της δόξας*» και «*τελική ευθεία*».

Σε πολλές περιπτώσεις, όμως, οι πολυλεκτικές εκφράσεις συγχέονται με τα σύμπλοκα (collocations) ή το αντίστροφο, γι' αυτό θεωρείται απαραίτητος ο σχολιασμός τους. Τα σύμπλοκα είναι συνδυασμοί λέξεων με στατιστική σημαντικότητα (Bhatia et al, 2017), όπως παραδείγματος χάρη η έκφραση:

(18) *φακοί επαφής.*

Δηλαδή αυτές οι λέξεις, τείνουν να εμφανίζονται πολύ συχνά μαζί, αλλά δεν έχουν ουσιαστική ορθογραφική, μορφολογική, συντακτική και σημασιολογική ιδιοσυγκρασία και επομένως δεν θεωρούνται πολυλεκτικές εκφράσεις. Συνεπώς, τα σύμπλοκα (collocations) δεν επισημειώνονται ως ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις. Ο τρόπος με τον οποίο μπορούμε να διαπιστώσουμε αν κάποιο σύμπλοκο αποτελεί ρηματική πολυλεκτική έκφραση είναι να αντικαταστήσουμε το ρήμα –όπως στο παράδειγμα «*κάνω/πάω βόλτα*»- και να καταλάβουμε εάν επηρεάζει αισθητά το νόημά της έκφρασης. Η βασική δυσκολία στον διαχωρισμό ενός σύμπλοκου και μιας ρηματικής πολυλεκτικής έκφρασης έγκειται στο γεγονός ότι η λεξιλογική ποικιλία αποτελεί χαρακτηριστικό και των δύο (Bhatia et al, 2017). Ωστόσο, η έκταση του λεξιλογίου διαφέρει ανάμεσα στα σύμπλοκα και στις ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις. Το κύριο ρήμα ενός σύμπλοκου συνήθως μπορεί να περιλαμ-

¹⁰ <http://parsemefr.lif.univ-mrs.fr/parseme-st-guidelines/1.1/>

βάνει μια ολόκληρη σημασιολογική τάξη (semantic class). Για παράδειγμα, το ρήμα «*κάνω*» μπορεί να περιλαμβάνει τη σημασιολογική τάξη των αθλημάτων, όπως:

(19) *κάνω κολύμβηση, κάνω ιππασία, κάνω μπάσκετ, κάνω στίβο*

Ωστόσο, σε συγκεκριμένα λεξήματα, που σχετίζονται συνήθως σημασιολογικά, η λεξιλογική ποι- κιλία για μια ρηματική πολυλεκτική έκφραση είναι περιορισμένη (Bhatia et al, 2017). Συγκεκρι- μένα, στην περίπτωση «*κάνω βόλτα*», η έκφραση θεωρείται ρηματική πολυλεκτική γιατί αποτελεί- ται από το υποστηρικτικό ρήμα «*κάνω*» και το κατηγορικό ουσιαστικό «*βόλτα*». Το ρήμα στη συ- γκεκριμένη έκφραση είναι κενό σημασίας και η σημασία όλου του συντάγματος προκύπτει από το ουσιαστικό «*βόλτα*».

Ακόμη, οι ιδιωματικές εκφράσεις και η μεταφορά συχνά συγχέονται και δεν είναι εύκολη η διάκρισή τους. Οι πολυλεκτικές εκφράσεις είναι λεξικά στοιχεία που παρουσιάζουν ιδιομορφία και χαρακτηρίζονται από μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό παγίωσης. Η δυνατότητα που παρουσιάζουν οι μεταφορές να είναι δημιουργικές στο λόγο χωρίς περιορισμούς, είναι το χαρακτηριστικό που τις αποκλείει από το φάσμα της παγίωσης (Μίνη, 2009: 245). Εφόσον, η μεταφορική χρήση ενός ρή- ματος δεν θα μπορούσε να το εντάξει στο φάσμα της παγίωσης, θεωρούμε ότι οι μεταφορές δεν αποτελούν αντικείμενο επισημείωσης. Επομένως, οι μεταφορές δεν συνιστούν ρηματικές πολυλε- κτικές εκφράσεις γιατί συνήθως δεν αποτελούν λήμματα ενός λεξικού και, σε πολλές περιπτώσεις, δεν είναι παγιωμένες εκφράσεις που χρησιμοποιούνται ευρέως (Bhatia et al, 2017), παραδείγματος χάρη:

(20) *ραγίζει η καρδιά*

Επιπροσθέτως, τα στοιχεία από τα οποία αποτελείται μια ρηματική πολυλεκτική έκφραση δεν εί- ναι απαραίτητο να βρίσκονται το ένα δίπλα στο άλλο μέσα σε ένα κείμενο, ενώ και η σειρά τους εί- ναι πιθανό να ποικίλει. Αυτό ισχύει κυρίως για την ελληνική γλώσσα και φαίνεται στο παράδειγμα που ακολουθεί:

(21) Να θυμίσουμε ότι ο παρουσιαστής με τη μέλλουσα σύζυγό του και η κουμπάρα τους με τον άνδρα της **έκαναν** όλοι μαζί ένα μακρινό **ταξίδι** στην Ινδία.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση η ρηματική πολυλεκτική έκφραση είναι «*κάνω ταξίδι ή ταξίδια*», αλλά, όπως φαίνεται στο παράδειγμα, τα στοιχεία της έκφρασης δεν βρίσκονται το ένα δίπλα στο άλλο, καθώς παρεμβάλλονται τα υπόλοιπα στοιχεία της πρότασης.

Οι ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις ανάλογα με τη γλώσσα στην οποία ανήκουν (Savary et al., 2017: 32). Στην ελληνική γλώσσα, η οποία αποτελεί και τη γλώσσα εργασίας της παρούσας διπλωματικής, οι πολυλεκτικές εκφράσεις χαρακτηρίζονται, επι-

πλέον, από ορισμένο βαθμό ορθογραφικής ή/και μορφολογικής ιδιοσυγκρασίας, καθώς δεν ακολουθούν τους γενικούς γραμματικούς κανόνες της γλώσσας στη συγχρονία της. Πιο συγκεκριμένα, ενδέχεται κάποια στοιχεία μιας ρηματικής πολυλεκτικής έκφρασης να μην ακολουθούν το κλιτικό παράδειγμα της νέας ελληνικής, αλλά της αρχαίας ελληνικής γλώσσας. Χαρακτηριστικά παραδείγματα τέτοιων εκφράσεων είναι τα:

(22) *ιδίοις όμμασι*

(23) *παίρνω των ομματιών μου*

(24) *λαμβάνω υπόψιν*

Συγκεκριμένα, στα παραδείγματα (22) και (24), οι λέξεις «*όμμασι*» και «*υπόψιν*» αποτελούν τύπους της αρχαίας ελληνικής γλώσσας. Στο παράδειγμα (23), παρατηρούμε τη λεξική, συντακτική και σημασιολογική ιδιομορφία της συγκεκριμένης ρηματικής πολυλεκτικής έκφρασης. Έχουμε, δηλαδή, λεξική ιδιομορφία με τον τύπο «*ομματιών*», συντακτική ιδιομορφία με τη χρήση αντικειμένου σε γενική πτώση, αλλά και σημασιολογική ιδιομορφία, καθώς όλη η έκφραση σημαίνει «*φεύγω*», σημασία η οποία δεν συνάγεται από τη σύνθεση των μερών της.

Τέλος, σε μια ρηματική πολυλεκτική έκφραση είναι δυνατόν να υπάρχουν στοιχεία τα οποία μεταβάλλονται και στοιχεία τα οποία δεν παρουσιάζουν αλλαγές. Παραδείγματα τέτοιων περιπτώσεων αποτελούν οι εκφράσεις:

(25) α. *Ακόμη μεγαλύτερο πρόβλημα είναι η έλλειψη ρευστού, που δεν επιτρέπει στις μεσαίου μεγέθους εταιρείες να **πάρουν μέρος** σε κλαδικές εκθέσεις, προκειμένου να υποδεχθούν τους πελάτες τους.*

β. *Στην κινητοποίηση θα **λάβουν μέρος** και οι παραγωγοί των λαϊκών αγορών αλλά και αγρότες τόσο από την Πελοπόννησο όσο και από περιοχές της Μακεδονίας, που αναμένεται να φθάσουν στην Αθήνα η με λεωφορεία ή αυτοκίνητα.*

(26) *Τα **αίματα άναψαν**, βγήκαν τα όπλα και από τους πυροβολισμούς τραυματίστηκαν ο 17χρονος και ο πατέρας του.*

Στην πρώτη περίπτωση (25), τα ρήματα «*παίρνω*» και «*λαμβάνω*» δεν διαφοροποιούν το νόημα της ρηματικής πολυλεκτικής έκφρασης, επειδή η τροποποίηση του ρήματος συνδέεται με λεξιλογικές και υφολογικές επιλογές. Αντίθετα, στην έκφραση (26) «*ανάβουν τα αίματα*» δεν μπορεί να μεταβληθεί κάποιο από τα στοιχεία της χωρίς να παρουσιαστεί νοηματικό κενό, καθώς η συγκεκρι-

μένη ρηματική πολυλεκτική έκφραση είναι πλήρως παγιωμένη. Επομένως, στη διαδικασία της επισημείωσης πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλες αυτές οι προδιαγραφές των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων.

1.2 Κατηγοριοποίηση ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων

Μετά την αναγνώριση, ακολουθεί η κατηγοριοποίηση των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων, με βάση το σχήμα σχολιασμού, το οποίο υιοθετήσαμε και το οποίο προτάθηκε από το έργο PARSEME (Savary et al, 2017). Σύμφωνα με αυτό δίνονται πληροφορίες για τις γλώσσες που συμμετέχουν και τις προδιαγραφές κατηγοριοποίησης, οι οποίες είναι κοινές σε μεγάλο βαθμό για όλες τις γλώσσες.

Οι ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις μπορούν να ενταχθούν σε δύο κατηγορίες αποδεκτές για όλες τις γλώσσες και σε δύο μερικώς αποδεκτές κατηγορίες. Οι αποδεκτές για όλες τις γλώσσες κατηγορίες είναι κατηγορίες στις οποίες μπορούμε να δούμε παραδείγματα ρηματικών πολυλεκτικών σχεδόν σε όλες τις γλώσσες, σε αντίθεση με τις μερικώς αποδεκτές κατηγορίες για τις οποίες σε κάποιες γλώσσες δεν υπάρχουν συγκεκριμένα παραδείγματα ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων.

Οι αποδεκτές κατηγορίες ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων για όλες τις γλώσσες περιλαμβάνουν τις υποστηρικτικές δομές (light verb constructions (LVC)) και τις ιδιωματικές εκφράσεις (idioms (ID)). Οι μερικώς αποδεκτές κατηγορίες αφορούν τις εγγενώς αυτοπαθείς εκφράσεις (inherently reflective verbs (IRV)), τις δομές με μόρια (verb-particle constructions (VPC)) και την κατηγορία των πολυρηματικών δομών (multi-verb constructions (MVC)). Όλες οι κατηγορίες έχουν αποτελέσει αντικείμενο μελέτης στο θεωρητικό επίπεδο. Εν προκειμένω, το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στην αναγνώρισή τους σε πραγματικά δεδομένα.

Αρχικά, οι υποστηρικτικές δομές (LVC) σχηματίζονται από ένα ρήμα και ένα τουλάχιστον ουσιαστικό. Προκειμένου να θεωρηθεί μια τέτοια έκφραση ως ρηματική πολυλεκτική, το ουσιαστικό πρέπει να αναφέρεται σε μια κατάσταση ή ένα γεγονός, να είναι, δηλαδή, κατηγορημα (*predicative*). Σύμφωνα με την τυπολογία που υιοθετήθηκε, υπάρχουν δύο υποκατηγορίες υποστηρικτικών δομών (light verb constructions), η LVC.full και η LVC.cause. Στην πρώτη περίπτωση το ρήμα προσδίδει στην πολυλεκτική έκφραση το πρόσωπο, τον αριθμό, την διάθεση (Κλαίρης & Μπαμπινιώτης, 2015), όπως:

(27) *κάνω μια επίσκεψη,*

ενώ στη δεύτερη περίπτωση το υποκείμενο του ρήματος είναι η αιτία του γεγονότος ή της κατάστασης, όπως:

(28) *βάζω τέλος*

Οι ιδιωματικές εκφράσεις αποτελούν μια κατηγορία που παρουσιάζει παραδείγματα σε όλες τις γλώσσες. Περιλαμβάνουν ένα ρήμα και ένα τουλάχιστον στοιχείο που εξαρτάται από αυτό. Οι ιδιωματικές εκφράσεις αποτελούν μια ιδιαίτερη κατηγορία, καθώς συνήθως έχουν όχι μόνο ιδιωματική αλλά και κυριολεκτική σημασία. Επομένως, προσιδιάζουν στο φαινόμενο της μεταφοράς, γι' αυτό ορισμένες φορές η αναγνώριση μιας ιδιωματικής έκφρασης παρουσιάζει δυσκολίες. Ορισμένα παραδείγματα ιδιωματικών εκφράσεων, όπως προέκυψαν από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της παρούσας εργασίας, είναι τα εξής:

(29) *γίνεται το έλα να δεις*

(30) *δεν δίνω δεκάρα*

(31) *γίνομαι καπνός*

(32) *κάνω ποδαρικό*

(33) *α. τη γλιτώνω*

Αναλυτικότερα στο παράδειγμα (33 α.), η ιδιωματική ρηματική πολυλεκτική έκφραση αποτελεί μια ειδική περίπτωση, όπως και η έκφραση «*τα καταφέρνω*», γιατί είναι ιδιωματικές όσον αφορά το επίπεδο της σύνταξης. Στις συγκεκριμένες περιπτώσεις, ο αδύνατος τύπος της αντωνυμίας (*τη/τα*) βρίσκεται σε θέση συμπληρώματος του ρήματος. Η έκφραση έχει τη σημασία του ρήματος, όμως η οιοινη αντωνυμία δεν αναφέρεται στο αντικείμενο. Δηλαδή, η ενέργεια του ρήματος δεν μεταβαίνει στο αντικείμενο και η αντωνυμία στις εκφράσεις αυτές θεωρείται πλήρως παγιωμένη, εφόσον δεν μπορεί να αντικατασταθεί από άλλες αντωνυμίες. όπως παραδείγματος χάρη:

(33) *β.*τα γλίτωσα*

Τέτοιες περιπτώσεις είναι πολύ σημαντικές για τη μεταφραστική διαδικασία, καθώς ο μεταφραστής πρέπει να γνωρίζει τη σημασία αυτών των εκφράσεων, επειδή ακριβώς δεν είναι συνθετική. Δεν μπορεί, δηλαδή, ο αδύνατος τύπος της αντωνυμίας (*τη*) να συνδεθεί με κάποιο αντικείμενο γένους θηλυκού που προηγείται στο κείμενο.

Οι εγγενώς αυτοπαθείς εκφράσεις (Inherently Refl. Verbs, [IRV]) ανήκουν στις μερικώς καθολικές κατηγορίες, οι οποίες αποτελούνται από ένα ρήμα σε θέση κεφαλής και ένα ή περισσότερα συμπληρώματα, τα οποία έχουν τη μορφή αυτοπαθούς αντωνυμίας. Η πρωτοτυπική έκφραση της αυτοπάθειας πραγματοποιείται με τη χρήση τύπων στη μέση ή στην παθητική φωνή, των οποίων το υποκείμενο δηλώνει τον δράστη, που είναι ταυτόχρονα και ο δέκτης, εφόσον η δράση επηρεάζει τον ίδιο τον δράστη. Επίσης, η αυτοπάθεια μπορεί να δηλωθεί και με τη χρήση ενεργητικού μεταβατικού ρήματος σε συνδυασμό με την αυτοπαθή αντωνυμία *ο εαυτός μου* (Κλαίρης & Μπαμπι-

νιώτης, 1999: 278). Η κατηγορία αυτή αφορά, κυρίως, σε γλώσσες όπως η γαλλική και η αγγλική, όπως στις περιπτώσεις «*se suicider*» και «*find oneself*¹¹». Στα ελληνικά, οι εκφράσεις αυτής της μορφής δεν έχουν γίνει αντικείμενο μελέτης. Η έρευνα, όμως, και η συστηματοποίηση των εμπειρικών δεδομένων έφερε στο φως τις παρακάτω εκφράσεις, τις οποίες και χαρακτηρίσαμε ως εγγενώς αυτοπαθείς εκφράσεις, όπως:

(34) *δίνω τον καλύτερό μου εαυτό*

(35) *βρίσκω τον εαυτό μου*

(36) *βγάζω τον (πραγματικό) εαυτό μου*

(37) *θέτω εαυτόν*

Η διαφορά έγκειται στο πόσο παραγωγικές είναι οι δομές στις περιπτώσεις της αυτοπάθειας. Συγκεκριμένα, στο παράδειγμα (34) η έκφραση δεν σημαίνει δίνομαι, δηλαδή η σημασία είναι μη συνθετική, καθώς η δομή δεν είναι παραγωγική. Επίσης, στο παράδειγμα (37) η ιδιωματικότητα έγκειται στο ότι η αυτοπαθής αντωνυμία χρησιμοποιείται στη μορφή «*εαυτόν*».

Σε αυτή την κατηγορία δεν περιλαμβάνονται ρηματικές εκφράσεις, στις οποίες το αυτοπαθές ρήμα είναι συνώνυμο με ένα μονολεκτικό ρήμα, δηλαδή έχουμε δήλωση της αυτοπάθειας με τρόπο που προκύπτει από τους κανόνες της γλώσσας, όπως στην περίπτωση:

(38) α. *προβάλλω τον εαυτό μου*

β. *αυτοπροβάλλομαι*

Η κατηγορία των δομών με μόρια (verb-particle constructions [VPC]) θα μπορούσαμε να πούμε ότι συμπίπτει με τα phrasal verbs της αγγλικής γλώσσας. Σχηματίζονται από ένα ρήμα και ένα ή περισσότερα μόρια, όπως επίρρημα, πρόθεση ή συνδυασμός αυτών, τα οποία εξαρτώνται από το ρήμα (Bhatia et al, 2017). Η σημασία των δομών με μόρια δεν προέρχεται από τη σημασία των επιμέρους στοιχείων τους¹². Στην ελληνική γλώσσα, όπως και στα ρουμανικά και σε σλαβικές γλώσσες (Bhatia et al, 2017), σύμφωνα με αναλύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί, η κατηγορία αυτή δεν υφίσταται. Παρόλα αυτά, στην ελληνική γλώσσα επιλέχθηκε η επισημείωση ρηματικών πολυλεκτικών κατηγορημάτων της κατηγορίας VPC για λόγους συνέπειας με τις άλλες γλώσσες. Επισημειώνονται, δηλαδή, όσες ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις εμφανίζουν τη δομή *Ρήμα + Επίρρημα*, όπου το επίρρημα έχει αφενός μεν σημασία τοπική, αφετέρου χρησιμοποιείται με προθέσεις σε

11 Bhatia et al, 2017

12 Σύμφωνα με τον ορισμό που δίνεται από το Oxford Dictionary “A phrasal verb is a verb that is made up of a main verb together with an adverb or a preposition, or both. Typically, their meaning is not obvious from the meanings of the individual words themselves”.

λειτουργία αντίστοιχη με αυτή που επιτελούν οι προθέσεις γλωσσών, όπως η αγγλική. Με την έννοια αυτή, επιρρήματα της ελληνικής, όπως *μπρος, πίσω, μέσα*, ισοδυναμούν με τα μόρια της αγγλικής *forward, back, in*. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της κατηγορίας είναι το:

(39) *βάζω μπρος*

Οι πολυρηματικές δομές (multi-verb constructions [MVC]) ανήκουν και αυτές στις μερικώς αποδεκτές κατηγορίες. Αποτελούνται από δύο ρήματα, που βρίσκονται το ένα δίπλα στο άλλο, ακολουθώντας τη δομή κάθε γλώσσας. Τα ρήματα αυτά έχουν συνήθως το ίδιο υποκείμενο, περιγράφουν καταστάσεις που συνδέονται και φαίνεται να ανήκουν στο ίδιο γεγονός, λειτουργώντας ως ένα κατηγορημα. Ακόμη, παρουσιάζουν ετερογενή συμπεριφορά ανάλογα με τη γλώσσα στην οποία βρίσκονται. Παραδείγματα που προέκυψαν από την εν λόγω έρευνα για τη συγκεκριμένη κατηγορία είναι τα:

(40) *παίρνω και δίνω*

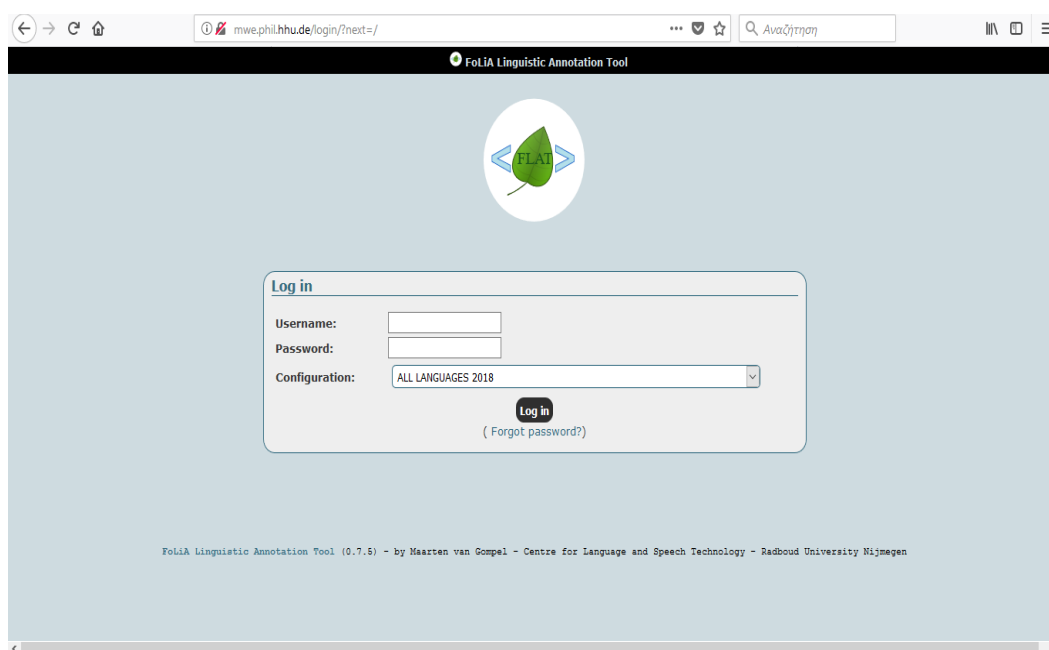
(41) *του δίνω και καταλαβαίνει*

Προϋπόθεση για την κατηγοριοποίηση των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων είναι η κατανόηση των προδιαγραφών και των οδηγιών επισημείωσης (Bhatia et al, 2017). Οι προδιαγραφές αυτές και οι οδηγίες είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο¹³. Η σωστή κατηγοριοποίηση ενός ρηματικού πολυλεκτικού θεωρείται απαραίτητη για την επισημείωση.

¹³ <http://parsemefr.lif.univ-mrs.fr/parseme-st-guidelines/1.1/?page=home>

1.3 Διαδικασία Επισημείωσης μέσω του εργαλείου FLAT

Μετά τη συλλογή του σώματος κειμένων από τις εφημερίδες «Καθημερινή» και «Espresso» και την κατανόηση της τυπολογίας των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων, ακολούθησε η διαδικασία της επισημείωσης. Η επισημείωση των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων είναι μια διαδικασία που πραγματοποιήθηκε μέσω του εργαλείου FoLiA Linguistic Annotation Tool (FLAT)¹⁴. Το FLAT υποστηρίζει αρχεία σε μορφή xml και χρησιμοποιείται για τη γλωσσολογική επισημείωση (van Gompel & Reynaert, 2014). Το συγκεκριμένο εργαλείο επισημείωσης είναι διαδικτυακό (web-based) και χρησιμοποιείται για τη διαδικασία της επισημείωσης από πολλές γλώσσες (Savary et al., 2017: 34).

Εικόνα 2. Εργαλείο επισημείωσης FLAT

Ο επισημειωτής μέσω του εργαλείου επιλέγει τη ρηματική πολυλεκτική έκφραση που επιθυμεί να επισημειώσει και αυτόματα εμφανίζεται στην οθόνη ένα «παράθυρο» που δίνει τη δυνατότητα στον επισημειωτή να επιλέξει την κατηγορία στην οποία ανήκει η ρηματική πολυλεκτική έκφραση.

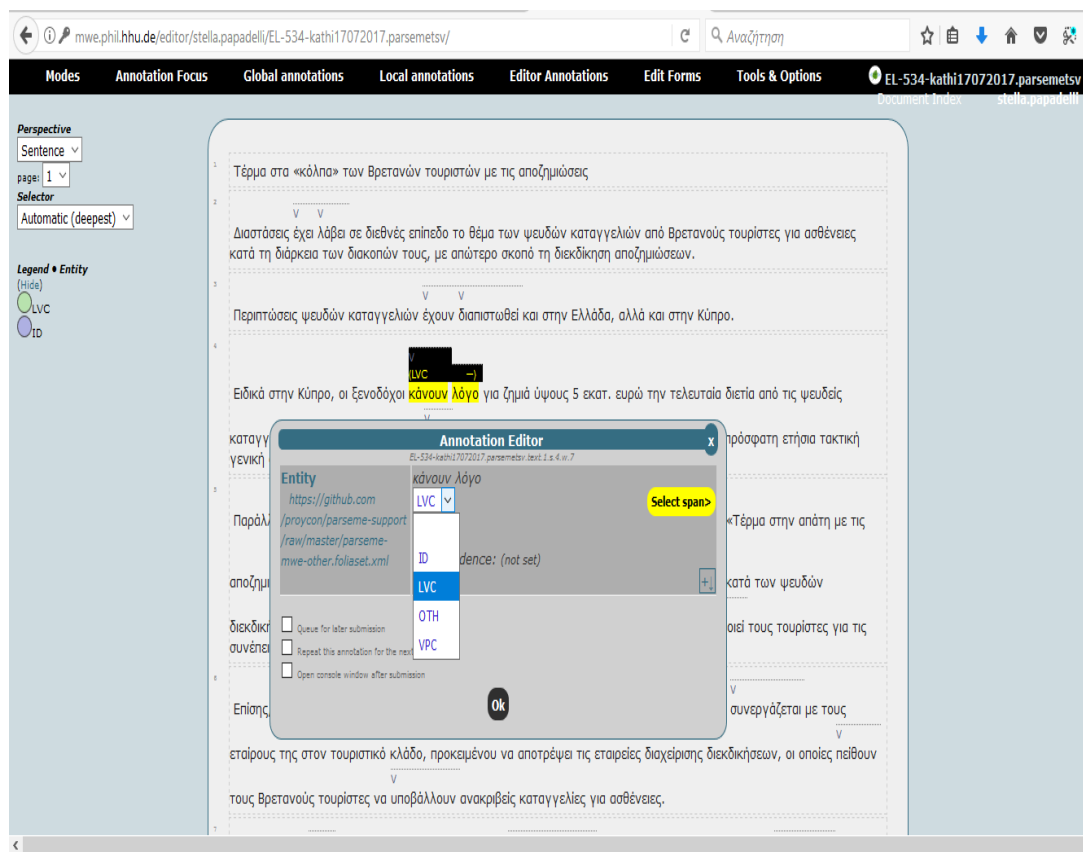
¹⁴ <http://mwe.phil.hhu.de/login/?next=/>

mwe.phil.hhu.de/index/stella.papadelli

Αναζήτηση

EL-527-kathi20072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.04MB	2017-10-19 20:05
EL-528-kathi20072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.05MB	2017-10-19 20:05
EL-529-kathi22072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.01MB	2017-10-19 20:05
EL-530-kathi19072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.06MB	2017-10-19 20:05
EL-531-kathi19072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.05MB	2017-10-19 20:05
EL-532-kathi25072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.01MB	2017-10-19 20:05
EL-533-kathi20072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.07MB	2017-10-19 20:05
EL-534-kathi17072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.1MB	2017-10-19 20:05
EL-535-kathi17072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.08MB	2017-10-19 20:05
EL-536-kathi17072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.07MB	2017-10-19 20:05
EL-537-kathi13072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.1MB	2017-10-19 20:05
EL-538-kathi25072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.01MB	2017-10-19 20:05
EL-539-kathi18072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.12MB	2017-10-19 20:05
EL-540-kathi18072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.11MB	2017-10-19 20:05
EL-541-espresso21072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.13MB	2017-09-23 17:54
EL-542-espresso17072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.12MB	2017-09-23 18:06
EL-543-espresso20072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.14MB	2017-09-23 18:18
EL-544-espresso15072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.09MB	2017-09-23 18:34
EL-545-espresso14072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.06MB	2017-09-23 18:46
EL-546-espresso19072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.03MB	2017-09-24 11:27
EL-547-espresso21072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.02MB	2017-09-24 11:31
EL-548-espresso21072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.02MB	2017-09-24 11:39
EL-549-espresso21072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.01MB	2017-09-24 12:05
EL-550-espresso17072017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.06MB	2017-09-24 12:17
EL-551-espresso12042017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.04MB	2017-09-24 14:13
EL-552-espresso22032017.parsemetsv	status: complete	[Download]	0.05MB	2017-09-24 15:39

Εικόνα 3. Εργαλείο επισημείωσης FLAT

Εικόνα 4. Παράδειγμα επισημείωσης της ρηματικής πολυλεκτικής έκφρασης «κάνω λόγο» στο εργαλείο FLAT.

Η επισημείωση αποτελεί μια διαδικασία που προϋποθέτει την κατανόηση των προδιαγραφών όλων των κατηγοριών και τον τρόπο λειτουργίας τους στην εκάστοτε γλώσσα εργασίας. Είναι πιθανό ο επισημειωτής να «παραπλανηθεί» από κάποια ρηματική έκφραση και να την θεωρήσει ρηματική πολυλεκτική. Προκειμένου να αποφευχθούν τέτοια λάθη, υπάρχουν διαθέσιμα δένδρα αποφάσεων (decision trees) για όλες τις γλώσσες του ερευνητικού έργου PARSEME, τις οποίες οι οργανωτές του έργου έχουν κατασκευάσει με στόχο την επιβοήθηση της διαδικασίας της επισημείωσης σε περιπτώσεις που μπορεί να υπάρξει αμφιβολία. Τα δένδρα αποφάσεων προέκυψαν ως κριτήρια επισημείωσης, μετά από τη μελέτη και τη συστηματοποίηση των ιδιοτήτων των πολυλεκτικών εκφράσεων, όπως προτείνονται από τις γλωσσολογικές έρευνες και τις θεωρητικές προσεγγίσεις. Επιπλέον, ελέγχθηκαν και πρακτικά στη βάση πληθώρας δεδομένων, δηλαδή πολυλεκτικών εκφράσεων, οι οποίες αναφέρονται στη βιβλιογραφία. Μέσω αυτών των δένδρων αποφάσεων, ο επισημειωτής μπορεί, απαντώντας στις διαθέσιμες ερωτήσεις με ένα «ναι» ή ένα «όχι», να αποφασίσει εάν

μια ρηματική πολυλεκτική έκφραση μπορεί να ενταχθεί σε μία από τις κατηγορίες και σε ποια από αυτές. Με αυτόν τον τρόπο, γίνεται προσπάθεια να αποφευχθούν τα λάθη επισημείωσης γιατί ο επισημειωτής δεν στηρίζεται αποκλειστικά στο ένστικτό του και στη γνώση της γλώσσας εργασίας του.

Για την καλύτερη κατανόηση των δένδρων αποφάσεων που στοχεύουν στην αναγνώριση και στην κατηγοριοποίηση των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων παρατίθεται ένα παράδειγμα που αφορά την κατηγορία των ιδιωματικών εκφράσεων.

Σύμφωνα με τις προδιαγραφές του PARSEME, οι οποίες εφαρμόζονται σειριακά, οι υποψήφιας ιδιωματικές εκφράσεις πρέπει να μπορούν να «περάσουν» τουλάχιστον μία από τις πέντε δοκιμαστικές διαδικασίες των δένδρων αποφάσεων προκειμένου να θεωρηθούν ρηματικές πολυλεκτικές (VMWEs). Αυτό σημαίνει ότι η απάντηση *ναι* σε κάθε μία από τις ερωτήσεις οδηγεί στην επισημείωση της υποψήφιας ακολουθίας λέξεων και την υπαγωγή της στη συγκεκριμένη κατηγορία, και τέλος, την ολοκλήρωση της διαδικασίας. Αντιθέτως, η απάντηση *όχι* για κάθε μία από τις ερωτήσεις, μας οδηγεί στην εφαρμογή του επόμενου κριτηρίου μέχρι, είτε να βρεθεί κάποια πιθανή ερώτηση/κριτήριο στην οποία η απάντηση θα είναι θετική, ή την εξάντληση των κριτηρίων, και την εξαίρεση της υποψήφιας ακολουθίας από την επισημείωση. Στη συνέχεια, ακολουθεί ένα παράδειγμα δένδρων αποφάσεων για την κατηγοριοποίηση των ιδιωματικών εκφράσεων.

Δένδρο αποφάσεων 1

Στερεότυπη λέξη (cranberry word): η ρηματική πολυλεκτική έκφραση περιλαμβάνει μία λέξη, η οποία δεν μπορεί να σταθεί μόνη της στο λόγο και δεν χρησιμοποιείται σε άλλες περιπτώσεις, καθώς δεν έχει σημασία από μόνη της. Εμφανίζεται σε συγκεκριμένες εκφράσεις αλλά όχι σε διαφορετικό συγκείμενο, όπως «*μάλλιασε η γλώσσα μου*», «*κάνω ποδαρικό*». Η απάντηση *ναι* σε αυτήν την διαδικασία μας οδηγεί να επισημειώσουμε την έκφραση ως ID.

Δένδρο αποφάσεων 2

Λεξιλογική σταθερότητα: ένα από τα στοιχεία της υποψήφιας VMWE δεν μπορεί να αντικατασταθεί από λέξεις που ανήκουν στην ευρύτερη σημασιολογική τάξη. Δηλαδή, η έκφραση «*βάζω λάδι στη φωτιά*¹⁵» δεν μπορεί να αντικατασταθεί από την έκ-

15 http://parsemefr.lif.univ-mrs.fr/parseme-st-guidelines/1.1/?page=050_Cross-lingual_tests/030_Verbal_idioms__LB_VID_RB_

φραση «*βάζω ζίδι στη φωτιά*». Η απάντηση *ναι* σε αυτήν την διαδικασία μας οδηγεί να επισημειώσουμε την έκφραση ως ID.

Δένδρο αποφάσεων 3

Μορφολογική σταθερότητα: η αλλαγή στη μορφολογία μιας λέξης, η οποία, αν και είναι γραμματικά σωστή, επηρεάζει το νόημα και φαίνεται λανθασμένη, δεν συνιστά VMWE. Στην περίπτωση «*άναψαν τα αίματα*», για παράδειγμα, δεν μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τον ενικό αριθμό της λέξης *αίματα*, δηλαδή δεν χρησιμοποιείται η έκφραση «*άναψε το αίμα*». Η απάντηση *ναι* σε αυτήν την διαδικασία μας οδηγεί να επισημειώσουμε την έκφραση ως ID.

Δένδρο αποφάσεων 4

Μορφοσυντακτική σταθερότητα: η αλλαγή στη μορφολογία και στη σύνταξη μιας λέξης, η οποία, αν και είναι γραμματικά σωστή, επηρεάζει το νόημα και φαίνεται λανθασμένη, δεν συνιστά VMWE. Δηλαδή στην έκφραση «*τη γλιτώνω*», δεν μπορούμε να αντικαταστήσουμε την αντωνυμία με κάποια άλλη, όπως παραδείγματος χάρι «*τον γλιτώνω*». Η απάντηση *ναι* σε αυτήν την διαδικασία μας οδηγεί να επισημειώσουμε την έκφραση ως ID.

Δένδρο αποφάσεων 5

Συντακτική σταθερότητα: η αλλαγή στη σύνταξη μιας λέξης, η οποία, αν και είναι γραμματικά σωστή, επηρεάζει το νόημα και φαίνεται λανθασμένη, δεν συνιστά VMWE. Για παράδειγμα στην έκφραση «*τίναξε τα πέταλα*», δεν μπορούμε να τροποποιήσουμε τη σύνταξη, όπως «*τα πέταλα τίναξαν*», χωρίς να επηρεαστεί το νόημα της έκφρασης. Η απάντηση *ναι* σε αυτήν την διαδικασία μας οδηγεί να επισημειώσουμε την έκφραση ως ID.

Συνεπώς, στο συγκεκριμένο παράδειγμα, μια ρηματική πολυλεκτική έκφραση μπορεί να θεωρηθεί ιδιωματική εφόσον πληροί μία από τις ανωτέρω προϋποθέσεις. Παρόμοια δέντρα αποφάσεων παρατίθενται και για τις υπόλοιπες κατηγορίες διευκολύνοντας την κατηγοριοποίηση των υποψήφιων ρηματικών εκφράσεων.

Καθιστώντας σαφέστερη τη διαδικασία επισημείωσης μιας υποψήφιας ρηματικής πολυλεκτικής έκφρασης θα παρατεθεί συγκεκριμένο παράδειγμα, το οποίο προέκυψε από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε. Ας πάρουμε για παράδειγμα τη ρηματική έκφραση «*παίρνω το αίμα μου πίσω*». Η συγκεκριμένη έκφραση υπάρχει στο σώμα κειμένων που δημιουργήθηκε για την παρούσα εργασία και αποτελεί υποψήφια ρηματική πολυλεκτική έκφραση.

Αρχικά, πρέπει να καθοριστεί εάν η έκφραση αυτή μπορεί να χαρακτηριστεί ρηματική πολυλεκτική. Για να γίνει αυτό είναι απαραίτητη η γνώση των οδηγιών επισημείωσης και των βασικών χαρακτηριστικών των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων που παρατίθενται σε προηγούμενες ενότητες. Εφόσον, καθοριστεί ποιες από τις εκφράσεις του σώματος κειμένων είναι ρηματικές πολυλεκτικές, ο επισημειωτής χρειάζεται να αποφασίσει σε ποια κατηγορία εντάσσεται η κάθε έκφραση. Χρησιμοποιώντας τις δοκιμαστικές διαδικασίες, που αναφέρθηκαν παραπάνω, θα προσπαθήσουμε να εξηγήσουμε τον τρόπο με τον οποίο ο επισημειωτής καταλήγει στην κατηγοριοποίηση μιας έκφρασης.

Για την έκφραση «*παίρνω το αίμα μου πίσω*» θα εφαρμοστεί βήμα-βήμα η διαδικασία που ακολουθήθηκε για την κατηγοριοποίησή της. Χρησιμοποιώντας τη γενική δοκιμαστική διαδικασία (Εικόνα 5.) εφαρμόζουμε την πρώτη δοκιμαστική διαδικασία (test S.1), πατώντας πάνω στο σύνδεσμο που δίνεται και ανοίγει το παρακάτω παράθυρο (Εικόνα 6.).

← → ↻ 🏠 parseme.fr.lif.univ-mrs.fr/parseme-st-guidelines/1.1/?page=040_Annotation_proces

TOC 🗨️ 🗑️ 🚫 AR BG CS DE **EL** EN ES EU FA FR HE HR HU HI ID IT JA LT MT PL PT RO SV SL TR ZH | d

Table of contents

- Home
- 1 Definitions and scope
 - 1.1 Notation
 - 1.2 Words and tokens
 - 1.3 Verbal multiword expressions
 - 1.4 Syntactic variants of VMWEs
 - 1.5 Lexicalization and open slots
 - 1.6 VMWEs versus collocations
 - 1.7 VMWEs versus metaphors
- 2 Textual annotation scope
- 3 Categories of VMWEs
- 4 Annotation process - decision tree**
- 5 Cross-lingual tests
 - 5.1 Structural tests (S)
 - 5.2 Light-verb constructions (LVC)
 - 5.3 Verbal idioms (VID)
 - 5.4 Inherently reflexive verbs (IRV)
 - 5.5 Verb-particle constructions (VPC)
 - 5.6 Multi-verb constructions (MVC)
 - 5.7 Inherently adpositional verbs (IAV)
- 6 Language-specific tests

Generic decision tree

- ↳ Apply test S.1 (prev. 6) - [1HEAD: Unique verb as functional syntactic head of the whole?]
 - ↳ NO ⇒ Apply the VID-specific tests ⇒ VID tests positive?
 - ↳ YES ⇒ Annotate as a VMWE of category VID
 - ↳ NO ⇒ It is not a VMWE, **exit**
 - ↳ YES ⇒ Apply test S.2 (prev. 7) - [1DEP: Verb v has exactly one lexicalized dependent d?]
 - ↳ NO ⇒ Apply the VID-specific tests ⇒ VID tests positive?
 - ↳ YES ⇒ Annotate as a VMWE of category VID
 - ↳ NO ⇒ It is not a VMWE, **exit**
 - ↳ YES ⇒ Apply test S.3 - [LEX-SUBJ: Lexicalized subject?]
 - ↳ YES ⇒ Apply the VID-specific tests ⇒ VID tests positive?
 - ↳ YES ⇒ Annotate as a VMWE of category VID
 - ↳ NO ⇒ It is not a VMWE, **exit**
 - ↳ NO ⇒ Apply test S.4 (prev. 8) - [CATEG: What is the morphosyntactic category of d?]
 - ↳ Reflexive clitic ⇒ Apply IRV-specific tests ⇒ IRV tests positive?
 - ↳ YES ⇒ Annotate as a VMWE of category IRV
 - ↳ NO ⇒ It is not a VMWE, **exit**
 - ↳ Particle ⇒ Apply VPC-specific tests ⇒ VPC tests positive?
 - ↳ YES ⇒ Annotate as a VMWE of category VPC.full or VPC.semi
 - ↳ NO ⇒ It is not a VMWE, **exit**
 - ↳ Verb with no lexicalized dependent ⇒ Apply MVC-specific tests ⇒ MVC tests positive?
 - ↳ YES ⇒ Annotate as a VMWE of category MVC
 - ↳ NO ⇒ Apply the VID-specific tests ⇒ VID tests positive?
 - ↳ YES ⇒ Annotate as a VMWE of category ID
 - ↳ NO ⇒ It is not a VMWE, **exit**

Εικόνα 5. Παράδειγμα δοκιμαστικής διαδικασίας κατηγοριοποίησης

Test S.1 (prev. 6) - [HEAD] - Syntactic head

Does the candidate contain a unique verb functioning as the functional syntactic head of the whole?

↳ **NO** ⇒ Apply the VID-specific tests

- (EN) *to pretty-print* → there is an unusual case of an adjective modifying a verb
- *to drink and drive* → none of the verbs is clearly the head, as there is no universally accepted syntactic representation of coordination

↳ **YES** ⇒ continue to the next test

- (EL) *κάνωγκριμάσα* → *κάνω* is the head and the NP depends on it
- (EN) *to make a face* → *make* is the head and the NP depends on it
- *to give up* → *give* is the head and *up* is a particle depending on it

The aim of this test is to categorize (as VID or no VMWE) those candidates which have no single clearly identified head verb. This is necessary because all other tests refer to the single head verb *v* and its dependents. Note that for VMWE candidates having the structure of a meaning-preserving variant, the test should be applied to their canonical form instead. This is required because there may be no verb or the verb may not be the syntactic head in such variants.

- (EN) *to make a decision* passes the test → variants like *the decision which was made*, *decision-making*, *the making of the decision* pass the test as well

Test S.2 (prev. 7) - [1DEP] - Single dependent

Does the VMWE contain exactly one lexicalized (functional) syntactic dependent *d* of the head verb *v*?

↳ **NO** ⇒ Apply the VID-specific tests

- (EN) *to make ends meet* → two dependents, *ends* and *meet*
- *to let the cat out of the bag* → two dependents, *the cat* and *out of the bag*

↳ **YES** ⇒ Continue to the next test

- (EN) *to make a face* → the single dependent is a noun phrase, *face*
- *to take into account* → the single dependent is a prepositional phrase, *into account*
- *to take turns* → the single dependent is a noun, *turns*
- *to give up* → the single dependent is a particle, *up*

The test covers only lexicalized dependents. There may be other, non-lexicalized dependents, which the test ignores. We explicitly call the non-verbal elements

Εικόνα 6. Οδηγίες επισημείωσης και δοκιμαστικές διαδικασίες κατηγοριοποίησης

Απαντούμε στην πρώτη ερώτηση που τίθεται, εάν, δηλαδή, υπάρχει ένα μόνο ρήμα στην έκφραση που λειτουργεί συντακτικά ως κεφαλή (Εικόνα 6.). Απαντώντας *καταφατικά* σε αυτήν την ερώτηση, οδηγούμαστε στην επόμενη, η οποία αναφέρεται στην εξάρτηση ενός μόνο λεξήματος από το ρήμα κεφαλή (Εικόνα 6.). Απαντώντας *αρνητικά* στη συγκεκριμένη ερώτηση, επειδή η έκφραση έχει δύο λεξήματα, «*αίμα*» και «*πίσω*», οδηγούμαστε μέσω συνδέσμου στα VID-specific tests, δηλαδή στις δοκιμαστικές διαδικασίες για την κατηγοριοποίηση των ιδιωματικών εκφράσεων (Εικόνα 7.).

S EU FA FR HE HR HU HI ID IT JA LT MT PL PT RO SV SL TR ZH id

VID-specific decision tree:

Note: In this tree, a single YES to one of the tests is sufficient to decide that a candidate is a VID. Note however that this tree is to be applied only after it was referred to by the [generic decision tree](#) containing structural tests.

- ↳ Apply test VID.1 (prev. 1) - [CRAN: Candidate contains cranberry word?]
 - ↳ YES ⇒ It is a VID, exit.
 - ↳ NO ⇒ Apply test VID.2 (prev. 2) - [LEX: Regular replacement of a component ⇒ unexpected meaning shift?]
 - ↳ YES ⇒ It is a VID, exit.
 - ↳ NO ⇒ Apply test VID.3 (prev. 3) - [MORPH: Regular morphological change ⇒ unexpected meaning shift?]
 - ↳ YES ⇒ It is a VID, exit.
 - ↳ NO ⇒ Apply test VID.4 (prev. 4) - [MORPHSYNT: Regular morphosyntactic change ⇒ unexpected meaning shift?]
 - ↳ YES ⇒ It is a VID, exit.
 - ↳ NO ⇒ Apply test VID.5 (prev. 5) - [SYNT: Regular syntactic change ⇒ unexpected meaning shift?]
 - ↳ YES ⇒ It is a VID, exit.
 - ↳ NO ⇒ It is not a VID, exit.

Test VID.1 (prev. 1) - [CRAN] - Cranberry word

Does the candidate expression contain a [cranberry word](#)?

- ↳ YES ⇒ it is a VID
 - (EL) *μάλλιασε η γλώσσα μου* → *μάλλιασε* is not a stand-alone word
 - (EN) *to go astray* → *astray* is not a stand-alone word
- ↳ NO ⇒ further tests are required
 - (EN) *to go away* → *go* and *away* are stand-alone words

Test VID.2 (prev. 2) - [LEX] - Lexical inflexibility

Does a regular [replacement](#) of one of the components by related words taken from a [relatively large semantic class](#) lead to [ungrammaticality](#) or to an [unexpected change in meaning](#)?

Εικόνα 7. Δοκιμαστική διαδικασία για την κατηγοριοποίηση ως ιδιοματική έκφραση

Στο σημείο αυτό απαντούμε και πάλι στις ερωτήσεις που προτείνονται προκειμένου να καταλήξουμε εάν η ρηματική πολυλεκτική έκφραση «*παίρνω το αίμα μου πίσω*» είναι ιδιοματική. (Η συγκεκριμένη δοκιμαστική διαδικασία παρατίθενται αναλυτικά στον πίνακα αυτής της ενότητας). Αρχικά, απαντούμε *αρνητικά* στην πρώτη ερώτηση που αφορά την ύπαρξη στερεότυπης λέξης στην έκφραση που εξετάζουμε. Στη συνέχεια, όπως φαίνεται και στην εικόνα 7 απαιτούνται περαιτέρω δοκιμασίες προκειμένου να κατηγοριοποιηθεί η έκφραση.

Η δεύτερη ερώτηση αφορά τη λεξιλογική σταθερότητα, δηλαδή εάν ένα από τα στοιχεία της υποψήφιας VMWEs δεν μπορεί να αντικατασταθεί από λέξεις που ανήκουν στην ευρύτερη σημασιολογική τάξη. Απαντούμε *καταφατικά* σε αυτήν την ερώτηση, εφόσον δεν μπορούμε να αντικαταστήσουμε κάποιο από τα στοιχεία της συγκεκριμένης έκφρασης. Δηλαδή, στην έκφραση «*παίρνω το αίμα μου πίσω*», δεν θα μπορούσαμε, για παράδειγμα, να αντικαταστήσουμε τη λέξη *αίμα* με τη λέξη *φλέβες* ή το επίρρημα *πίσω* με το επίρρημα *μπροστά* χωρίς να επηρεαστεί το νόημα της έκφρασης.

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, για τη συγκεκριμένη κατηγορία αρκεί μόνο μία καταφατική απάντηση στα ερωτήματα που τίθενται, προκειμένου να χαρακτηριστεί μια έκφραση ως ιδιοματική. Επομένως, η έκφραση «*παίρνω το αίμα μου πίσω*» θεωρείται ιδιοματική έκφραση, εφόσον πληροί τις προδιαγραφές που αναφέρθηκαν.

Αυτή η διαδικασία ακολουθήθηκε για όλες τις υποψήφιες ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις του σώματος κειμένων, προκειμένου να επισημειωθούν στο εργαλείο FLAT. Στο τελικό στάδιο της επισημείωσης λαμβάνεται υπόψη η συμφωνία μεταξύ των επισημειωτών (inter-annotator agreement).

Η αξιοπιστία της επισημείωσης θεωρείται ιδιαίτερως σημαντική για τη χρησιμοποίηση ενός σώματος κειμένων. Τα δεδομένα της επισημείωσης που προέρχονται από έναν μόνο επισημειωτή μπορεί να οδηγήσουν σε λάθη και ασυνέπεια. Επομένως, θεωρείται ορθότερη η επισημείωση ενός σώματος κειμένων από περισσότερους του ενός επισημειωτές, καθώς η αξιοπιστία του στηρίζεται στην αποτελεσματικότητα της συμφωνίας των επισημειωτών (coefficient of agreement). Η αποτελεσματικότητα της συμφωνίας των επισημειωτών εφαρμόζεται σε σώματα κειμένων για τη μέτρηση της αξιοπιστίας, της εγκυρότητας και της σταθερότητάς τους (Bhowmick, Mitra, Basu, 2008: 58). Συμπερασματικά, η συμφωνία μεταξύ των επισημειωτών (inter-annotator agreement) αποτελεί μέτρηση της ικανότητας δύο ή περισσότερων επισημειωτών να πάρουν την ίδια απόφαση για μια συγκεκριμένη κατηγορία. Θεωρούμε, λοιπόν, ότι εάν προκύψουν τα ίδια αποτελέσματα από τους επισημειωτές, εκείνοι κατανόησαν με τον ίδιο τρόπο τις οδηγίες επισημείωσης (Artstein & Poesio, 2008: 557). Τελικά, προκύπτει ότι η διαδικασία αυτή αποσκοπεί στην εκτίμηση της δυσκολίας της επισημείωσης, καθώς και στην αξιολόγηση της ποιότητας της μεθοδολογίας επισημείωσης που ακολουθήθηκε και των τελικών αποτελεσμάτων που προέκυψαν (Savary et al., 2017: 35).

Συγκεκριμένα, επισημειώθηκαν διακόσιες (200) προτάσεις, οι οποίες συλλέχθηκαν από συγκεκριμένες εφημερίδες. Κάθε επισημειωτής της ομάδας έπρεπε να επισημειώσει μέσω του εργαλείου FLAT αυτές τις προτάσεις και να προτείνει την ένταξή τους σε μία από τις διαθέσιμες κατηγορίες. Τα αποτελέσματα της επισημείωσης «ανέβηκαν» σε κοινό έγγραφο, προσβάσιμο από όλη την ομάδα, και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες παρουσιάστηκαν διαφωνίες ακολούθησε συζήτηση μεταξύ των τεσσάρων (4) επισημειωτών. Η διαδικασία του υπολογισμού της συμφωνίας ή της ασυμφωνίας μεταξύ των επισημειωτών θεωρείται ιδιαίτερως επικοινωνιακή, χρήσιμη και αναγκαία, καθώς διακρίνονται οι προβληματισμοί σχετικά με την κατηγοριοποίηση των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων, οι ασάφειες ή οι ελλείψεις των προδιαγραφών, ενώ ακολουθείται από την ομάδα μια ενιαία «γραμμή» και ένας κοινός τρόπος σκέψης, όσον αφορά την αντιμετώπιση των εκφράσεων αυτών.

1.4 Αποτελέσματα επισημείωσης

Αποτέλεσμα της ως άνω διεργασίας ήταν η αναγνώριση 192 διακριτών ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων. Κατά τη διαδικασία της επισημείωσης οι ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις που εντοπίστηκαν στο σώμα κειμένων που δημιουργήθηκε και επισημειώθηκαν στο εργαλείο FLAT ήταν 267. Στο ειδικό λεξικό πολυλεκτικών εκφράσεων, όμως, θεωρήσαμε ότι δεν είχε νόημα η ύπαρξη ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων με διπλές εγγραφές. Έτσι, μετά την αφαίρεση των διπλών εκφράσεων και τη λημματοποίησή τους δημιουργήθηκε ο τελικός λεξιλογικός πόρος. Οι ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις που αναγνωρίστηκαν ανήκουν στις κατηγορίες των υποστηρικτικών δομών (LVC.cause ή LVC.full), των ιδιωματικών εκφράσεων (ID), των εγγενώς αυτοπαθών εκφράσεων (IRV) και των πολυρηματικών δομών (MVC). Οι κατηγορίες αυτές έχουν συζητηθεί αναλυτικά σε προηγούμενη ενότητα της εργασίας. Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται χαρακτηριστικά παραδείγματα από κάθε κατηγορία ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων. Περισσότερα παραδείγματα ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων παρατίθενται στο τέλος της εργασίας, στο παράρτημα 1.

ασκώ επιρροή	LVC.cause
βρίσκω καταφύγιο	LVC.full
παίρνω είδηση	ID
δίνω τον καλύτερο εαυτό μου	IRV
παίρνω και δίνω	MVC

Πίνακας 1. Παραδείγματα κατηγοριών ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων.

Κατά τη διαδικασία της επισημείωσης των διακοσίων προτάσεων για τον εμπλουτισμό με ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις της βάσης δεδομένων της ελληνικής γλώσσας για το ερευνητικό έργο PARSEME τα προβλήματα που εντοπίστηκαν αφορούσαν κυρίως τη διάκριση μεταξύ μεταφοράς και ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων. Σύμφωνα με τις προδιαγραφές του συγκεκριμένου έργου, οι μεταφορές δεν επισημειώνονται ως ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις. Παρά την ύπαρξη, όμως, των λεπτομερών προδιαγραφών και των οδηγιών υπήρχαν διαφωνίες μεταξύ των τεσσάρων επισημειωτών. Για παράδειγμα, η έκφραση «κατεβαίνω στους δρόμους» μας προβλημάτισε ιδιαίτε-

ρα. Η έκφραση μπορεί να βρεθεί ως «κατεβαίνω στους δρόμους» ή «κατεβαίνω στον δρόμο», ενώ είναι δυνατόν με το ίδιο ρήμα να υπάρξουν οι εκφράσεις «κατεβαίνω στα μπλόκα/ στις πλατείες». Ορισμένοι επισημειωτές υποστήριζαν ότι η έκφραση είναι μεταφορική και επομένως δεν θα έπρεπε να επισημειωθεί και άλλοι επισημειωτές τόνιζαν ότι η έκφραση πρέπει να θεωρηθεί ιδιωματική, εφόσον έχει τη σημασία διαμαρτυρίας με διαδήλωση. Η διάκριση, επομένως, μεταξύ μεταφορών και ιδιωματικών εκφράσεων είναι ορισμένες φορές αρκετά δύσκολη, εφόσον οι περισσότερες ιδιωματικές εκφράσεις σχετίζονται με μεταφορές. Για τον μεταφραστή η διάκριση θεωρείται ιδιαίτερα χρήσιμη, καθώς οι μεταφορές δεν αποτελούν συνήθως λήμματα σε λεξικά, επειδή ακριβώς δεν θεωρούνται παγιωμένες εκφράσεις, λόγω του χαρακτηριστικού τους να μην παρουσιάζουν περιορισμούς στον λόγο. Οι πολυλεκτικές εκφράσεις, από την άλλη, λόγω της παγίωσής τους εντάσσονται συνήθως σε λεξικά. Επομένως, ο μεταφραστής θα πρέπει να γνωρίζει ποιες εκφράσεις θεωρούνται ρηματικές πολυλεκτικές προκειμένου να μεταφράσει επαρκώς τις αντίστοιχες εκφράσεις στη γλώσσα-στόχο με ισοδύναμο τρόπο. Το τμήμα του λεξιλογικού πόρου που παρατίθενται στο παράρτημα 1 της εργασίας και η βάση δεδομένων που περιλαμβάνει τον πλήρη λεξιλογικό πόρο στοχεύει στην αναγνώριση 192 ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων και στη μετάφρασή τους με σκοπό τη διευκόλυνση της μεταφραστικής διαδικασίας.

Κεφάλαιο Έκτο

Λεξιλογικός Πόρος

1.1 Δημιουργία Λεξιλογικού Πόρου

Μετά την επισημείωση και την κατηγοριοποίηση των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων, ακολούθησε η δημιουργία του ειδικού λεξικού πολυλεκτικών εκφράσεων, το οποίο αποσκοπεί στην υποβοήθηση της μεταφραστικής διαδικασίας. Για την κατάρτιση του λεξικού πόρου, λάβαμε υπόψη το προφίλ του μεταφραστή ως χρήστη λεξικών και τις ανάγκες του.

Ο γλωσσικός πόρος, όσον αφορά τη μικροδομή του, δηλαδή το σύνολο των πληροφοριών που παρέχονται για κάθε ληματικό τύπο, περιλαμβάνει συντακτικές, λεξιλογικές, υφολογικές πληροφορίες για όλες τις ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις. Αρχικά, αναφέρονται τα ρηματικά πολυλεκτικά, στη ληματική τους μορφή. Στη συνέχεια, παρατίθεται η εναλλακτική μορφή των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων, η οποία είναι χρήσιμη για τα υπολογιστικά εργαλεία και τις μεταφραστικές μνήμες. Ορισμένες ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις παρουσιάζουν εναλλακτικές μορφές, είτε με την αντιστροφή των όρων των εκφράσεων (42), είτε με τη χρήση διαφορετικών ρημάτων, χωρίς να αλλάζει η σημασία του ρηματικού πολυλεκτικού (43), όπως παραδείγματος χάρη:

(42) α. *αφήνω την τελευταία μου πνοή*

β. *αφήνω την τελευταία πνοή μου,*

(43) α. *λαμβάνω απόφαση*

β. *παίρνω απόφαση.*

Στο παράδειγμα (42) παρατηρούμε αλλαγή στους συντακτικούς όρους, ενώ στο παράδειγμα (43) παρατηρούμε αλλαγή στο επίπεδο του ύφους, ανάλογα με το ρήμα που χρησιμοποιείται. Οι μεταφραστές είναι χρήσιμο να γνωρίζουν αυτές τις τροποποιήσεις των εκφράσεων προκειμένου να κάνουν σωστές επιλογές ανάλογα με το ύφος του κειμένου.

Επιπλέον, υπάρχουν περιπτώσεις κατά τις οποίες η εναλλακτική μορφή περιλαμβάνει την προσθήκη κάποιου λεξήματος (44), ή τη χρήση του ενικού αριθμού σε ένα από τα λεξήματα της ρηματικής πολυλεκτικής έκφρασης (45), όπως στις περιπτώσεις:

(44) α. *βρίσκω έδαφος*

β. βρίσκω πρόσφορο έδαφος

(45) α. κάνω καλαμπούρια

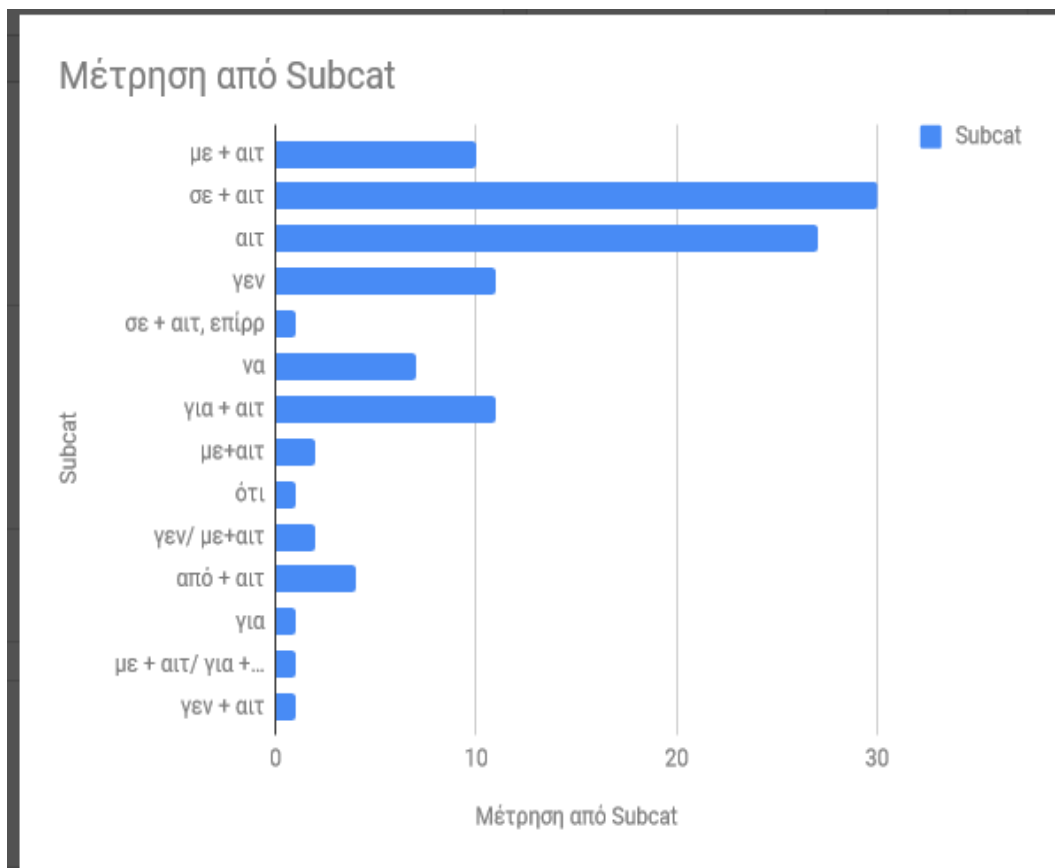
β. κάνω καλαμπούρι.

Επιπρόσθετα, δίνεται το πλαίσιο υποκατηγοριοποίησης, δηλαδή οι φραστικές κατηγορίες, οι οποίες συμπληρώνουν την έννοια του ρήματος. Συγκεκριμένα, παρατίθενται οι προθέσεις, οι πτώσεις ή ο συνδυασμός αυτών προκειμένου να γνωρίζει ο χρήστης του συγκεκριμένου λεξιλογικού πόρου τον τρόπο με τον οποίο συντάσσονται οι ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις που αναφέρονται. Βέβαια, υπάρχουν περιπτώσεις ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων που δεν συντάσσονται με κάποιον από τους τρόπους που προαναφέρθηκαν και επομένως, στον πίνακα δεν παρατίθεται η σύνταξή τους, όπως:

(46) γίνεται το έλα να δεις

(47) δεν πιστεύω στα μάτια μου

(48) είμαι στη ζωή

Εικόνα 8. Στο γράφημα φαίνεται η συχνότητα της χρήσης των προθέσεων και των πτώσεων του λεξιλογικού πόρου που δημιουργήθηκε.

Επίσης, αναφέρονται τα κατηγορήματα ορισμένων εκφράσεων που είναι ισοδύναμα σημασιολογικά. Στην παρούσα εργασία προτιμήθηκε η αναφορά σε παράφραση και όχι σε ορισμό επειδή τα ρήματα ή οι εκφράσεις που παρατίθενται είναι συνώνυμες, αλλά δεν μπορεί να αντικαταστήσει η μία την άλλη λόγω του επιπέδου ύφους (register) και της χρήσης τους. Παραδείγματος χάρη στην έκφραση «βράζω στο ζουμί μου» δίνεται η παράφραση «νευριάζω». Παρατηρούμε, δηλαδή, ότι η ρηματική πολυλεκτική έκφραση χρησιμοποιείται περισσότερο στον καθημερινό λόγο και παρουσιάζει μεγαλύτερη ένταση, απ' ότι η χρήση του ρήματος «νευριάζω». Επομένως, κατά τη μετάφραση, ο μεταφραστής καταλαβαίνει τη σημασία της ρηματικής πολυλεκτικής έκφρασης σε συνδυασμό με το παράδειγμα.

Συγκεκριμένα, στην περίπτωση των υποστηρικτικών δομών (LVC), οι οποίες σχηματίζονται από ένα ρήμα και ένα συμπλήρωμα ή έναν προσδιορισμό, είναι χαρακτηριστικό ότι το νοηματικό βάρος μεταφέρεται από το ρήμα στο συμπλήρωμα, το οποίο έχει συχνά την ίδια ή αντίστοιχη ετυμολογία και σημασία με ένα μονολεκτικό ρήμα (Κλαίρης & Μπαμπινιώτης, 1999: 336). Τέτοια παραδείγματα αποτελούν οι εκφράσεις:

<i>αφήνω το στίγμα μου</i>	<i>στιγματίζω</i>
<i>βρίσκω λύση</i>	<i>λύνω</i>
<i>δίνω αναβολή</i>	<i>αναβάλλω</i>
<i>δίνω μάχη</i>	<i>μάχομαι</i>

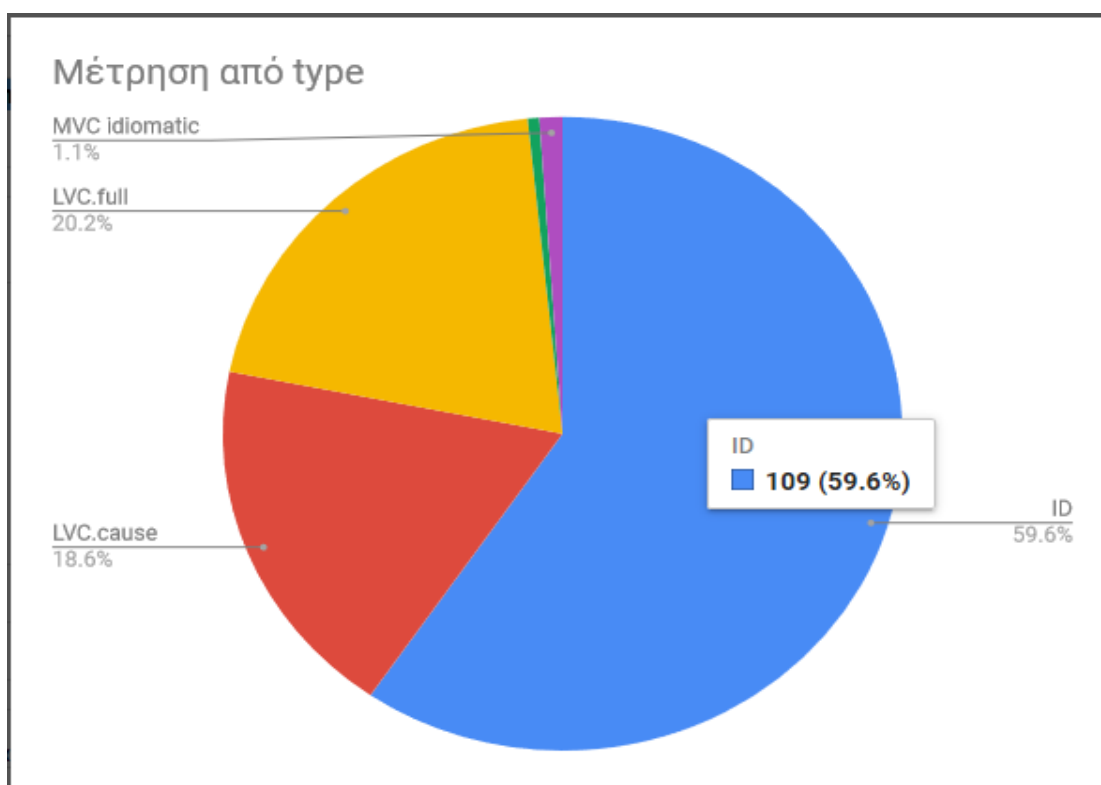
Πίνακας 2. Παραδείγματα της κατηγορίας των υποστηρικτικών δομών

Ακόμη, δίνονται οι σημασίες για ορισμένες περιπτώσεις ιδιωματικών εκφράσεων, όπως στις περιπτώσεις:

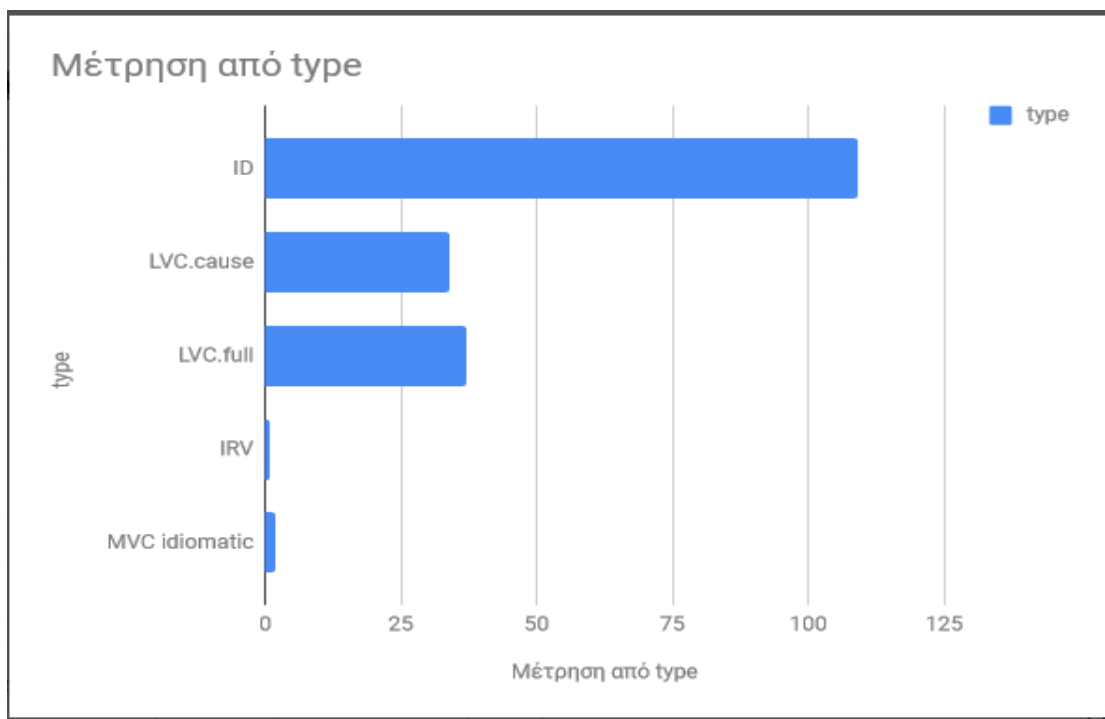
<i>δίνω τον λόγο μου</i>	<i>υπόσχομαι/ διαβεβαιώνω</i>
<i>μασάω τα λόγια μου</i>	<i>μιλώ με υπεκφυγές</i>
<i>παίρνω το αίμα μου πίσω</i>	<i>εκδικούμαι</i>

Πίνακας 3. Παραδείγματα σημασιών της κατηγορίας των ιδιωματικών εκφράσεων.

Στη συνέχεια, υπάρχει η κατηγορία που αναφέρεται στον τύπο και στην κατηγοριοποίηση της κάθε έκφρασης. Οι ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις, οι οποίες εντοπίστηκαν στο σώμα κειμένων που δημιουργήθηκε, ανήκουν στις κατηγορίες των υποστηρικτικών δομών που κωδικοποιούνται ως LVC, παραδείγματος χάρη «ασκώ επιρροή», των ιδωματικών εκφράσεων που κωδικοποιούνται ως ID, όπως «αφήνω σε χλωρό κλαρί», των αυτοπαθών ρημάτων που κωδικοποιούνται ως IRV, δηλαδή «δίνω τον καλύτερο εαυτό μου» και των πολυρηματικών δομών που κωδικοποιούνται ως MVC, όπως «παίρνω και δίνω». Τα γραφήματα που σχετίζονται με τη μέτρηση του τύπου (type) όλων των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων δείχνουν ότι οι ιδωματικές εκφράσεις στον συγκεκριμένο λεξιλογικό πόρο έχουν την υψηλότερη τιμή (109).

Εικόνα 9. Στο γράφημα παρουσιάζεται η μέτρηση του τύπου (type) όλων των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων.

Εικόνα 10. Στο γράφημα παρουσιάζεται η μέτρηση του τύπου (type) όλων των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων.

Ακόμη, παρατίθεται η μετάφραση όλων των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων, παραδείγματα, οι κατηγορίες των αντωνύμων (antonyms) και του επιπέδου ύφους (register) και σχόλια, όπου κρίνεται απαραίτητο. Για τη μετάφραση, συγκεκριμένα, θα γίνει εκτενής αναφορά στην επόμενη ενότητα. Όσον αφορά τα παραδείγματα, θεωρήθηκε χρήσιμη η παράθεση διαφόρων παραδειγμάτων προκειμένου να γίνει σαφέστερη η χρήση των συγκεκριμένων ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων. Στη λεξικογραφική πρακτική είναι συχνή η χρήση παραδειγμάτων στα περισσότερα λήμματα. Τα παραδείγματα δίνονται με σκοπό ο χρήστης να κατανοήσει τη σημασία και τον τρόπο χρήσης ενός λήμματος στο πλαίσιο της περιόδου του λόγου. Αυτή η πρακτική διευκολύνει τους ομιλητές μιας γλώσσας και ιδιαίτερα όσους βρίσκονται στη διαδικασία εκμάθησης μιας γλώσσας. Για τους λόγους που αναφέρθηκαν παρατίθενται παραδείγματα για κάθε λήμμα του λεξιλογικού πόρου που δημιουργήθηκε (Παράρτημα 1), τα οποία προέρχονται από το σώμα κειμένων.

Επιπροσθέτως, παρατίθενται σχόλια σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ορισμένες ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις απαντούν σε δομές με άρνηση. Κατά τη διαδικασία αναγνώρισης και επισημείωσης των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων του σώματος κειμένων που δημιουργήθηκε, εντοπί-

στηκαν ορισμένες εκφράσεις, οι οποίες καταλήξαμε, μετά από μελέτη και συστηματοποίηση των εμπειρικών δεδομένων, ότι απαντούν στον λόγο σε δομές με άρνηση. Ειδικότερα, χρησιμοποιήσαμε τον Εθνικό Θησαυρό της Ελληνικής Γλώσσας (ΕΘΕΓ)¹⁶ και τα σώματα κειμένων αναφοράς Opus2 στα ελληνικά και Greek Web 2014 (elTenTen14) μέσω του Sketch Engine¹⁷. Οι δομές με άρνηση στον λεξιλογικό πόρο είναι οι εξής:

<i>δεν δίνω δεκάρα</i>
<i>δεν έχω προηγούμενο</i>
<i>δεν πιστεύω στα μάτια μου</i>
<i>δεν χαρίζω κάστανα</i>
<i>δεν σηκώνω κουβέντα</i>

Πίνακας 4. Παραδείγματα δομών με άρνηση

Επίσης, παρατίθενται σχόλια για τις ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις του σώματος κειμένων που αποτελούν παροιμίες, όπως οι περιπτώσεις:

(49) *όλα τα 'χει η Μαριορή, ο φερετζές της έλειπε*

(50) *όσα δεν φτάνει η αλεπού*

(51) *μάθε τέχνη κι ασ' τηνε κι αν πεινάσεις πιάσ' τηνε.*

Ακόμη, γίνονται σχόλια για τη δοτική εναλλαγή (dative alternation) του συμπληρώματος «σε+αιτιατική» και για την αρνητική συνυποδήλωση της έκφρασης «πηγαίνει σύννεφο». Το συμπλήρωμα «σε+αιτιατική», όπως φαίνεται στον πίνακα 2, χρησιμοποιείται συχνότερα από τα άλλα συμπληρώματα στις ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις της παρούσας εργασίας. Συγκεκριμένα, το συμπλήρωμα «σε+αιτιατική» υπόκειται σε δοτική εναλλαγή με τη χρήση του αδύνατου τύπου της αντωνυμίας, όπως παραδείγματος χάρη:

(52) α. *απλώνω χέρι πάνω σε κάποιον*

β. *απλώνω χέρι πάνω του.*

Για τη ρηματική πολυλεκτική έκφραση «πηγαίνει σύννεφο», μετά από έρευνα στα σώματα κειμένων που προαναφέρθηκαν, φάνηκε ότι η συγκεκριμένη έκφραση έχει αρνητική συνυποδήλωση,

¹⁶ <http://hnc.ilsp.gr/>

¹⁷ <https://www.sketchengine.co.uk/>

εφόσον χρησιμοποιείται τις περισσότερες φορές για να δηλώσει το αρνητικό αποτέλεσμα μιας κατάστασης ή ενέργειας, όπως στο παράδειγμα που δίνεται στον λεξιλογικό πίνακα:

(53) Πήγε η σφαλιάρα σύννεφο.

Επιπλέον, παρατίθενται σχόλια για περιπτώσεις που παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις στην αγγλική γλώσσα. Στην περίπτωση «πιάνω στο στόμα μου», η έκφραση χρησιμοποιείται στα αγγλικά στην άρνηση, λειτουργεί, δηλαδή, ως negative item, «*keep your mouth shut/ not talk about*», όπως φάνηκε μέσω του σώματος OPUS2. Επίσης, στην περίπτωση «λαμβάνω υπόψιν», χρησιμοποιείται στα αγγλικά η παθητική φωνή «*should be consulted/ be taken into account*». Τέλος, στον πίνακα σχολιάζεται η χρήση της ονοματικής φράσης «*sour grapes*» στην αγγλική γλώσσα για την ρηματική έκφραση «όσα δεν φτάνει η αλεπού».

Η κατηγορία των αντυνύμων προστέθηκε αφού παρατηρήθηκε η σχέση αντίθεσης μεταξύ συγκεκριμένων πολυλεκτικών εκφράσεων. Αντίθετες είναι οι λέξεις που παρουσιάζουν αντίθετη σημασία και βρίσκονται σε σχέση αντιστροφής, όταν αναφερόμαστε σε καταστάσεις όπου υπάρχουν δύο πρόσωπα ή πράγματα, τα οποία συνδέονται αμοιβαία μεταξύ τους με σχέση αντιστροφής (Μότσιου, 1994: 190). Παραδείγματα σε σχέση αντιστροφής είναι τα εξής:

βρίσκομαι στα σκαριά	έχω στα σκαριά
δίνω αναβολή	παίρνω αναβολή
δίνω εντολή	παίρνω εντολή
δίνω σάρκα και οστά	παίρνω σάρκα και οστά
δίνω τη δυνατότητα	έχω τη δυνατότητα
δίνω το πράσινο φως	παίρνω το πράσινο φως
δίνω τον λόγο μου	παίρνω τον λόγο μου (πίσω)
έχω την εντύπωση	δίνω την εντύπωση
έχω την ευκαιρία	δίνω την ευκαιρία
παίρνω τη νίκη	δίνω τη νίκη
παίρνω την ευλογία	δίνω την ευλογία

παίρνω την πρόκριση	δίνω την πρόκριση
πέφτω στα μαλακά	ρίχνω κάποιον στα μαλακά

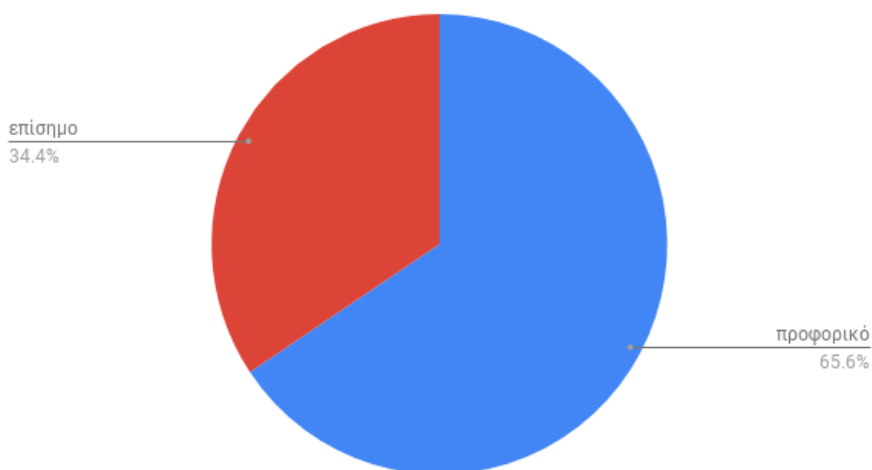
Πίνακας 5. Παραδείγματα σε σχέση αντιστροφής

Τέλος, στον λεξιλογικό πόρο παρατίθεται η κατηγορία του επιπέδου ύφους (register). Το επίπεδο ύφους αφορά τις γλωσσικές επιλογές στο επίπεδο της σύνταξης των φράσεων του κειμένου και του λεξιλογίου του. Για παράδειγμα, υπάρχουν εκφράσεις, οι οποίες χρησιμοποιούνται τις περισσότερες φορές ή κατ' αποκλειστικότητα στον προφορικό λόγο (54) και άλλες εκφράσεις που θεωρούνται περισσότερο επίσημες (55). Με άλλα λόγια, το επίπεδο ύφους αφορά στις γενικευμένες γλωσσικές επιλογές που προσδιορίζουν το γενικό ύφος του κειμένου¹⁸. Παρατηρήθηκε, λοιπόν, ότι άλλες ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις του σώματος κειμένων ανήκουν στον προφορικό και άλλες στο επίσημο λόγο και θεωρήθηκε, επομένως, χρήσιμο να παρατεθεί σχολιασμός για όλες τις ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις του πόρου, όπως στις περιπτώσεις:

(54) *χάνω τη γη κάτω από τα πόδια μου (προφορικό ύφος)*

(55) *θέτω επί τάπητος (επίσημο ύφος)*

Μέτρηση από register

Εικόνα 11. Γράφημα για το επίπεδο ύφους

18 http://www.greek-language.gr/greekLang/studies/discourse/1_3/index.html

1.2 Μετάφραση των Ρηματικών Πολυλεκτικών Εκφράσεων

Το τμήμα του λεξιλογικού πόρου, που παρατίθεται στο παράρτημα 1 της εργασίας, περιλαμβάνει τη μετάφραση των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων που συλλέχθηκαν μέσω του σώματος κειμένων, το οποίο δημιουργήθηκε από τις εφημερίδες «Καθημερινή» και «Espresso».

Η μετάφραση των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων είναι μια διαδικασία που παρουσιάζει αρκετές δυσκολίες. Στη μετάφραση κύριο μέλημά μας είναι η ακριβής και πλήρης κατανόηση του περιεχομένου του κειμένου, στην προκειμένη περίπτωση των εκφράσεων που μελετούμε, λαμβάνοντας υπόψη το συγκείμενο (Μπατσαλιά & Σελλά, 2010: 310). Αρχικά, η μεγαλύτερη δυσκολία παρατηρείται στη μετάφραση των ιδιωματικών εκφράσεων. Οι ιδιωματικές εκφράσεις μπορεί να έχουν μεταφορική ή κυριολεκτική σημασία γεγονός που καθιστά δυσκολότερη τη μετάφρασή τους. Σύμφωνα με τις Μπατσαλιά & Σελλά (2010: 300) οι ιδιωματικές εκφράσεις παρουσιάζουν έντονη βιωματική, καθολική, παραδηλωτική σημασία, η οποία καθορίζει τον τρόπο χρήσης τους. Γι' αυτόν τον λόγο ο μεταφραστής πρέπει να γνωρίζει σε μεγάλο βαθμό τις ιδιαιτερότητες της γλώσσας που μεταφράζει. Επίσης, αν και οι περισσότερες γλώσσες εμφανίζουν κοινές εκφράσεις, είναι πιθανό σε κάποια γλώσσα να μην υπάρχει έκφραση με αντίστοιχη σημασία, δεδομένου ότι η κάθε γλώσσα εκφράζει και έναν πολιτισμό.

Όλα τα παραπάνω συνιστούν δυσκολίες, τις οποίες ο μεταφραστής πρέπει να ξεπεράσει. Όπως συμβαίνει κατά τη διάρκεια της μεταφραστικής διαδικασίας, έτσι και κατά τη μετάφραση ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων, ο μεταφραστής οφείλει να βρει την πλησιέστερη δυνατή απόδοση, έτσι ώστε να μπορέσει να μεταφέρει ισοδύναμο το μήνυμα στη γλώσσα-στόχο. Αυτό προϋποθέτει πολύ καλή γνώση των γλωσσών και των πολιτισμών που μεταφράζει και σωστή αναζήτηση σε πηγές, όπως είναι τα λεξικά -ηλεκτρονικά και έντυπα-, τα σώματα κειμένων και οι μεταφραστικές μνήμες.

Για τη μετάφραση των συγκεκριμένων ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων χρησιμοποιήθηκε το παράλληλο σώμα κειμένων OPUS2 της ελληνικής και της αγγλικής γλώσσας, το ελληνοαγγλικό λεξικό Φυτράκη, το λεξικό των αγγλικών ιδιωματικών εκφράσεων Collins και τα ηλεκτρονικά λεξικά Wordreference, Oxford Dictionary, Urban Dictionary και Free Dictionary.

Το παράλληλο σώμα κειμένων OPUS2 διατίθεται μέσω του Sketch Engine. Χρησιμοποιώντας το συγκεκριμένο σώμα έγινε η μετάφραση ενός μεγάλου μέρους των ρηματικών πολυλε-

κτικών εκφράσεωνⁱ, οι οποίες παρατίθενται στο παράρτημαⁱⁱ. Η διαδικασία που ακολουθήθηκε για τη μετάφραση μέσω του σώματος κειμένων OPUS, ήταν η αναζήτηση των εκφράσεων στην ελληνική γλώσσα και η εκτίμηση των αποτελεσμάτων στην αγγλική γλώσσα. Σε πολλές περιπτώσεις, παρατίθενται στον λεξιλογικό πόρο περισσότερες από μία μεταφράσεις λόγω της ποικιλίας των εκφράσεων που βρέθηκαν στην αγγλική γλώσσα.

Όσες ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις δεν ήταν δυνατόν να βρεθούν μέσω του σώματος, ή οι μεταφράσεις που δίνονταν δεν θεωρούνταν ακριβείς, αναζητούνταν στα προαναφερθέντα λεξικά. Ειδικά το ελληνοαγγλικό λεξικό Φυτράκη περιελάμβανε πλήθος ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων με τη μετάφρασή τους στην αγγλική γλώσσα. Προκειμένου να διασταυρωθεί η εγκυρότητα και η ακρίβεια των μεταφράσεων που παρατίθενται, προηγήθηκε η αναζήτηση της αγγλικής έκφρασης σε μονόγλωσσα λεξικά. Ακολουθώντας τη συγκεκριμένη διαδικασία, ολοκληρώθηκε η μετάφραση των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων, όπως φαίνεται στον πίνακα του παραρτήματος 2.

1.3 Συζήτηση

Η ελληνική με την αγγλική γλώσσα παρουσιάζουν αρκετές διαφορές στη μορφή και στη δομή τους. Η αγγλική γλώσσα, συχνά, είναι πιο λακωνική και χρησιμοποιεί ρήματα αντί για ρηματικές εκφράσεις. Αντίθετα, η ελληνική γλώσσα δίνει ιδιαίτερη σημασία στο συναίσθημα και γι' αυτό έχει πολλές ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις. Αυτή η διαφορά δημιουργεί, συνήθως, προβλήματα στους μεταφραστές επειδή καθιστά δύσκολη την απόδοση της έκφρασης ως προς την έντασή της. Ένα επιπλέον ζήτημα είναι η διαφορά που παρατηρείται σε πραγματολογικό επίπεδο.

Συγκεκριμένα, το πιο συχνό φαινόμενο είναι η απόδοση της ελληνικής ρηματικής πολυλεκτικής έκφρασης με ένα ρήμα στην αγγλική γλώσσα. Τέτοια παραδείγματα αποτελούν οι εκφράσεις:

Ελληνικά	Αγγλικά
<i>απλώνω τα χέρια μου πάνω</i>	<i>hit</i>
<i>ασκώ επιρροή</i>	<i>influence</i>
<i>αφήνω την τελευταία μου πνοή</i>	<i>die</i>
<i>αφήνω την τελευταία πνοή μου</i>	<i>die</i>
<i>βάζω στο στόχαστρο</i>	<i>target</i>
<i>βράζω στο ζουμί μου</i>	<i>boil</i>
<i>δίνω αναβολή</i>	<i>postpone</i>
<i>δίνω αναστολή</i>	<i>suspend</i>
<i>δίνω τη δυνατότητα</i>	<i>enable</i>
<i>είμαι στη ζωή</i>	<i>live</i>
<i>έχω πίστη</i>	<i>believe</i>
<i>κάνω καλαμπούρια</i>	<i>joke/ pun</i>
<i>κερδίζω τις εντυπώσεις</i>	<i>disarm</i>
<i>παίρνω σβάρνα</i>	<i>sweep</i>

<i>πλέκω το εγκώμιο</i>	<i>praise</i>
<i>στήνω καρτέρι</i>	<i>wait</i>
<i>τα παίζω</i>	<i>freak</i>
<i>φέρνω στο φως</i>	<i>reveal/ highlight</i>
<i>φεύγω από τη ζωή</i>	<i>die</i>
<i>χάνω τη ζωή μου</i>	<i>die</i>

Πίνακας 6. Διαφοροποιήσεις ελληνικών-αγγλικών ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων
α. Μονολεκτικά

Αξιοσημείωτη είναι η χρήση στην ελληνική γλώσσα τριών διαφορετικών ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων με τη σημασία «πεθαίνω», δηλαδή «αφήνω την τελευταία μου πνοή» και «αφήνω την τελευταία πνοή μου», «χάνω τη ζωή μου» και «φεύγω από τη ζωή», οι οποίες μεταφράζονται στην αγγλική γλώσσα μονολεκτικά με το ρήμα «*die*».

Επιπλέον, υπάρχουν περιπτώσεις κατά τις οποίες η χρήση της ελληνικής ρηματικής πολυλεκτικής έκφρασης δεν διαφέρει σημαντικά στην αγγλική γλώσσα. Αυτό συμβαίνει λόγω της ομοιότητας που παρατηρείται στις συγκεκριμένες περιπτώσεις σε πραγματολογικό επίπεδο. Περιπτώσεις που παρουσιάζουν αυτές τις ομοιότητες είναι οι:

Ελληνικά	Αγγλικά
<i>αλλάζω χέρια</i>	<i>change hands</i>
<i>βγάζω selfies</i>	<i>take selfies</i>
<i>δεν πιστεύω στα μάτια μου</i>	<i>can't believe my eyes</i>
<i>δίνω εντολή</i>	<i>give an order</i>
<i>δίνω ρεσιτάλ</i>	<i>give a recital</i>
<i>δίνω το πράσινο φως</i>	<i>give a green light</i>
<i>είμαι σε θέση</i>	<i>be in a position to</i>

<i>έχω την ευκαιρία</i>	<i>have the chance</i>
<i>η μια κουβέντα φέρνει την άλλη</i>	<i>one conversation brings the other</i>
<i>έχω το πάνω χέρι</i>	<i>have the upper hand</i>
<i>θέτω σε ισχύ</i>	<i>bring into force</i>
<i>κάνω τη διαφορά</i>	<i>make difference</i>
<i>κάνω τη δουλειά</i>	<i>do the job/ do the work</i>
<i>κρατώ συντροφιιά</i>	<i>keep company</i>
<i>παίζω ρόλο</i>	<i>play a role</i>
<i>παίρνω απόφαση</i>	<i>take a decision</i>
<i>παίρνω και δίνω</i>	<i>give and receive</i>
<i>παίρνω μέτρα</i>	<i>take measures</i>
<i>παίρνω ρίσκο</i>	<i>take the risk</i>
<i>παίρνω τη νίκη</i>	<i>take the win</i>
<i>πέφτω σε κώμα</i>	<i>fell in coma</i>
<i>φέρνω στη μνήμη</i>	<i>bring to mind</i>

*Πίνακας 7. Σύμπτωση ελληνικών-αγγλικών ρηματικών
πολυλεκτικών εκφράσεων*

Ακόμα, όμως, και σε αυτές τις περιπτώσεις παρουσιάζονται ορισμένες λεξικοσυντακτικές διαφορές, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση «δίνω **το** πράσινο φως», η οποία μεταφράζεται «give a green light». Δηλαδή, στην προκειμένη περίπτωση το οριστικό άρθρο που χρησιμοποιείται στα ελληνικά μεταφράζεται με αόριστο άρθρο στην αγγλική γλώσσα.

Η διαφοροποίηση στα πολιτισμικά στοιχεία και στον τρόπο σκέψης των ελληνόφωνων και αγγλόφωνων λαών γίνεται περισσότερο φανερό στα παραδείγματα που ακολουθούν. Στο σώμα κειμένων εντοπίστηκαν οι συγκεκριμένες ιδιοματικές εκφράσεις, οι οποίες μεταφράζονται στην αγγλική γλώσσα με πολύ διαφορετικό τρόπο, προβάλλοντας τη διαφορά στην κουλτούρα των λαών αυτών. Οι εκφράσεις αυτές είναι οι εξής:

Ελληνικά	Αγγλικά
βάζω στο βρακί μου»	<i>lead sb by the nose</i>
βάζω τα δυο πόδια σε ένα παπούτσι	<i>make life difficult for sb</i>
γίνεται το έλα να δεις	<i>the fat's in the fire now</i>
δεν χαρίζω κάστανα	<i>the world meets nobody halfway</i>
έχω το κεφάλι ψηλά	<i>chin up</i>
μάθε τέχνη κι ασ' τηνε κι αν πεινάσεις πιάσ' τηνε	<i>knowledge never comes amiss</i>
μπάτε σκύλοι αλέστε	<i>come one, come all</i>
όλα τα 'χει η Μαριορή, ο φερετζές της έλειπε	<i>that was all we wanted</i>
του δίνω και καταλαβαίνει	<i>get at it full steam</i>
χτυπάει κόκκινο	<i>is going dancing</i>

Πίνακας 8. Διαφοροποιήσεις ελληνικών-αγγλικών
ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων
β. Ιδιωματικές εκφράσεις

Επίσης, στον λεξιλογικό πίνακα εντοπίστηκαν δύο περιπτώσεις κατά τις οποίες η ελληνική ρηματική πολυλεκτική έκφραση δεν μεταφράζεται με ρήμα ή με ρηματική έκφραση στην αγγλική γλώσσα. Οι περιπτώσεις αυτές αφορούν τις εκφράσεις:

(56) α. *όσα δεν φτάνει η αλεπού*

β. *sour grapes,*

(57) α. *δεν έχω προηγούμενο*

β. *without precedent* αντίστοιχα.

Τέλος, παρατηρήθηκε η χρήση των φραστικών ρημάτων (phrasal verbs), τα οποία είναι πολύ συχνά στην αγγλική γλώσσα, για τη μετάφραση ορισμένων ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων. Παραδείγματα τέτοιων περιπτώσεων είναι οι ρηματικές εκφράσεις:

Ελληνικά	Αγγλικά
<i>χάνω τις αισθήσεις μου</i>	<i>pass out</i>
<i>το φυσάω και δεν κρυώνει</i>	<i>cannot get over it</i>
<i>τη γλιτώνω</i>	<i>get away with</i>
<i>με παίρνει</i>	<i>be up to</i>

Πίνακας 9. Παραδείγματα Phrasal Verbs

Συμπερασματικά, παρατηρείται ότι οι ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις που δεν παρουσιάζουν σημαντικές διαφοροποιήσεις ανάμεσα στις δύο γλώσσες είναι περισσότερες. Επίσης, αρκετές είναι οι εκφράσεις που μεταφράζονται στην αγγλική γλώσσα μονολεκτικά, ενώ λιγότερες είναι οι ιδιωματικές πολυλεκτικές εκφράσεις που φαίνεται να μεταφράζονται με πολύ διαφορετικό τρόπο στα αγγλικά. Τέλος, πολύ λιγότερες είναι οι περιπτώσεις στις οποίες οι εκφράσεις μεταφράζονταν με phrasal verbs ή με ονοματικές φράσεις. Ενδεικτικά, παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα αριθμητικά στοιχεία από τις συγκεκριμένες μεταφράσεις.

Σύμπτωση ελληνικών-αγγλικών ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων	23
Διαφοροποιήσεις ελληνικών-αγγλικών ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων	29
α. Μονολεκτικά	19
β. Ιδιωματικές εκφράσεις	10
Phrasal Verbs - Ονοματικές Φράσεις	6
α. Phrasal Verbs	4
β. Ονοματικές Φράσεις	2

Πίνακας 10. Αριθμητικά στοιχεία μεταφράσεων

Κεφάλαιο Έβδομο

Συμπεράσματα

1.1 Σύνοψη

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι, αρχικά, ο εντοπισμός ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων σε σώμα κειμένων, το οποίο δημιουργήθηκε από τις εφημερίδες «Καθημερινή» και «Espresso» και η χειρωνακτική επισημείωσή τους. Επίσης, στόχος είναι η δημιουργία λεξικού πόρου, ο οποίος θα περιλαμβάνει τις ρηματικές πολυλεκτικές αναγνωρισμένες εκφράσεις και τη μετάφρασή τους στην αγγλική γλώσσα.

Φαίνεται ότι οι ρηματικές εκφράσεις δημιουργούν συγκεκριμένες προσδοκίες αναφορικά με τον συνδυασμό των λεξικών στοιχείων και καθορίζουν ποιες λέξεις θα συνεμφανισθούν στο λόγο (Μπακάκου-Ορφανού, 2005: 68). Οι ρηματικές εκφράσεις, λοιπόν, προκύπτουν όταν ένα λεξικό στοιχείο συνδυάζεται με συγκεκριμένες λέξεις και όχι με άλλες συνώνυμες, διατηρώντας την κυριολεκτική ή αποκτώντας μεταφορική σημασία. Όπως είδαμε, η μετάφραση των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων ενδέχεται να δημιουργήσει δυσκολίες. Δηλαδή, είναι πιθανό στη γλώσσα-στόχο, το περιεχόμενο της έκφρασης να εκφράζεται από διαφορετική οπτική γωνία. Μπορεί, επίσης, μια έκφραση, η οποία είναι στερεότυπη στα ελληνικά, στην αγγλική γλώσσα να μην χρησιμοποιείται με τον ίδιο τρόπο, ή το αντίστροφο. Επιπλέον, από πρακτικής άποψης δεν είναι δυνατή η δημιουργία εφαρμογών που θα περιλαμβάνουν όλες τις κατηγορίες πολυλεκτικών εκφράσεων (Pastor, Monti, Seretan, Mitkon, 2015), προκειμένου να διευκολυνθεί η διαδικασία της μετάφρασης.

Συμπεραίνουμε, λοιπόν, ότι οι συνδυαστικές δυνατότητες των λέξεων θεωρούνται αφηρημένες τόσο εντός μιας ορισμένης γλώσσας όσο και σε επίπεδο διαφορετικών γλωσσών (Baker, 1992: 48). Με βάση αυτό το συμπέρασμα, μπορεί να υποστηριχθεί ότι οι διαφορές που παρατηρούνται στις συνδυαστικές δυνατότητες των λέξεων σε διαφορετικές γλώσσες αντικατοπτρίζουν πολλές φορές διαφορετικούς τρόπους αντίληψης και περιγραφής της πραγματικότητας. Αντικατοπτρίζουν, δηλαδή, τις προτιμήσεις κάθε γλωσσικής κοινότητας, όσον αφορά τους τρόπους έκφρασης και όχι μια παγιωμένη και συγκεκριμένη θέαση του κόσμου (Baker, 1992: 49).

Η συγκεκριμένη εργασία προτείνει μια μεθοδολογία για τη δημιουργία γλωσσικού πόρου ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων με άξονα τη μετάφραση και στόχο την υποβοήθηση της μεταφραστι-

κής διαδικασίας. Συγκεκριμένα, η μεθοδολογία έγκειται στην αξιοποίηση σωμάτων κειμένων για την αναγνώριση ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων και στη δημιουργία γλωσσικού πόρου με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Βασικό στοιχείο του ειδικού λεξικού πολυλεκτικών εκφράσεων και της μικροδομής του είναι η μετάφραση. Όλες οι ρηματικές πολυλεκτικές εκφράσεις που περιλαμβάνονται σε αυτό έχουν μεταφραστεί στην αγγλική γλώσσα με συγκεκριμένο τρόπο. Παράλληλα, μία σειρά από πληροφορίες λεξιλογικής, μορφολογικής, συντακτικής και υφολογικής υφής συμπληρώνουν την περιγραφή των πολυλεκτικών εκφράσεων στο ειδικό λεξικό.

Στόχος, λοιπόν, της παρούσας εργασίας είναι η χρησιμοποίηση του συγκεκριμένου λεξιλογικού πόρου κατά τη μεταφραστική διαδικασία, είτε από επαγγελματίες μεταφραστές, είτε σε περιπτώσεις αυτόματης μετάφρασης, καθώς, επίσης, και στη διδασκαλία της επιστήμης της μετάφρασης.

1.2 Μελλοντική έρευνα

Η παρούσα εργασία, πέραν της μελέτης που πραγματοποιήθηκε, είναι δυνατόν να επεκταθεί σε ακόμα μεγαλύτερο επίπεδο. Η έρευνα θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί σε παράλληλα σώματα κειμένων (parallel corpora), τα οποία θα προσφέρουν μεγαλύτερο όγκο αποτελεσμάτων. Επιπλέον, θα μπορούσε να δημιουργηθεί ένας μεγαλύτερος λεξιλογικός πόρος με τη μετάφραση των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων όχι μόνο στην αγγλική, αλλά και σε άλλες γλώσσες.

Ακόμη, η μεθοδολογία, που ακολουθήσαμε για τη συγκεκριμένη διπλωματική εργασία, εφαρμόστηκε αποκλειστικά στη γραμματική κατηγορία του ρήματος. Σε μελλοντική έρευνα είναι δυνατή η εφαρμογή της μεθοδολογίας αυτής και στις κατηγορίες του ονόματος, του επιθέτου και του επιρρήματος. Με αυτόν τον τρόπο, ο λεξιλογικός πόρος θα μπορούσε να εμπλουτιστεί, αφενός, όσον αφορά τη μακροδομή, με την προσθήκη περισσότερων εκφράσεων και αφετέρου, όσον αφορά τη μικροδομή, με την λεπτομερέστερη επισήμανση του επιπέδου ύφους, ενώ θα μπορούσε να διενεργηθεί έρευνα για τον εντοπισμό του προφίλ του μεταφραστή ως χρήστη λεξικών και των αναγκών του κατά τη διαδικασία της μετάφρασης, ειδικά για την αντιμετώπιση των ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων.

Επιπλέον, σε μελλοντική έρευνα θα μπορούσε να ερευνηθεί η αυτόματη ή ημι-αυτόματη αναγνώριση ρηματικών πολυλεκτικών εκφράσεων σε κειμενικά δεδομένα. Προς το παρόν τα αποτελέσματα από παρόμοιες έρευνες για την ελληνική γλώσσα δεν είναι μεν ικανοποιητικά αλλά είναι ενθαρρυντικά, καθώς τα εργαλεία αυτόματης αναγνώρισης για διάφορους λόγους, που ίσως έχουν να κάνουν με τα χαρακτηριστικά της ελληνικής γλώσσας, δεν είχαν πολύ καλά αποτελέσματα. Η ελληνική είναι μια γλώσσα που χαρακτηρίζεται από ελεύθερη σύνταξη και από αντιστροφή της σειράς των λέξεων. Επιπλέον, η πολύπλοκη σύνταξη και κλίση της ελληνικής σε συνδυασμό με την ύπαρξη λίγων πολυλεκτικών εκφράσεων εντός κειμενικών δεδομένων φαίνεται να επηρεάζουν τα αποτελέσματα των συστημάτων (Savary, et al. 2017: 13). Αυτό που χρειάζεται όμως, είναι η επέκταση των επισημειωμένων σωμάτων κειμένων, τα οποία θα αποτελέσουν τα εμπειρικά δεδομένα για την εκπαίδευση και αξιολόγηση τέτοιων συστημάτων για την ελληνική γλώσσα.

Βιβλιογραφία

- Γούτσος, Δ. 2014. *Ο προφορικός λόγος στα Ελληνικά*. Καβάλα. Σαΐτα.
- Κλαίρης, Χ., Μπαμπινιώτης, Γ. (σε συνεργασία με τους Αμ. Μόζερ, Αικ. Μπακάκου-Ορφανού, Στ. Σκοπετέα). 2005. *Γραμματική της Νέας Ελληνικής. Δομολειτουργική - Επικοινωνιακή*. Αθήνα. Ελληνικά Γράμματα.
- Κλαίρης, Χ., Μπαμπινιώτης, Γ. 1999. *Γραμματική της Νέας Ελληνικής*. Αθήνα. Ελληνικά Γράμματα.
- Λαμπέα, Α. 2005. *Ελληνοαγγλικό Λεξικό Φυτράκη*. Αθήνα. Φυτράκης Α.Ε.
- Μίνη, Μ. 2009. *Γλωσσολογική και ψυχολογολογική μελέτη των παγιωμένων ρηματικών φράσεων με σταθερό υποκείμενο της Νέας Ελληνικής: μορφοσυντακτική ανάλυση, σημασιολογική διαβάθμιση και επεξεργασία από παιδιά σχολικής ηλικίας*. Διδακτορική διατριβή. Αθήνα.
- Μίνη, Μ., Φωτοπούλου, Α. 2009. Τυπολογία των πολυλεκτικών ρηματικών εκφράσεων στα λεξικά της Νέας Ελληνικής: όρια και διαφοροποιήσεις. *Selected Papers from the 18th ISTAL*, 491-503.
- Μότσιου, Β. 1994. *Στοιχεία λεξικολογίας*. Αθήνα. Νεφέλη
- Μπακάκου-Ορφανού, Α. 2005. *Η λέξη της Νέας Ελληνικής στο γλωσσικό σύστημα και στο κείμενο*. Αθήνα. Περιοδικό *Παρουσία*, παράρτημα 65.
- Μπαμπινιώτης, Γ. 1998. *Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*. Αθήνα. Κέντρο Λεξικολογίας.
- Μπατσαλιά, Φ., Σελλά-Μάζη, Ε. 2010. *Γλωσσολογική Προσέγγιση στη θεωρία και τη διδακτική της μετάφρασης*. Αθήνα. Παπαζήση.
- Σαριδάκης, Ι. 2010. *Σώματα Κειμένων και Μετάφραση: Θεωρία και εφαρμογές*. Αθήνα. Παπαζήση.
- Φούφη, Β. 2012. *Μορφολογική, σημασιολογική και συντακτική περιγραφή των πολυλεκτικών σύνθετων μονάδων με τη μορφή Επίθετο και Ουσιαστικό. Προτάσεις εφαρμογής στη διδακτική της ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας*. Διδακτορική διατριβή. Θεσσαλονίκη.
- Χιώτη, Α. 2010. *Οι παγιωμένες εκφράσεις της νέας ελληνικής: ιστορική διάσταση, ταξινόμηση και στερεοτυπικότητα*. Διδακτορική διατριβή. Θεσσαλονίκη.
- Artstein, R., Poesio, M., 2008. Inter-Coder Agreement for Computational Linguistics. *Association for Computational Linguistics*. 34: 4, 555-596.

- Baker, M. 1992. *In Other Words. A coursebook on translation*. London and New York. Routledge.
- Barančíková, P., Kettnerová, V. 2017. *ParaDi 2.0 (2018-01-24)*, LINDAT/CLARIN digital library at the Institute of Formal and Applied Linguistics (ÚFAL). Faculty of Mathematics and Physics. Charles University.
- Bhatia, A., Bonial, C., Candito, M., Cap, F., Cordeiro, S., Foufi, V., Gantar, P., Giouli, V., Herrero, C., Iñurrieta, U., Ionescu, M., Maldonado, A., Mititelu, V., Monti, J., Nivre, J., Onofrei, M., Ow, V., Escartín, C. P., Sailer, M., Ramisch, C., Ramisch, R., Rizea, M., Savary, A., Schneider, N., Stonayova, I., Stymne, S., Vaidya, A., Vincze, V., Walsh, A. 2017. *PARSEME shared task 1.1 annotation guidelines - version 1.6b - last updated on November 30, 2017*.
- Bhowmick, P., Mitra, P., Basu, A., 2008. An Agreement Measure for Determining Inter-Annotator Reliability of Human Judgements on Affective Text. *In Proceedings of the workshop on Human Judgements in Computational Linguistics*, 58–65.
- Collins Cobuilt Dictionary. 2011. *English Idioms in Greek*. Betsis Andrew (ed.). Greece. Anrew Betsis ELT.
- Dormeyer, R., Fischer, I. 1998. Building lexicons out of a database for idioms. *In A. Rubio, N. Gallardo, R. Castro, & A. Tejada (Eds.), Proceedings of the 1st international conference on language resources and evaluation*, Granada, Spain, 833–838.
- Fotopoulou, A. 1993. *Une Classification des Phrases a Complements Figes en Grec Moderne*. Διδακτορική διατριβή. Universite Paris VIII.
- Fotopoulou, A., Markantonatou, S., Giouli, V. 2014. Encoding MWEs in a conceptual lexicon. *In Proceedings of the 10th EACL Workshop on Multiword Expressions (MWE 2014)*. Gothenburg, Sweden.
- Giouli, V. 2018. *The semantics of MWEs. Bulletin of Scientific Terminology and Neologisms, special issue on MWEs in Greek and other languages: from theory to implementation*. Athens.
- Grégoire, N. 2010. DuELME: a Dutch electronic lexicon of multiword expressions. *Language Resources & Evaluation*, 44, 23–39.
- Gross M. 1982. Une classification des phrases "figées" du français. *Revue Québécoise de Linguistique*, 11/2, 151-185.
- Gross, M. (1975). *Méthodes en syntaxe. Régime des constructions complétives*. Paris: Hermann.

- Gross, M. 1988a. Les limites de la phrase figée in: *Langages. Les expressions figées* 23e année, n°90, 7-22.
- Gross, M. 1993. Les phrases figées en français. *L'Information grammaticale*, n°59, 36-41.
- Harris, Z. S. (1964). The Elementary Transformations. In T.D.A.P. University of Pennsylvania (Vol. 54). Pennsylvania.
- Hawwari, A., Attia, M., Diab, M. 2014. A framework for the Classification and Annotation of Multiword Expressions in Dialectal Arabic. *Proceedings of the EMNLP 2014 Workshop on Arabic Natural Language Processing (ANLP)*, Doha, Qatar.
- Markantonatou, S., Fotopoulou, A. 2007. The tool "Ekfrasi". In *Proceedings of the 8th International Conference on Greek Linguistics, The Lexicography Workshop*. Ioannina, Greece.
- O. Müller, P., Ohnheiser, I., Olsen, S., Rainer, F. 2015-2016. *Word-Formation: An International Handbook of the Languages of Europe*. Berlin. De Gruyter.
- Papageorgiou, H., Prokopidis, P., Giouli, V., Piperidis, S. 2000. A Unified POS Tag-ing Architecture and its Application to Greek. In *Proceedings of the 2nd Language Resources and Evaluation Conference*, Athens, 1455-1462.
- Pastor, G., Monti, J., Seretan, V., Mitkov, R. 2015. Multiword units in machine translation and translation technology. In *Proceedings of the 2nd Workshop on Multi-word Units in Machine Translation and Translation Technology (MUMTTT 2015), colocated with EUROPHRAS 2015*, 1-2 July 2015, endorsed by PARSEME.
- Prokopidis, P., Papageorgiou, H. 2014. Experiments for Dependency Parsing of Greek. In *Proceedings of the First Joint Workshop on Statistical Parsing of Morphologically Rich Languages and Syntactic Analysis of Non-Canonical Languages*, Dublin, Ireland, 90-96.
- Sag, I., Baldwin, T., Bond, F., Copestake, A., Flickinger, D., 2002. *Multiword Expressions: A Pain in the Neck for NLP*. Springer-Verlag Berlin Heidelberg.
- Savary, A. Ramisch, C., Cordeiro, S., Sangati, F., Vincze, V., QasemiZadeh, B., Candito, M., Cap, F., Giouli, V., Stoyanova, I., and Doucet, A. 2017. The PARSEME Shared Task on Automatic Identification of Verbal Multiword Expression. In *Proceedings of MWE-17 Workshop, in conjunction with the European Association for Computational Linguistics 2017 Conference*, Valencia, Spain. MWE 2017, 31–47.

Savary, A., Candito, M., Mititelu, V., B. Bejček, E., Cap, F., Čéplö, S., Cordeiro, S. R., Eryiğit, G., Giouli, V., Gompel, M., Hachem-Kerner, Y., Kovalevskaite, J., Krek, Liebeskind, S. C., Monti, J., Escartín, C. P., Plas, L., Qasemizadeh, B., Ramisch, C., Sangati, F., Stoyanova, I., and Vincze, V. 2017. *PARSEME multilingual corpus of verbal multiword expressions*. In Markantonatou, S., Ramisch, C., Savary, A., and Vincze, V. *Phraseology and Multiword Expressions*. Language Science Press.

Savary, A., Ramisch, C., Cordeiro, S., Sangati, F., Vincze, V., QasemiZadeh, B., Candito, M., Cap, F., Giouli, V., Stoyanova I., and Doucet, A. 2017. The PARSEME Shared Task on Automatic Identification of Verbal Multiword Expressions. *In Proceedings of the 13th Workshop on Multiword Expressions (MWE 2017)*. 1-17. Valencia, Spain.

Schneider, Nathan, Dirk Hovy, Anders Johannsen & Marine Carpuat. 2016. SemEval-2016 Task 10: Detecting Minimal Semantic Units and their Meanings (DiM-SUM). *In Proceedings of the 10th international workshop on semantic evaluation (semeval-2016)*. 546–559. San Diego, California: Association for Computational Linguistics. <http://www.aclweb.org/anthology/S16-1084>.

Van Gompel, M. & Reynaert, M. 2014. FoLiA: A practical XML format for linguistic annotation - a descriptive and comparative study. *Computational Linguistics in the Netherlands Journal*. 3:63-81. 2013.

Λεξικά – Σώματα Κειμένων- Ιστοσελίδες:

Εθνικός Θησαυρός της Ελληνικής Γλώσσας (ΕΘΕΓ). Διαθέσιμο στο: <http://hnc.ilsp.gr/>

Η Πύλη για την ελληνική γλώσσα. Λεξικό Τριανταφυλλίδη. Διαθέσιμο στο: <http://www.greek-language.gr/greekLang/index.html>

FoLiA Linguistic Annotation Tool (FLAT). Διαθέσιμο στο: <http://mwe.phil.hhu.de/login/?next=/>

OPUS- parallel corpus. Διαθέσιμο στο: <https://www.sketchengine.co.uk/>

Oxford English Dictionary. Διαθέσιμο στο: <http://www.oed.com/>

ParaDi 2.0 (2018-01-24). Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11234/1-2605>.

PARSEME. Διαθέσιμο στο: <https://typo.uni-konstanz.de/parseme/>

Sketch Engine. Διαθέσιμο στο: <https://www.sketchengine.co.uk/>

The Free Dictionary. Διαθέσιμο στο: <http://www.thefreedictionary.com/>

Universal Dependencies: <http://universaldependencies.org/introduction.html>

Urban Dictionary. Διαθέσιμο στο: <https://www.urbandictionary.com/>

WordReference. Διαθέσιμο στο: <http://www.wordreference.com/>

Παράρτημα 1

Λεξιλογικός πόρος

MWE - lemma	alternative form	Subcat	paraphrase	type	translation	example	com
ανάβουν τα αίματα			τσακώνομαι άσχημα	ID	sb's blood is up/ keep things exciting	Άναψαν τα αίματα για καβγά.	
ανεβαίνω τα σκαλιά της εκκλησίας		με + αιτ	παντρεύομαι	ID	get married	Η νύφη ανέβηκε τα σκαλιά της εκκλησίας με τον πατέρα της.	
ασκώ επιρροή		σε + αιτ	επηρεάζω	LVC.cause	influence	Άσκησε επιρροή στην απόφασή του.	
αφήνω σε χλωρό κλαρί		αιτ		ID	leave sb sitting in the halfpenny place	Δε μ' αφήνει σε χλωρό κλαρί.	
αφήνω την τελευταία μου πνοή	αφήνω την τελευταία πνοή μου		πεθαίνω	ID	die	Αγωνίστηκε μέχρι να αφήσει την τελευταία του πνοή.	
αφήνω την τελευταία πνοή μου	αφήνω την τελευταία μου πνοή		πεθαίνω	ID	die	Αγωνίστηκε μέχρι να αφήσει την τελευταία πνοή του.	
βάζω στο βρακί μου		αιτ	επηρεάζω	ID	lead sb by the nose	Τον έβαλε στο βρακί της και τον κάνει ό,τι θέλει	
βάζω στο μάτι		αιτ	εχθρεύομαι κάποιον	ID	put sb on the spot/ stalk	Επιλέγαμε διάσημες και δυναμικές γυναίκες, γνωστές για τις φεμινιστικές πεποιθήσεις τους, που σίγουρα "το είχαν".	
βάζω στο στόχαστρο		αιτ	στοχεύω	LVC.cause	target	Η αστυνομία έβαλε στο στόχαστρο δύο κακοποιούς για το φρικτό έγκλημα.	
βάζω τα δύο πόδια σε ένα παπούτσι		γεν		ID	make life difficult for sb	Τα δύο πόδια σ' ένα παπούτσι έχει βάλει στον Τζορτζ Κλούνεϊ η σύζυγός του Αμάλ,	

						επιβάλλοντάς του ακόμα και στέρηση εξόδου.	
βάζω τέλος		σε + αιτ	τελειώνω	LVC.cause	turn a page on/ put an end	Πρέπει να βάλει τέλος στη διολίσθηση και να προετοιμαστεί για την επόμενη τεχνολογική επανάσταση.	
βάζω το χεράκι μου		σε + αιτ		ID	have a hand in	Έβαλε και εκείνη το χεράκι της για να σωθεί η κατάσταση.	
βάζω το χέρι μου		σε + αιτ		ID	put sb's hand/ stick sb's hand in	Ο Θεός να βάλει το χέρι του.	
βγάζω τα άπλυτα στη φόρα		γεν	ξεμπροστιάζω	ID	dishing the dirt on	Μετά την απιστία του, έβγαλε όλα τα άπλυτά του στη φόρα.	
βράζω στο ζουμί μου		με + αιτ	νευριάζω	ID	boil	Έβρασε στο ζουμί του μέχρι να του αποκαλύψουν το μυστικό.	
βρίσκω έδαφος	βρίσκω πρόσφορο έδαφος			ID	find ready acceptance	Προσπαθεί ώστε η σύγχρονη τέχνη να βρει πρόσφορο έδαφος στο νησί.	
βρίσκω πρόσφορο έδαφος	βρίσκω έδαφος			ID	find ready acceptance	Προσπαθεί ώστε η σύγχρονη τέχνη να βρει πρόσφορο έδαφος στο νησί.	
βρίσκω στο δρόμο μου		αιτ		ID	stand in the way/ in sb's sight	Ήταν τυχερός που βρέθηκε στο δρόμο του.	
γίνεται το έλα να δεις				ID	the fat's in the fire now	Κάθε φορά που έχει εκπτώσεις γίνεται το έλα να δεις!	
γίνομαι καπνός			φεύγω γρήγορα	ID	disappear/ take a powder/ disappear like a puff of smoke	Μόλις είδε την αστυνομία πήρε τα λεφτά και έγινε καπνός.	
γράφω ιστορία				ID	make history	Τα τραγούδια μεγάλων συνθετών έχουν γράψει ιστορία.	
δεν βλέπω την ώρα		να	ανυπομονώ	ID	cannot wait/ look forward to	Δεν βλέπω την ώρα να έρθουν οι διακοπές.	negat

δεν δίνω δεκάρα		για + αιτ	δεν ενδιαφέρομαι	ID	do not give a damn/ cannot care less/ don't give a hoot	Δεν δίνω δεκάρα για την άποψή του.	negat
δεν έχω προηγούμενο				ID	without precedent/ unprecedented	Αυτό που συνέβη στα τελευταία λεπτά της φετινής τελετής δεν έχει προηγούμενο.	negat
δεν πιστεύω στα μάτια μου				ID	can scarcely believe my eyes/ can't believe my eyes	Οι συγγενείς της άτυχης γυναίκας και οι αστυνομικοί που κλήθηκαν να διαχειριστούν την υπόθεση δεν μπορούσαν να πιστέψουν στα μάτια τους.	negat
δεν σηκώνω κουβέντα				ID	not listen to reason	Δεν σηκώνει κουβέντα για την απόφασή του.	negat
δεν χαρίζω κάστανα		σε + αιτ	αυστηρός	ID	the world meets nobody halfway	Είναι άνθρωπος που δεν κάνει χάρες και δεν χαρίζει κάστανα.	negat
δίνω αναβολή		σε + αιτ	αναβάλλω	LVC.cause	postpone	Δόθηκε αναβολή για την πραγματοποίηση των εξετάσεων.	
δίνω αναστολή		σε + αιτ	αναστέλλω	LVC.cause	suspend	Το μεσημέρι το δικαστήριο έδωσε αναστολή στην ποινή των 40 μηνών που του είχε επιβληθεί αρχικά.	
δίνω μάχη		για + αιτ	μάχομαι	LVC.full	fight a battle	Δίνω μάχη για να καταλάβεις τι εννοώ.	
δίνω ρεσιτάλ				ID	give a recital	Έδωσε ρεσιτάλ με την ερμηνεία του.	
δίνω σάρκα και οστά		σε + αιτ		ID	bring sth into being	Ο ηθοποιός έδωσε σάρκα και οστά στον χαρακτήρα που υποδύοταν.	
δίνω τη δυνατότητα		σε + αιτ	δίνω την ευκαιρία/επιτρέπω	LVC.cause	enable	Ο γονέας πρέπει να δίνει τη δυνατότητα στα παιδιά του να αναπτύξουν τη δική τους	

						προσωπικότητα.
δίνω το παρόν		σε + αιτ	παρουσιάζομαι	LVC.cause	be present at	Είναι λάτρης της τέχνης και δίνει το «παρόν» σε εκθέσεις ζωγραφικής.
δίνω το πράσινο φως		σε + αιτ		ID	give a green light/ allow/ give the go-ahead	Η κυβέρνηση έδωσε το πράσινο φως για την εκτέλεση των απαραίτητων εργασιών.
δίνω τον καλύτερο εαυτό μου		για + αιτ		IRV	give my best shot/ give my all/ be the best possible version of myself	Έδωσε τον καλύτερό του εαυτό για να πάρει το μετάλλιο.
δίνω τον λόγο μου		σε + αιτ	υπόσχομαι/ διαβεβαιώνω	ID	assure/ give my word/ take my word for it/ promise	Ο πατέρας έδωσε το λόγο του στο παιδί του ότι θα επιστρέψει σύντομα.
είναι στο χέρι μου		να		ID	it's up to me	Ο Γάλλος πρόεδρος δήλωσε ότι δεν είναι «στο χέρι του» να αποφασίσει αν η Γερμανία θα αυξήσει τις αμυντικές τις δαπάνες.
ενός γαϊδάρου άχυρα δεν μπορώ να χωρίσω	δεν μπορώ να χωρίσω ενός γαϊδάρου άχυρα			ID	the straw that broke the donkey's back	Όταν μπλέκονται πολλοί, ενός γαϊδάρου άχυρα δεν μπορούν να χωρίσουν.
έχει ο Θεός				ID	The Lord will provide	Ό,τι καταστρέφεται δύσκολα ξαναφτιάχνεται, αλλά έχει ο Θεός!
έχω πρεμούρα		να	βιάζομαι	ID	be in too much of a hurry	Είχε πρεμούρα να λυθεί η παρεξήγηση.
έχω την ευκαιρία		να		LVC.full	have the chance	Είχαμε την ευκαιρία να συναναστραφούμε συνομηλικούς μας από διαφορετικές χώρες, να γνωρίσουμε την κουλτούρα τους και

						να κάνουμε φιλίες.
έχω το κεφάλι ψηλά				ID	chin up	Ακόμα κι αν στο τέλος δεν τα καταφέρουμε, εμείς θα έχουμε το κεφάλι ψηλά.
έχω το πάνω χέρι		σε + αιτ		ID	have the upper hand/ have an advantage over/ be on top of the situation	Σε αυτή τη συζήτηση όμως είναι ξεκάθαρο πως το ΔΝΤ έχει το «πάνω χέρι».
η μια κουβέντα φέρνει την άλλη				ID	one conversation brings the other	Η μια κουβέντα φέρνει την άλλη και καταλήγουμε να τσακωνόμαστε.
θέτω επί τάπητος		αιτ		ID	raise issue/ raise questions/ put on the table	Το συγκεκριμένο ζήτημα τέθηκε επί τάπητος.
θέτω σε ισχύ		αιτ		LVC.cause	bring into force/ put into effect	Το νέο πρόγραμμα θα τεθεί σε ισχύ το συντομότερο.
κάνω βόλτα		γεν/ με+αιτ		LVC.cause	stroll through/ ride around	Έκανε βόλτα για να περάσει η ώρα.
κάνω θραύση			εντυπωσιάζω	LVC.cause	make a splash/ be a big hit	Η μόδα των ψηλοτάκουων παπουτσιών κάνει θραύση στη νεολαία.
κάνω καλαμπούρια	κάνω καλαμπούρι	με + αιτ	αστειεύομαι	LVC.full	joke/ pun	Κάναμε καλαμπούρια με την κατάστασή μας
κάνω λόγο		για + αιτ	αναφέρομαι σε	LVC.cause	discuss/ refer to/ speak of	Γειτόνισσα του δράστη έκανε λόγο για έναν οξύθυμο άνδρα.
κάνω μαύρα μάτια να δω		αιτ		ID	long time to see	Έλειπε στο εξωτερικό, γι' αυτό κάναμε μαύρα μάτια να τον δούμε.
κάνω ντεμπούτο		με + αιτ	πρωτοεμφανίζομαι	LVC.full	make a debut	Η νεαρή ηθοποιός έκανε το ντεμπούτο της στη νέα σειρά της τηλεόρασης.
κάνω όνειρα		για + αιτ	ονειρεύομαι	LVC.full	keep our feet on the ground/ dream/ have a dream	Όλοι οι άνθρωποι κάνουν όνειρα για το μέλλον.
κάνω ποδαρικό				ID	be the first guest	Μας έκανε ποδαρικό την Πρωτοχρονιά.

κάνω πρεμιέρα				LVC.full	premiere/ make a premiere	Το μπαλέτο-όπερα «Αμόκ» θα κάνει πρεμιέρα στο Θέατρο Μπολσόι μέσα στο 2018.
κάνω πρόβα		αιτ	προβάρω/δοκιμάζω	LVC.full	rehearse/ practise/ have a rehearsal	Η χορωδία έκανε πρόβα για τη γιορτή του σχολείου.
κάνω τερτίπια		σε + αιτ		LVC.cause	do ploys	Μπορεί ο καιρός να κάνει τερτίπια, αλλά οι τολμηροί πηγαίνουν για μπάνιο.
κάνω τη διαφορά		με + αιτ	διαφέρω	LVC.cause	make difference/ be a turning point	Η ομάδα του Πειραιά έκανε τη διαφορά στους σημερινούς αγώνες.
κάνω τη δουλειά		γεν		LVC.full	do the job/ do the work	Η στρατιωτική ηγεσία ξέρει να κάνει τη δουλειά της αθόρυβα και με επαγγελματισμό, παρά τις αντίξοες συνθήκες.
κάνω το κέφι μου				LVC.cause	get my kicks/ do my thing	Έκαναν το κέφι τους διακόπτοντας το μάθημα του καθηγητή.
κάνω τσακωτό		αιτ	πιάνω	LVC.cause	catch sb red-handed	Τον έκαναν τσακωτό να κλέβει.
κερδίζω τις εντυπώσεις			εντυπωσιάζω	LVC.full	disarm	Στη διάλεξη κέρδισε τις εντυπώσεις με τον λόγο της.
κινώ τα νήματα				ID	pull the strings	Κινούσε τα νήματα προς όφελός του.
κόβω την ανάσα			τρομάζω	ID	take the breath away/ be breathtaking	Το θέαμα του ακροβάτη έκοψε την ανάσα στους θεατές.
λαμβάνω απόφαση		για + αιτ	αποφασίζω	LVC.full	take a decision/ make a decision/ decide	Όλα θα κριθούν, με βάση την απόφαση που θα λάβει το ελληνικό δικαστήριο.
λαμβάνω μέτρα		για + αιτ		LVC.full	take measures	Η κυβέρνηση έλαβε μέτρα για τη φοροδιαφυγή.
λαμβάνω		αιτ		ID	should be	Πρέπει να βρεθεί στα α

υπόψιν					consulted/ be taken into consideration/ be taken into account	κάποια λύση, λαμβάνοντας υπόψιν τη σοβαρότητα της κατάστασης.	χρησι- κυρία παθη
λαμβάνω χώρα		αιτ	συμβαίνω	ID	take place	Το περιστατικό έλαβε χώρα στο προαύλιο του σχολείου.	
λάμπω δια της απουσίας μου				ID	be conspicuous by sb's absence	Ο διάσημος συνθέτης έλαμψε δια της απουσίας του στην απονομή του βραβείου.	
μάθε τέχνη κι ασ' τηνε κι αν πεινάσεις πιάσ' τηνε				ID	knowledge never comes amiss	Άφησε το τραγούδι και έγινε οικοδόμος, γιατί, όπως λέει και ο λαός μάθε τέχνη κι ασ' τηνε κι αν πεινάσεις πιάσ' τηνε.	παρο
μασάω τα λόγια μου			μιλώ με υπεκφυγές	ID	mince my words	Οι μαθητές μασάνε τα λόγια τους, όταν δεν γνωρίζουν την απάντηση.	
με παίρνει		αιτ	έχω περιθώρια	ID	be up to	Είδαν ότι «τους παίρνει» και το συνέχισαν.	
με πιάνει τρομάρα			με + αιττρομάζω	LVC.full	be scared	Τρομάρα σε πιάνει, όταν αρχίζουν να συμβαίνουν ανήκουστα πράγματα.	
μια εικόνα αξίζει χίλιες λέξεις				ID	a picture is worth a thousand words	Η εμφάνιση είναι σημαντική γιατί μια εικόνα αξίζει χίλιες λέξεις.	
μου έρχεται η κεραμίδα		με+αιτ		ID	be flabbergasted	Μου ήρθε κεραμίδα, όταν άκουσα την απάντησή του.	
μου κόβονται τα πόδια				ID	feel groggy/ be paralysed by fear	Μου κόπηκαν τα πόδια, όταν εμαθα τι είχε συμβεί.	
μου παίρνει καιρό		να		ID	takes time	Τους πήρε λίγο καιρό, αλλά τελικά το αντιλήφθηκαν.	
μπαίνω στον πάγο			σταματώ	ID	keep sb on ice	Η εκπομπή ενός μεγάλου καναλιού	

						μπήκε στον πάγο για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα για οικονομικούς λόγους.	
μπάτε σκύλοι αλέστε				ID	come one, come all	Μία καταρρέουσα Ελλάδα θα είναι: «Μπάτε σκύλοι αλέστε, κι αλεστικά μη δίνετε».	
όλα τα 'χει η Μαριορή, ο φερετζές της έλειπε				ID	that was all we wanted	Όλα τα 'χει η Μαριορή, ο φερετζές της έλειπε, λέει μια σοφή ρήση του λαού μας.	παρο
όσα δεν φτάνει η αλεπού				ID	sour grapes	Όπως λέει και ο λαός, όσα δεν φτάνει η αλεπού, τα φράσσει. Κάνει κρεμαστάρια.	παρο ονομ
παίρνω απόφαση		για + αιτ	αποφασίζω	LVC.full	take a decision/ make a decision/ decide	Το πήρε απόφαση ότι δεν μπορούσε να γυρίσει πίσω.	
παίρνω είδηση		αιτ	καταλαβαίνω	ID	get wind of	Χωρίς να τον πάρουν είδηση, πήρε το χρηματοκιβώτιο.	
παίρνω και δίνω		αιτ		MVC idiomatic	give and receive	Οι διαφωνίες πήραν και έδωσαν πίσω από τις κλειστές πόρτες.	
παίρνω ρίσκο		για + αιτ	ρισκάρω	LVC.cause	take the risk/ take chances/ take a shot	Το μόνο πρόβλημα είναι ότι όσοι πήραμε αυτό το ρίσκο είμαστε υποχρεωμένοι να λογοδοτήσουμε στους επενδυτές και για όσα κάνουν ή δεν κάνουν οι πολιτικοί μας.	
παίρνω σβάρνα		αιτ		ID	sweep	Έχει πάρει σβάρνα όλα τα μαγαζιά και ψωνίζει διαρκώς.	
παίρνω το αίμα μου πίσω			εκδικούμαι	ID	take revenge	Ο νεαρός άντρας πήρε το αίμα του πίσω διαδίδοντας άσχημες φήμες.	
παίρνω το		από +	έχω τη δυνατότητα	ID	be given the	Η παραγωγή θα	

πράσινο φως		αιτ	να συνεχίσω		green light	πάρει το πράσινο φως και για τη νέα τηλεοπτική σεζόν.	
πετώ στα σύννεφα			χαίρομαι	ID	be in the clouds/ ride on a cloud	Πετούσε στα σύννεφα, αφού πήρε την προαγωγή που επιθυμούσε.	
πέφτω σε κόμα				LVC.full	fell in coma/ go into a coma/ sink into coma/ slip into a coma	Η ασθενής μετά το ατύχημα έπεσε σε κόμα.	
πέφτω στα μαλακά				ID	fall on one's feet	Έπεσε τελικά στα μαλακά, αφού δεν του αποδόθηκαν κατηγορίες.	
πηγαίνει σύννεφο				ID	be (in) galore	Πήγε η σφαλιάρα σύννεφο.	έχει ο συνυ
πιάνω στα πράσα		αιτ	πιάνω επ' αυτοφόρω	ID	catch sb red-handed	Η αστυνομία έπιασε στα πράσα τον εγκληματία.	
πιάνω στο στόμα μου		αιτ	σχολιάζω	ID	keep your mouth shut/ not talk about	Καλύτερα να μην σε πιάσει στο στόμα της.	negat (στην γλώσσ
πιάνω την καλή			πετυχαίνω οικονομικά	ID	strike it rich/ hit the jackpot	Έπιασε την καλή με ένα διαμάντι που αγόρασε \$10.	
πιάνω τόπο				ID	be of use	Το διαμέρισμα που είχε αγοράσει έπιασε τόπο σε αυτή τη δύσκολη στιγμή.	
πίνω νερό στο όνομα		γεν	εκτιμώ	ID	show great respect and trust in sb	Οι εργαζόμενοι λόγω των αυξήσεων που έλαβαν πίνουν νερό στο όνομα της εταιρίας.	
πλέκω το εγκώμιο		γεν	επαινώ	ID	praise	Είναι ο άνθρωπος που πάντα με θαύμαζε και μου έπλεκε το εγκώμιο, παραπάνω ίσως από ό,τι άξιζα.	
πνίγω τον πόνο μου		σε + αιτ	ξεπερνώ δυσκολία	ID	drown my sorrows	Έπνιξε τον πόνο του στο ποτό και στα τσιγάρα.	
ρίχνω μαύρη πέτρα πίσω μου				ID	shake the dust off one's feet	Έφυγε από το σπίτι ρίχνοντας μαύρη πέτρα πίσω της.	

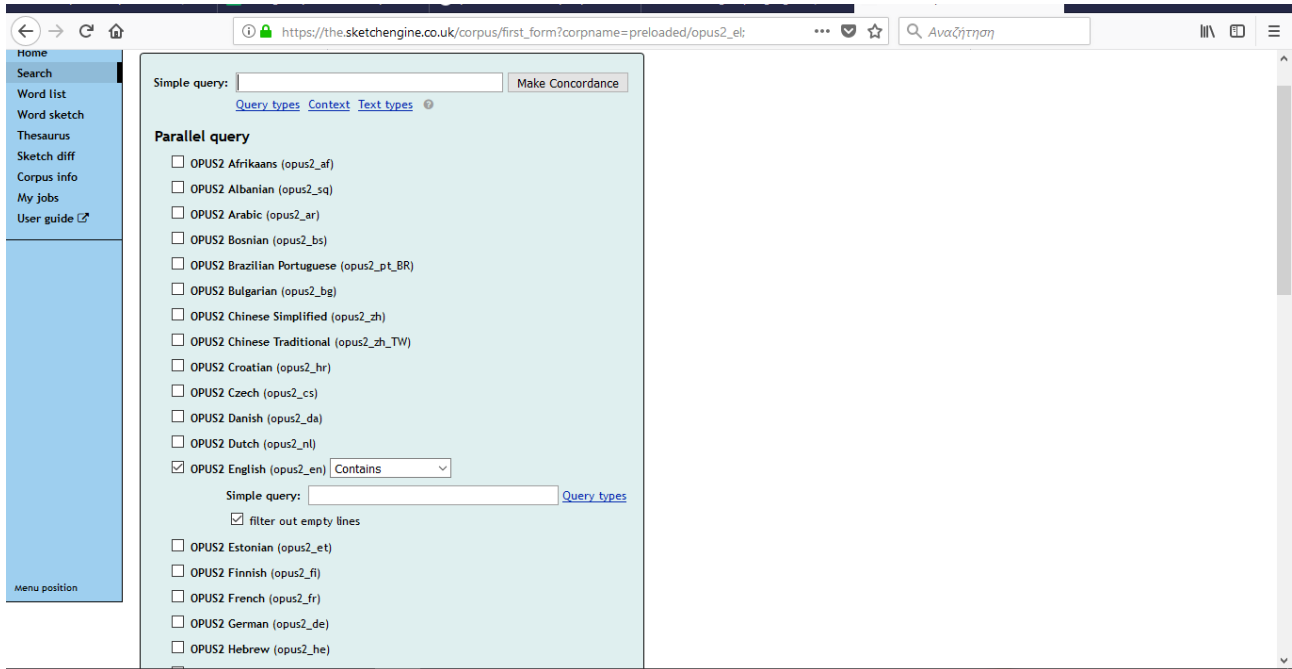
σπάω στο ξύλο		αιτ	τσακώνομαι άσχημα	ID	kick ass/ beat sb's ears off	Τον έσπασε στο ξύλο λόγω διαφωνιών και τιμωρήθηκε.
σπάω τη σιωπή		γεν		ID	break the silence	Ο ένοχος έσπασε τη σιωπή του και ομολόγησε.
τα βροντάω				ID	walk out	Τα βρόντηξε και έφυγε.
τα παίζω			τρελαίνομαι	ID	freak	Τα έπαιξα από την κούραση.
τη γλιτώνω			ξεφεύγω	ID	get away with sth	Φτηνά τη γλίτωσα!
τηρώ σιγήν ιχθύος				ID	hold one's peace/ tongue	Έχουν ζητηθεί λύτρα από την οικογένεια του επιχειρηματία, αλλά η Αστυνομία τηρεί σιγήν ιχθύος.
το έχω		με + αιτ	μπορώ	ID	get sth	Το έχει με τους υπολογιστές.
το φυσάω και δεν κρύνει			δεν ξεπερνά κάτι εύκολα	MVC idiomatic	cannot get over it	Του έκανε μια πλάκα που τη φυσάει και δεν κρύνει
του δίνω και καταλαβαίνει				ID	get at it full steam	Είχε τόση όρεξη για χορό που του έδωσε και κατάλαβε.
τρίτωνει το κακό				ID	things happen in threes	Με την εμφάνισή της τρίτωσε το κακό.
τσακίζω τα νεύρα		γεν		ID	make sb nervous	Η άνοδος των τιμών τσακίζει τα νεύρα των καταναλωτών.
φέρνω στη μνήμη		γεν + αιτ		LVC.cause	bring to mind/ conjure up memories	Η συζήτηση του έφερε στη μνήμη τις παλιές καλές εποχές.
φέρνω στο φως		αιτ	αποκαλύπτω/ παρουσιάζω	ID	reveal/ highlight	Έφερε στο φως λεπτομέρειες για τον φόνο.
φέρνω στον κόσμο		αιτ	γεννώ	ID	give birth to/ deliver a child	Έφερε στον κόσμο ένα υγιέστατο αγοράκι.
φεύγω από τη ζωή			πεθαίνω	ID	die	Η μεγάλη σταρ του σινεμά έφυγε από τη ζωή σε ηλικία 85 ετών.

χάνω τη γη κάτω από τα πόδια μου			ταράζομαι	ID	cut the ground from under someone's feet	Έχασε τη γη κάτω από τα πόδια του, όταν έμαθε για το δυστύχημα.
χάνω τη ζωή μου		από + αιτ	πεθαίνω	ID	die	Πολλοί νέοι άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους σε τροχαία ατυχήματα.
χάνω τις αισθήσεις μου		από + αιτ	λιποθυμώ	ID	pass out	Έχασε τις αισθήσεις της λόγω εγκυμοσύνης.
χτυπάει κόκκινο			κορυφώνεται	ID	is going dancing	Κόκκινο χτυπάει η αγωνία των υποψηφίων των πανελλαδικών εξετάσεων.

Παράρτημα 2

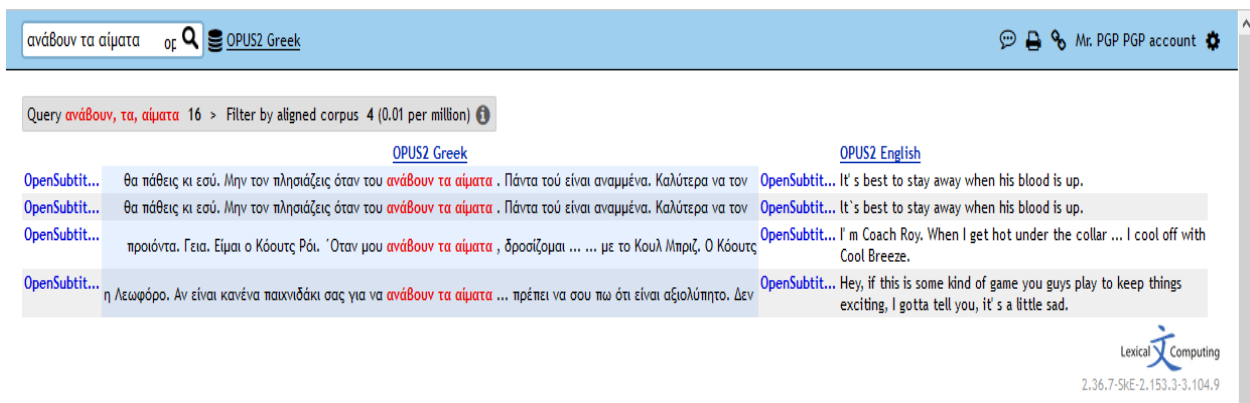
Μεταφράσεις μέσω Sketch Engine

OPUS2- Sketch Engine

Εικόνα 12. Sketch Engine

Μεταφράσεις από το OPUS

Εικόνα 13. Ανάβουν τα αίματα

ασκώ επιρροή OPUS2 Greek Mr. PGP PGP account

Query **ασκώ, επιρροή** 9 > Filter by aligned corpus 5 (0.02 per million)

OPUS2 Greek	OPUS2 English
OpenSubtit... πως η χώρα με χρειάζεται. Πως υποτίθεται οτι ασκώ επιρροή . Είναι δύσκολα τα πράγματα, Μάρσα. Έχουμε OpenSubtit...	OpenSubtit... I'm supposed to be an influence.
OpenSubtit... πως η χώρα με χρειάζεται. Πως υποτίθεται οτι ασκώ επιρροή . Είναι δύσκολα τα πράγματα, Μάρσα. Έχουμε OpenSubtit...	OpenSubtit... I'm supposed to be an influence.
OpenSubtit... όνειρα είναι η ειδικότητά μου. Μέσω των ονείρων ασκώ επιρροή στην ανθρωπότητα. Το όνειρό μου ... είναι η OpenSubtit...	OpenSubtit... Through dreams I influence mankind.
OpenSubtit... μου σε θεωρεί εκθρό του βασιλιά. Έχω φίλους. Ασκώ επιρροή . Γιατί σε περιφρονεί ο πατέρας; Δε βγάζει OpenSubtit...	OpenSubtit... I wield influence.
OpenSubtit... μου σε θεωρεί εκθρό του βασιλιά. Έχω φίλους. Ασκώ επιρροή . Γιατί σε περιφρονεί ο πατέρας; Δε βγάζει OpenSubtit...	OpenSubtit... I wield influence.

2.36.7-SKE-2.153.3-3.104.9

Εικόνα 14. Ασκώ επιρροή

OPUS2 Greek	OPUS2 English
OpenSubtit... κάτω. Θέλει να μου δείξει τους πίνακές του. Δε μ' αφήνει σε ησυχία . Πρέπει να μ' ερωτεύθηκε, ο κακομοίρης. Σε OpenSubtit...	OpenSubtit... And won't let me go.
OpenSubtit... ! Αυτοί οι καταραμένοι συγγενείς δεν μ' αφήνουν σε ησυχία . Θέλω να ξαναδώ βουνά! βουνά, Γκάνταλφ! Και OpenSubtit...	OpenSubtit... I've got to get away from these confounded relatives, hanging on the bell all day never giving me a moment's peace.
OpenSubtit... της ζωής μου. Εσείς οι μεθύστακες δεν μας αφήνετε σε ησυχία . Θες κι εσύ ένα ποτήρι; Σ' έχω σκαθει! OpenSubtit...	OpenSubtit... You drunkards give us no peace.
OpenSubtit... . Τι εγκέφαλος. Αυτά τα παράσιτα δεν μας αφήνουν σε ησυχία ! Ελπίζω να πιγεις στο πεπόνι σου! Δεν έχουν OpenSubtit...	OpenSubtit... Those parasites give us no peace!
OpenSubtit... τρεις νύκτες στην αϊθουσα προπονήσεων. Δε μ' αφήνουν σε ησυχία . Μπαίνεις; Παίζονται πολλά. Ναι, ίσως ... Θα OpenSubtit...	OpenSubtit... These guys won't leave me alone.
OpenSubtit... τον χρόνο της κατά 6 λεπτά. Οι Τζάκσον δεν μ' αφήνουν σε ησυχία . Ποιος είναι μετά; Δεν υπάρχει πρόβλημα. Κε OpenSubtit...	OpenSubtit... I got the Jackson people breathing down my neck.
OpenSubtit... . Αναθεματισμένα σκουλήκια δεν σε αφήνουν σε ησυχία . Πήγαινε στο Ρίο Βέρντε. Όταν μάθω τι τρέχει θα OpenSubtit...	OpenSubtit... Damn worms never cut you any slack.
OpenSubtit... , κυρά μου. Είναι το είδος των γονιών που δεν σ' αφήνουν σε ησυχία . - Μένουμε ακριβώς απέναντι. - Αλήθεια; Σας OpenSubtit...	OpenSubtit... These are the kind of parents that keep you in business.
OpenSubtit... χάρισε πρόσφατα και ο λεγόμενος δεν την αφήνει σε ησυχία . Μπορείς να φέρεις μια σκούπα; - Βλέπω OpenSubtit...	OpenSubtit... Her sister just got out of a bad relationship and now the guy won't leave her alone.
OpenSubtit... χάρισε πρόσφατα και ο λεγόμενος δεν την αφήνει σε ησυχία . Μπορείς να φέρεις μια σκούπα; - Βλέπω OpenSubtit...	OpenSubtit... Her sister just got out of a bad relationship..... and now the guy won't leave her alone.
OpenSubtit... ελέγχω την κατάσταση για να τον ενημερώνω. Δεν αφήνω σε ησυχία πιλώτους και ναυτικούς για να OpenSubtit...	OpenSubtit... I've been, I've been browbeating pilots, navy guys left and right ... to make sure you don't get us here in Washington into trouble.
OpenSubtit... ! Αυτοί οι καταραμένοι συγγενείς δεν μ' αφήνουν σε ησυχία . Θέλω να ξαναδώ βουνά! βουνά, Γκάνταλφ! Και OpenSubtit...	OpenSubtit... I must get away from these confounded relatives never giving me any peace. I want to see mountains again.
OpenSubtit... ς; Δεν μπορούσα. Τι είναι αυτός; Δεν μ' αφήνει σε ησυχία . Με ακολουθεί παντού. Συνάντησε κανέναν στον OpenSubtit...	OpenSubtit... He won't leave me alone.
OpenSubtit... , όχι για κλοπή. Τώρα σε σκεφτόμουν. Δεν μ' αφήνετε σε ησυχία βλέπω. Σ' έχω "κουφτώσει" ήδη μια φορά. Ηλιζα OpenSubtit...	OpenSubtit... Couldn't leave me alone, huh, Jack?
OpenSubtit... ένα αγόρι. Το πάτε σοβαρά; Δεν ξέρω ακόμα. Δεν με αφήνει σε ησυχία . Έτσι ήταν και με την Βάιολετ. Ακόρταγη. Φρέντι OpenSubtit...	OpenSubtit... He won't leave me alone.
OpenSubtit... ένα αγόρι. Το πάτε σοβαρά; Δεν ξέρω ακόμα. Δεν με αφήνει σε ησυχία . Έτσι ήταν και με την Βάιολετ. Ακόρταγη. Φρέντι OpenSubtit...	OpenSubtit... He won't leave me alone.
OpenSubtit... , τόσο γρήγορα που περνά από μπροστά μου. Δεν τον αφήνει σε ησυχία αυτή. Τέτοια θέλουν μάλλον. - Για τι; - Πολύ OpenSubtit...	OpenSubtit... She's pushy, that one.
OpenSubtit... . Δηλαδή; Τι σχεδιάζεις; Απ' τη δουλειά. Δεν μ' αφήνουν σε ησυχία . - Παιδιά, έχει τηλέφωνο του Κύκλου. - Θα OpenSubtit...	OpenSubtit... Work -- won't leave me alone.
OpenSubtit... με αφήνει να νιώσω αυτό που έχω μέσα μου και δεν με αφήνει σε ησυχία . Μου λέει ότι είμαι φοβερή. Ξέρω ότι δεν λέει OpenSubtit...	OpenSubtit... Only that Carlo makes me not to feel that thing that I have inside and doesn't give me peace.
OpenSubtit... μου. Ρέι, μην το πατήσεις. Χριστέ μου. Δεν σ' αφήνουν σε ησυχία . Φίλε ... γίνεται της κακομοίρας στη Βαγδάτη. OpenSubtit...	OpenSubtit... You just can't fucking win.

Εικόνα 15. Αφήνω σε ησυχία

αφήνω σε κλωρό κλαρί OPUS2 Greek Mr. PGP PGP account

Query **αφήνω, σε, κλωρό, κλαρί** 3 > Filter by aligned corpus 2 (0.01 per million)

OPUS2 Greek	OPUS2 English
OpenSubtit... ; Την έστειλα στο γραφείο του. Η Φάρνγκτον δε μ' αφήνει σε κλωρό κλαρί . Μπορείς να με βοηθήσεις; Ωχ, ο Κρόουφορντ. OpenSubtit...	OpenSubtit... I'm stuck with that Farrington woman.
OpenSubtit... πίσω. Εσύ, Μικ, είναι κάτι παραπάνω. Δεν τους αφήνετε σε κλωρό κλαρί . Κι ακόμα, δεν είδαμε τίποτα. Λες να OpenSubtit...	OpenSubtit... You leave them sitting in the halfpenny place.

2.36.7-SKE-2.153.3-3.104.9

Εικόνα 16. Αφήνω σε κλωρό κλαρί

αφήν* το στίγμα OPUS2 Greek Mr. PGP PGP account

Query **αφήν*, το, στίγμα** 16 > Filter by aligned corpus 2 (0.01 per million) ⓘ

OPUS2 Greek	OPUS2 English
SETIMES2 πολτισμού όπως πάθος, φιλία και αρχοντιά ». « Αφήνουν το στίγμα τους στην καλλιτεχνική σκηνή των κοινωνιών που	SETIMES2 * They are putting their mark on the artistic scene of their host societies and now have an opportunity to show their work in their own country.
OpenSubtit... το αξιολογούμενο. Οι περισσότερες μέρες δεν αφήνουν το στίγμα τους στην πορεία της ζωής μας. Η 23η του Μάη, ήταν OpenSubtit... Most days have no impact ... on the course of a life.	OpenSubtit... Most days have no impact ... on the course of a life.

Lexical Computing
2.36.7-5KE-2.153.3-3.104.9

Εικόνα 17. Αφήνω στίγμα

Query **βάζ*, στο, μάτι** 10 > Filter by aligned corpus 5 (0.02 per million) ⓘ

OPUS2 Greek	OPUS2 English
OpenSubtit... τσάντες. Έ αυτή την πόλη, όποι έχει τσάντα, τη βάζουν στο μάτι . Είστε απ' αλλού; - Είστε απ' αλλού; - Ναι.	OpenSubtit... It makes you a marked woman.
OpenSubtit... ένεση. Τι το κάνετε τότε, θ' αναρωτιέστε; Το βάζετε στο μάτι σας και σας παραμηθάζει. Τόση παρακμή και	OpenSubtit... What you do is you put it in your eyes and apparently it tells you lies.
OpenSubtit... ... Συγγνώμη, Είσαι καλά; Ναι. Πάντα έτσι σε βάζουν στο μάτι εδώ πέρα; Οι καθηγητές; Ναι, έχουν την τάση.	OpenSubtit... But do they put you on the spot like that, like, all the time?
OpenSubtit... . Ξεκινάμε. Βάλτην εδώ. ' ντε βδέλλα. Ωκ, σου τη βάζει στο μάτι . Νομίζω ότι πρέπει να Είναι στο μάτι μου!	OpenSubtit... Oh, he's eyeballing you.
OpenSubtit... ; Αν σε έχει βάλει στο μάτι; Ένας παρανοϊκός που βάζει στο μάτι μοναχικές, κάπως πιο ώριμες γυναίκες; Τι λες	OpenSubtit... What if he's a psycho who stalks lonely, more mature women?

Lexical Computing
2.36.7-5KE-2.153.3-3.104.9

Εικόνα 18. Βάζω στο μάτι

Query **βάζ*, στο, στόχαστρο** 72 > Filter by aligned corpus 13 (0.04 per million) ⓘ

OPUS2 Greek	OPUS2 English
Europarl3 ... , που αναίρει θεμελιώδη δικαιώματα και βάζει στο στόχαστρο της κρατικής αυθαιρεσίας την πολιτική και	Europarl3 This law, which was voted through by a couple of dozen MPs present in the house, constitutes a direct threat to the democratic freedoms which the Greek people have fought and died for; it abolishes fundamental rights and places civil and trade union action directly in the line of fire of government high-handedness.
SETIMES2 -- 05/ 01/ 10- 12/ 01/ 10) Εγκείμεμα του UNDP βάζει στο στόχαστρο τα παράνομα ελαφρά όπλα στο Κόσσοφοπέδιο Ένα	SETIMES2 UNDP Project Targets Illegal Small Arms in Kosovo
SETIMES2 , Nova TV, HRT - 08/ 11/ 09) Επεκίρηση της SFOR βάζει στο στόχαστρο το δίκτυο του Κάραντζης Στρατιώτες του NATO	SETIMES2 SFOR Operation Targets Karadzic Network
SETIMES2 Κατόπιν πραγματοποίησε μια σειρά δολοφονιών, βάζοντας στο στόχαστρο βιομηχάνους, ξένους διπλωμάτες και έλληνες	SETIMES2 It then embarked on a series of killings, targeting industrialists, foreign diplomats and Greek politicians.
SETIMES2 αυθεντικότητα τους. Ούτε και οι τακτικές αυτές βάζουν στο στόχαστρο αποκλειστικά τους εθνικιστές. Σχεδόν ένα	SETIMES2 This type of smear campaign, though remarkable for its timing just prior to a national election and the number of people it affected, is hardly unique in Turkish politics.
SETIMES2 μέρος της Ευρώπης. Επεκίρηση της SFOR βάζει στο στόχαστρο το δίκτυο του Κάραντζης Στρατιώτες του NATO	SETIMES2 SFOR Operation Targets Karadzic Network
SETIMES2 τις χώρες με το σοβαρότερο πρόβλημα. Μαέστρος βάζει στο στόχαστρο τον Πολιτιστικό Νόμο Η Σερβία θα πρέπει να	SETIMES2 Maestro takes aim at Culture Law
SETIMES2 την υπηκοότητα της ΠΓΔΜ. Νέο τηλεοπτικό κανάλι βάζει στο στόχαστρο ολόκληρη τη Β- Ε Οι ειδήσεις του ΒΗΤV1 βγαίνουν	SETIMES2 New TV Channel Targets BiH as a Whole
επιχειρήσεις, οικοδομώντας νέες υποδομές, βάζοντας στο στόχαστρο ένα τμήμα της πόλης για ανάπλαση ή επενδύοντας	SETIMES2 In general, the programme seeks to boost the local economy in some way, by supporting small and medium-sized enterprises (SMEs), building new infrastructure, targeting a part of the city for regeneration, or by investing in so-called 'soft infrastructure', including training programmes for local residents.
SETIMES2 σύλληψη του Κάραντζης, η διεθνής κοινότητα βάζει στο στόχαστρο τα οικονομικά των υποστηρικτών Το Γραφείο του	SETIMES2 Eyeing Karadzic Arrest, International Community Goes After Supporters' Finances
SETIMES2 μήνα ότι το γραφείο του θα διασπάσει το δίκτυο βάζοντας στο στόχαστρο τις πηγές της χρηματοδότησής του. Ο εκπρόσωπος	SETIMES2 High Representative Paddy Ashdown announced last month that his office would upset the network by going after its sources of financing.
SETIMES2 σειρά βομβιστικών επιθέσεων με φορτηγά -- βάζοντας στο στόχαστρο το προξενείο της Βρετανίας, τα κεντρικά	SETIMES2 In November 2003, al-Qaeda carried out a succession of truck bombings -- targeting the British Consulate, the Turkish headquarters of HSBC bank and two

Εικόνα 19. Βάζω στο στόχαστρο

	OPUS2 Greek	OPUS2 English
Europarl3 ...	μίας ανανεωμένης συνεργασίας που θα βάξει τέλος χωρίς συμπλέγματα στην επώδυνη εποχή μετά το	Europarl3 It is in Europe 's interest to listen to the appeals it receives from the whole of the continent of Africa to re-establish forms of cooperation which will easily turn a page on the painful history of decolonisation.
Europarl3 ...	όλους τους υπόπτους παρόμοιων ενεργειών, βάζοντας τέλος στην ένοπλη ιντιφάδα. Παρομοίως, οι ηγέτες	Europarl3 EU leaders have rightly called on the Palestinian authorities to dismantle terrorist networks run by Hamas and Islamic Jihad and to arrest and prosecute all such suspects and end the armed intifada.
Europarl3 ...	προσανατολισμός της συνεργασίας, που βάξει τέλος στον προσανατολισμό στις μεμονωμένες	Europarl3 The second is the regional approach to cooperation, also originating in proposals by this Parliament, which puts an end to economic parochialism in Africa.
Europarl3 ...	απλά δείκνοντας σεβασμό στο διεθνές δίκαιο, βάζοντας τέλος στην κατοχή της Παλαιστίνης και υποχωρώντας	Europarl3 Simply by complying with international law, by ending the repressive occupation of Palestine and by withdrawing behind Israel 's internationally recognised borders.
Europarl3 ...	ελαιοσάια. Προστατεύω τη ζωή σημαίνει, τελικά, βάζω τέλος στην πείνα ανά τον κόσμο με την αύξηση των	Europarl3 Protecting life, when all is said and done, means stamping out hunger in the world by increasing the available food resources.
Europarl3 ...	μέλη να αποδείξουν την πολιτική τους θέληση βάζοντας τέλος στην κατάσταση αυτή, ζητώντας από την μια	Europarl3 In its action plan for the single market, adopted last June and approved by the European Council of Amsterdam, the Commission therefore invited the Member States to prove their political desire by putting an end to this situation by asking for a commitment to complete the inclusion and to notify the exact schedule and by proposing initiatives aimed at making the application and observance of the current regulations effective.
OpenSubtit...	που δεν ανήκε. Αλλά φόνος! Φαντάζομαι αυτό βάξει τέλος στον θρόλο του Τεράνι. Δεν θα υπάρξουν άλλες	OpenSubtit... I imagine this puts an end to the legend of Terangi.
OpenSubtit...	μόνο όταν σε συνόδευε. Και νομίζεις ότι αυτό βάξει τέλος στα λόγια του κόσμου, έτσι δεν είναι; Απλά	OpenSubtit... Well you don' t suppose that stops people from talking, do you?
OpenSubtit...	. Δεν κάθεται; Εγώ μόλις πήρα το πιστοποιητικό. βάξει τέλος σε όσα έγιναν. Είμαι ελεύθερη. Αν μόνο	OpenSubtit... Puts a period on what' s happened.
OpenSubtit...	η μόνη πραγματικότητα. Είναι η ζωή. Ο θάνατος βάξει τέλος σε καθετί το πραγματικό. Τελειώνει το αίσθημα,	OpenSubtit... Death is the end of all things real.
OpenSubtit...	ο καλύτερο! ' κου, Χάρυ. " Αγαπητέ κ. Καστέλο, βάζω τέλος στη ζωή μου μετά την ζωή του φίλου μου,	OpenSubtit... " Dear Mr. Castelo, I am taking my own life after taking the life of my friend Harry Valentini. "
OpenSubtit...	- Τα γνωστά. Είπες ότι δεν το ανέχεσαι; Πρέπει να βάξεις τέλος απο την αρχή. Αν πετύχει το πρώτο, θα τα κανονίσω	OpenSubtit... Gotta nip that shit in the bud.
OpenSubtit...	- Τα γνωστά. Είπες ότι δεν το ανέχεσαι; Πρέπει να βάξεις τέλος απο την αρχή. Αν πετύχει το πρώτο, θα τα κανονίσω	OpenSubtit... What am I going to do? VITI: Got to nip that shit in the bud.
OpenSubtit...	- Τα γνωστά. Είπες ότι δεν το ανέχεσαι; Πρέπει να βάξεις τέλος απο την αρχή. Αν πετύχει το πρώτο, θα τα κανονίσω	OpenSubtit... Got to nip that shit in the bud.
OpenSubtit...	μας. Και το γεγονός ότι υπάρχει αυτή η επιλογή, βάξει τέλος σε κάθε προδιαγεγραμμένο πεπρωμένο. Όχι αν	OpenSubtit... The mere fact that this choice exists would make all preformed destiny come to an end.
OpenSubtit...		OpenSubtit... That' s the kind of stuff that' it get you expelled from the

Εικόνα 20. Βάζω τέλος

	OPUS2 Greek	OPUS2 English
OpenSubtit...	; Τι; Μην μου πεις ότι το βράδυ στο κρεβάτι σου δεν βάξεις το χεράκι σου για λίγα χάδια. Ξέρεις, να πατάς το κουμπάκι	OpenSubtit... - What? Do not tell me that does not put his hand as of and ternuturi you are in bed and not start some digital actions.
OpenSubtit...	Θεό; Φυσικά και πιστεύω στο Θεό. Νομίζεις ότι βάξει το χεράκι Του σε ό, τι κάνουμε; - Πού το πας; - Απάντησε. Ναι	OpenSubtit... Do you think he has a hand in the things we do?

Lexical Computing
2.36.7-SkE-2.153.3-3.104.9

Εικόνα 21. Βάζω το χεράκι μου

	OPUS2 Greek	OPUS2 English
EMEA	και η κεφαλή του εμβόλου θα ανασκωθεί </p><p> 109 • Μην βάξετε το χέρι σας πάνω από την κεφαλή του εμβόλου όταν	EMEA You' ll feel the cap clicking, and the push-button will rise up • Don' t put your hand over the push-button when you set the dose.
Europarl3 ...	ζημίας να ζητάμε πάντα από το φορολογούμενο να βάξει το χέρι στην τσέπη, να κοινωνικοποιούνται δηλαδή οι	Europarl3 It is just not on, expecting the taxpayer to stomp up for the damage and passing the risks onto society, while the genetic engineering companies only get the profits.
Europarl3 ...	οικονομικών συμφερόντων, που βεβαίως δεν βάζουν το χέρι στην τσέπη μόνο και μόνο για τα όμορφα μάτια του	Europarl3 However, in tackling the matter of contributions to political parties in the context of combating corruption, we must have the courage to call a spade a spade, to recognise that the democratic contest for power fought by political parties and politicians, given over as it is to the dictates of marketing, advertising and the use of information to manipulate voters, takes vast sums of money which are obtained, for the most part, from generous donations by powerful economic interests.
OpenSubtit...	που μας άφησε που πήρες το φορτίο. Τι, να βάζω το χέρι στην τσέπη κάθε φορά που παθαίνετε μια	OpenSubtit... What, you want me to dig into my pocket every time you fold a wheel or blow a tire?
OpenSubtit...	που μας άφησε που πήρες το φορτίο. Τι, να βάζω το χέρι στην τσέπη κάθε φορά που παθαίνετε μια	OpenSubtit... What, you want me to dig into my pocket..... every time you fold a wheel or blow a tire?
OpenSubtit...	γυρνάται σούρα από κάτω. Ας σε δούμε να βάξεις το χέρι σου μέσα και να βγάξεις το μερίδιο σου έξω. Ελα	OpenSubtit... Let' s see you stick your hand in and get your goods out.
OpenSubtit...	. Δεν είναι είναι, Χάουαρντ; Υποθέτω. Γιατί δεν βάξεις το χέρι σου να πιάσεις τον θησαυρό σου; Δεν μπορεί	OpenSubtit... Why don' t you stick your hand in and get your treasure?
OpenSubtit...	για σένα. - ' Εκεί εμπιστοσύνη στη κόρη σου; - βάζω το χέρι μου στην φωτιά. Τότε, μη ρωτάς. Δεν θα ξανάπαω	OpenSubtit... - Do you trust your daughter? - I' d put my hand in fire.
OpenSubtit...	είναι έτσι, είσαι εντάξει. Εγώ για την κόρη μου, βάζω το χέρι μου στη φωτιά. Αλλά στα γραφεία, μερικοί πρόστου	OpenSubtit... - I' d put my hand in fire for my daughter.
OpenSubtit...	θα κάνω ό, τι θέλεις εσύ. Κι εγώ το ίδιο, Μαριάν. βάζω το χέρι μου στο γόνατό σου. Κι εγώ το ίδιο, Μαριάν. Ξε	OpenSubtit... I' m putting my hand on your knee.
OpenSubtit...	... Θα ήθελα να σταματήσει ο χρόνος ... Βλέπεις, βάζω το χέρι μου στο γόνατό σου ... Είναι υπέροχο από μόνο του	OpenSubtit... Look. I' m putting my hand on your knee.
OpenSubtit...	; Θες να σου δείξω πώς να το κάνεις; Εντάξει. βάζεις το χέρι γύρω στο λαιμό. Πολύ απλό. Και λειτουργείς σαν	OpenSubtit... I' ll take my arm, put it around your neck.
OpenSubtit...	; Θες να σου δείξω πώς να το κάνεις; Εντάξει. βάζεις το χέρι γύρω στο λαιμό. Πολύ απλό. Και λειτουργείς σαν	OpenSubtit... Take my arm, put it around your neck.
OpenSubtit...	και το αρνητικό κοινωνικό μου στάτους. Όχι. Δε βάζω το χέρι μου στη φωτιά, απλώς έτσι νομίζω. Δεν αγαπάω μόνο	OpenSubtit... I can' t pass judgement. I just think so.
OpenSubtit...	. Και ο άλλος; Ο άλλος είναι διπλά εύκολος. Απλώς βάζεις το χέρι σου στο στόμα του και του ξεριζώνεις τα δόντια.	OpenSubtit... You just put your hand in his mouth and pull his teeth out.
OpenSubtit...	. Και ο άλλος; Ο άλλος είναι διπλά εύκολος. Απλώς βάζεις το χέρι σου στο στόμα του και του ξεριζώνεις τα δόντια.	OpenSubtit... You just put your hand in his mouth and pull his teeth out.

Εικόνα 22. Βάζω το χέρι μου

Query **βγάζω, στη, φόρα** 27 > Filter by aligned corpus 10 (0.03 per million) ⓘ

	OPUS2 Greek	OPUS2 English
OpenSubtit...	... Γίνεται κι άλλος φόνος. Κοιτάξετε, δεν βγάζουμε στη φόρα τα άπλυτα του συζύγου σας για την πλάκα μας.	OpenSubtit... Listen, we're not dishing the dirt on your husband for the fun of it.
OpenSubtit...	. - Η μαγειρία εγκατέλειψε το κρεβάτι μας. - Γιατί βγάξεις στη φόρα τα συζυγικά σου; - Τι σε κόφτει εσένα;	OpenSubtit... - How can you reveal intimate secrets? - What do you care?
OpenSubtit...	... Εκείνος το λέει σ' όλους στην πόλη ... το βγάξει στη φόρα και τέλος το πρόβλημα. Δεν πίστευα ότι θα τα	OpenSubtit... He tells everyone in town, brings it out in the open, no more problem.
OpenSubtit...	σαν αν είναι ανάγκη. Όχι με τον παπαγάλο στα βγάξει στη φόρα . Ξέρεις πια λογική θα σε οδηγήσει στην	OpenSubtit... Not with your parrot, because it talks back.
OpenSubtit...	σαν αν είναι ανάγκη. Όχι με τον παπαγάλο στα βγάξει στη φόρα . Ξέρεις πια λογική θα σε οδηγήσει στην	OpenSubtit... Not with your parrot, because it talks back.
OpenSubtit...	τον σπερματο - λόγο την Τετάρτη. Δεν μ' αρέσει να βγάζουμε στη φόρα τα προσωπικά μας μπροστά από τον, ξέρεις ποιόν,	OpenSubtit... I don't like airing our personal business in front of you-know- who, Gary, but if you're shooting blanks, I swear to God, I'm going to stab you to death in your sleep.
OpenSubtit...	τον σπερματο - λόγο την Τετάρτη. Δεν μ' αρέσει να βγάζουμε στη φόρα τα προσωπικά μας μπροστά από τον, ξέρεις ποιόν,	OpenSubtit... I don't like airing our personal business in front of you-know- who, Gary, but if you're shooting blanks, I swear to God, I'm going to stab you to death in your sleep.
OpenSubtit...	Πωλ Μπάλαρντ. Ή τηρούμε αυτή τη συμφωνία ή μας βγάξει στη φόρα ή σε διατάζω να κάνεις κάτι ... ακραίο. Θα	OpenSubtit... Either we honor that deal, or he exposes us, or I order you to do something ... extreme.
OpenSubtit...	προσεκτική. - Πώς τα πας πλέον; - Αρκετά καλά. Βγάζοντας στη φόρα μια ιστορία ναρκωτικών μέσω αεροπλάνων, με	OpenSubtit... Breaking a national story of a drug running airline made me kinda popular.

Lexical Computing
2.36.7-SKE-2.153.3-3.104.9

Εικόνα 23. Βγάζω στη φόρα

	OPUS2 Greek	OPUS2 English
Europarl3 ...	που τώρα κατοικείται από 4.000 Θιβετιανούς που βγάζουν τα προς το ζην από τα κοπάδια τους, καθώς επίσης την	Europarl3 Hence, also, the overall resolution to demand of the World Bank that it withdraw its support for our so-called project which would mean the movement of some 60,000 Chinese into an area currently populated by 4,000 Tibetans making a living with their herds, and the exploitation of Tibet's natural resources.
Europarl3 ...	να διαδηλώνουν για την επιδίωξή τους και για να βγάζουν τα προς το ζην . Η ίδια ακριβώς κατάσταση επικρατεί και στη	Europarl3 Today's demonstration by French farmers in support of their livelihood and their very survival provides a graphic example of the situation in this part of Europe.
SETIMES2	. Η σύζυγός μου δεν γνώριζε ποτέ τι έκανα για να βγάζω τα προς το ζην , ούτε και οι φίλοι μου. Φοβούμενος πιθανώς	SETIMES2 My wife never knew what I did for a living and neither my friends.
SETIMES2	, ο Φεχμίου παίζει έναν Ρομά, τον Μπόρα, ο οποίος βγάξει τα προς το ζην πωλώνοντας φτερά. Σε μια από τις πιο διάσημες	SETIMES2 In that movie, released in 1967, Fehmiu plays a Roma man, Bora, who earns a living selling feathers.
OpenSubtit...	. Σταμάτα να λες τέτοια. Φυσικά, πάντα μπορώ να βγάζω τα προς το ζην σαν ντετέκτιβ. Αυτό που με ανησυχεί είναι με τι	OpenSubtit... Of course, I can always earn a good living as a detective.
OpenSubtit...	, και χρηματοδότηση για να βγάζουν τα προς το ζην . Δε ζητώ τίποτα για τον εαυτό μου. Δεν μπορώ να	OpenSubtit... Freedom of work, equipment, facilities, individual financial support to keep body and soul together.
OpenSubtit...	" Χαρτ και Χαρτ " που ήταν καλό. Πολύ ενδιαφέρον. βγάξεις τα προς το ζην ; Εμφάνισμο παιδι. Ταλαντούχο. Σκάλυ, έκω	OpenSubtit... You make a living?
OpenSubtit...	κλασσικής. - Ναι; Αλλά δεν το 'χα μέσα μου. Έτσι βγάζω τα προς το ζην κάνοντας δουλειές στούντιο. Σόου,	OpenSubtit... So I make my living doing studio work.
OpenSubtit...	σήμερα; - Θα βγάξετε αρκετά λεφτά, ε; - βγάζω τα προς το ζην . - Αυτό ήταν το διαμέρισμά του. - Θα μπορούσατε	OpenSubtit... - Must make some decent bucks, huh? - I make a living.
OpenSubtit...	σήμερα; - Θα βγάξετε αρκετά λεφτά, ε; - βγάζω τα προς το ζην . - Αυτό ήταν το διαμέρισμά του. - Θα μπορούσατε	OpenSubtit... - Must make some decent bucks, huh? - I make a living.
OpenSubtit...	. Ακόμη τρέχεις με τον Fletcher; Γιατί όχι; Πώς βγάξεις τα προς το ζην ; - Λοιπόν, είμαι φτιαγμένος. - Μαζί με ποιόν; Με	OpenSubtit... Why not? How are you making a living?
OpenSubtit...	απολύσει τον μπαμπά. Η μαμά έκανε βίζτες για να βγάξει τα προς το ζην . Ο Ντάνιελ Ντέι- Λούις κέρδισε Όσκαρ για το	OpenSubtit... Mom was pulling in tricks to make ends meet.
OpenSubtit...	, θα τα πούμε εκεί. Μην ανησυχείτε για μένα. Εγώ βγάζω τα προς το ζην με τα χέρια μου. Ναι, έρχομαι Σκότι. - Τόμι, να	OpenSubtit... - Oh, good. Okay. See you there, don't worry about me. I only make a living with my hands.
OpenSubtit...	μελίσια. Έτσι το 60 % του πληθυσμού στο Χουρντς βγάξει τα προς το ζην αποκλειστικά από την μελισσοκομία. Κατά μέσο	OpenSubtit... So 60% of the population of Hurdes make a living solely from bee- keeping.

Εικόνα 24. Βγάζω τα προς το ζην

Query **βράζω, στο, ζουμί, μου** 2 > Filter by aligned corpus 1 (0.00 per million) ⓘ

	OPUS2 Greek	OPUS2 English
OpenSubtit...	; Ναθαναήλ, εδώ! Ναθαναήλ! Επιτέλους, βράζω στο ζουμί μου . - Την βρήκες; - Φοβάμαι πως όχι, Κυρία μου. Ο OpenSubtit...	I'm boiling in here.

Lexical Computing
2.36.7-SKE-2.153.3-3.104.9

Εικόνα 25. Βράζω στο ζουμί μου

	OPUS2 Greek	OPUS2 English
OpenSubtit...	... " προς τον εχθρό σας, ο οποίος αν βρίσκεται στο δρόμο μου ... " θα πεθάνει. " Αμήν. Αμήν. Εντάξει. Ένα,	OpenSubtit... " ... towards thy foe, who, being naughty in my sight
OpenSubtit...	... " προς τον εχθρό σας, ο οποίος αν βρίσκεται στο δρόμο μου ... " θα πεθάνει. " Αμήν. Αμήν. Εντάξει. Ένα,	OpenSubtit... " ... towards thy foe, who, being naughty in my sight
OpenSubtit...	... " προς τον εχθρό σας, ο οποίος αν βρίσκεται στο δρόμο μου ... " θα πεθάνει. " Αμήν. Αμήν. Εντάξει. Ένα,	OpenSubtit... " The Lord spake, saying, ' First shalt thou take out the Holy Pin ... " ... then shalt thou count to three, no more, no less. " Three shalt be the number thou shalt count ...
OpenSubtit...	... " προς τον εχθρό σας, ο οποίος αν βρίσκεται στο δρόμο μου ... " θα πεθάνει. " Αμήν. Αμήν. Εντάξει. Ένα,	OpenSubtit... " ... towards thy foe, who, being naughty in my sight
OpenSubtit...	με πριν την ολοκλήρωση της αποστολής μου Όποιος βρίσκεται στο δρόμο μου φίλος ή εχθρός θα πρέπει να πέσει πρώτος Στο	OpenSubtit... Whoever stands in the way No matter friend or foe
OpenSubtit...	με πριν την ολοκλήρωση της αποστολής μου Όποιος βρίσκεται στο δρόμο μου φίλος ή εχθρός θα πρέπει να πέσει πρώτος Στο	OpenSubtit... Whoever stands in the way No matter friend or foe

Εικόνα 26. Βρίσκω στο δρόμο μου

Europarl3 ...	άραγε η αλήθεια; Σίγουρα. Και πιστεύω ότι εάν βρίσκετε καταφύγιο πίσω από το καταστατικό των υπαλλήλων για να	Europarl3	Quite clearly so. And I believe if you hide behind the status of civil servants to abandon putting sanctions in place, it is because in fact, in my opinion, you did not want, and you still do not want, to see who those truly responsible are, those who could have, at a crucial moment between 1985 and 1989, assumed their responsibilities and thus protected the health of the citizens of Europe and the world.
SETIMES2	, μεγάλο διάπλοο άγριας πανίδας, στον οποίο βρίσκουν καταφύγιο εκατοντάδες είδη πουλιών. Κατόπιν	SETIMES2	He expressed concern about the impact on the Danube delta, a large wildlife reserve that serves as home to hundreds of species of birds.
SETIMES2	του 1995. Λίγο μετά άρχισε να κρύβεται, βρίσκοντας καταφύγιο στην Κροατία, της οποίας το εθνικιστικό	SETIMES2	Soon after he went on the run, taking refuge in Croatia, whose nationalist regime at the time offered protection to Bosnian Croat secessionists.
SETIMES2	ως σκοπό να περιστοιχίσει τα καυτά σημεία όπου βρίσκουν καταφύγιο στασιαστές ", ανέφερε σύμφωνα με πληροφορίες	SETIMES2	" The idea with our new global posture is to encircle hot spots where insurgents take sanctuary, " one US official was quoted as saying Monday.
OpenSubtit...	άρεσει ο ουρανός. Επιζώ να μη καλάσει ο καιρός. Βρίσκεis καταφύγιο στον καιρό! Μακάρι να βούλιαζε το καράβι. Και θα	OpenSubtit...	Jesus, don't tell me you're taking refuge in the weather.
OpenSubtit...	? Προφύλαξέ με, Κύριε. Σε εμπιστεύομαι. Σε Σένα βρίκω καταφύγιο . Κανείς δε μπορεί να σηκώσει αυτό το φορτίο, σου	OpenSubtit...	In You I take refuge.
OpenSubtit...	εδώ; Η Κρισταμπέλλα μας κρατάει ασφαλείς. Βρίσκωμε καταφύγιο στην εκκλησία. ' ννα, άκουσε με. Έχασα την κόρη	OpenSubtit...	- Anna. - We take refuge in the church. Anna, listen to me.
OpenSubtit...	; Η Christabella μας κρατάει ασφαλείς. - Άννα. - Βρίσκωμε καταφύγιο στην εκκλησία. Άννα, άκουσε με. Έχασα την κόρη	OpenSubtit...	- We take refuge in the church.
OpenSubtit...	εξιλεώνει τους υπηρέτες του. Και κανείς που βρίσκεi καταφύγιο σε αυτόν δεν θα χαθεί. Ας προσευχηθούμε. (OpenSubtit...	No one will be condemned, who find refuge in Him.
OpenSubtit...	εξιλεώνει τους υπηρέτες του. Και κανείς που βρίσκεi καταφύγιο σε Αυτόν δεν θα χαθεί Ας προσευχηθούμε (OpenSubtit...	The Lord frees his servants. No one will be condemned, who find refuge in Him.
OpenSubtit...	με πίνει ο φόβος κοιμάμαι. Μέχρι σήμερα ακόμη, βρίκω καταφύγιο στον ύπνο και παθαίνω παραισθήσεις.	OpenSubtit...	To this day, I escape into sleep and hallucinate.
OpenSubtit...	με πίνει ο φόβος κοιμάμαι. Μέχρι σήμερα ακόμη, βρίκω καταφύγιο στον ύπνο και παθαίνω παραισθήσεις.	OpenSubtit...	To this day, I escape into sleep and hallucinate.
OpenSubtit...	; Βάζουμε τη χώρα στα χέρια ενός τρελλού. Το να βρίσκωμε καταφύγιο στη φαντασία, μπορεί να είναι ... μια λογική	OpenSubtit...	Refuge in fantasy can be a ... rational response to an irrational world.
OpenSubtit...	; Βάζουμε τη χώρα στα χέρια ενός τρελλού. Το να βρίσκωμε καταφύγιο στη φαντασία, μπορεί να είναι ... μια λογική	OpenSubtit...	Taking refuge in fantasy might be a rational response to an irrational world.

Εικόνα 27. Βρίσκω καταφύγιο

OPUS2 Greek	OPUS2 English
Europarl3 ...	Europarl3
ως επιδοτήσεις, τουτέστιν ένα σωρό λεφτά γίνονται καπνός ; Κύριε βουλευτή, δεν νομίζω πως χρειάζεται να	Will the President-in-Office assure Parliament that it will be able to have full details of every subsidy from the agricultural funds, so that we can do something about the fact that 80 % of the farmers receive 20 % of the subsidies, while 20 % of the farmers receive 80 % of the subsidies from the EU, and about the fact that these 20 % together receive less in income than we as consumers and taxpayers pay in subsidies, i. e. that a large amount of money disappears somewhere between the two?
OpenSubtit...	OpenSubtit...
πάρτη του. Και όταν έρχεται η ώρα να πληρώσει, γίνεται καπνός . Πόσα έμειναν από τα 10.5 που μας έδωσε; Ντόμιση;	OpenSubtit...
OpenSubtit...	OpenSubtit...
εξαφανιστεί. ' νρες, πλοία, τα πάντα. Είκαν γίνει καπνός . Αλλά άρσαν ένα πράγμα πίσω τους ... ένα	OpenSubtit...
OpenSubtit...	OpenSubtit...
μας ... στα απομεινάρια του πλόματος. - Να γίνει καπνός όπως ο άδικος; - Κουταμάρες, - δεν είναι αρκετά	OpenSubtit...
OpenSubtit...	OpenSubtit...
το ανακαλύψει ο Kemp ... - Να με ανακαλύψει; Θα έχω γίνει καπνός . Μην με απογοητεύσεις, γλυκειά μου; Όχι, Ben, -	OpenSubtit...
OpenSubtit...	OpenSubtit...
άρηστο να ψάχνεται. Στο Μεξικό, ένας κλέφτης γίνεται καπνός . Είναι μόνο μια βαρέτα, Ben. Ο Μας θα σου	OpenSubtit...
OpenSubtit...	OpenSubtit...
. Μείνετε όσο θέλεις. ' Όμως εγώ κι ο Σάντο θα γίνουμε καπνός . Τι τρέχει; Η εσπαφί μας στην αστυνομία λέει ότι	OpenSubtit...
OpenSubtit...	OpenSubtit...
. Μέχρι τα ζημιώματα πέρασα με το σύρμα, και γίναμε καπνός στο δάσος. Πότε λέτε να το προσπαθήσετε; - Πότε	OpenSubtit...
OpenSubtit...	OpenSubtit...
και Ρώσοι εθελοντές; Οι " εθελοντές " έχουν γίνει καπνός . Στα καρτιά τουλάχιστον, έχετε γύρω στους 1600	OpenSubtit...
OpenSubtit...	OpenSubtit...
λεφτά; - Έκοιμε. Πάρτε μερικά για ασφάλεια. Γίνονται καπνός τα λεφτά πέρα απ' τα σύνορα. Ευχαριστώ, Σαμ. Μην	OpenSubtit...
OpenSubtit...	OpenSubtit...
μπλόκο Ο Ρομπέν κι ο Αιτλ Τζον φτάκτες πηδίζαν, γίναν καπνός . Να ξεφύγουν μόνο θέλανε και τελικά τα	OpenSubtit...
OpenSubtit...	OpenSubtit...
. Αν ο Θεός κάνει έρωτα με το κορίτσι ... αυτό γίνεται καπνός ! Δε μένει ούτε στάχτη. Κάποια ζηλιάρη θέα θα το	OpenSubtit...
OpenSubtit...	OpenSubtit...
είναι πράσινη. Μην ανησυχείς, η κοπέλα δε θα γίνει καπνός . Στο εγγύωμα. Η κοπέλα δεν έχει σημασία.	OpenSubtit...
OpenSubtit...	OpenSubtit...
ή έφοδο ... αυτό το όπλο θα έχει γίνει καπνός . ' ra μόνουμε μόνο εμείς. Θα μπορούσες να μας	OpenSubtit...
OpenSubtit...	OpenSubtit...
κάνω μια τζούρα και όλα μου τα προβλήματα γίνονται καπνός Καλημέρα Πέντρο Όλα τα λεφτά στον ξέγνιαστο	OpenSubtit...

Εικόνα 28. Γίνομαι καπνός

OPUS2 Greek	OPUS2 English
Europarl3 ...	Europarl3
επίπεδο, αλλά αυτό θα ήταν το ευκαίο, εάν βρίσκουμε λύση σε παγκόσμιο επίπεδο. Σήμερα υπάρχουν	I believe we all agree that it would be very difficult indeed to find a global solution but that a global solution represents the ideal outcome.
Europarl3 ...	Europarl3
Είναι πάντοτε προτιμότερο σε μία επιχείρηση να βρίσκεται λύση μέσω της διαμεσολάβησης από το να καθίσει ένα	To reach a solution in a company via mediation is always preferable to one of the parties having to take matters to court.
Europarl3 ...	Europarl3
. Η έρευνα συνεχίζεται πάντα, όμως δεν βρίσκουμε λύση . Είναι απαραίτητο όχι μόνο να έχουμε	The research goes on, but we have yet to find a solution.
Europarl3 ...	Europarl3
δύσκολες διαπραγματεύσεις, όπως βρίσκεται λύση για όλα όσα γίνονται ανάμεσα σε ανθρώπους που	But I am sure - and I say this quite openly - that these difficult negotiations can ultimately be resolved as everything can that stands between people who have a certain talent for reason, even if they are pursuing different interests.
Europarl3 ...	Europarl3
χρόνια και τις επόμενες δεκαετίες δεν θα βρίσκουμε λύση για τα προβλήματα της γεωργίας πουθενά αλλού	That is why we must defend the European agricultural model at the WTO talks, so as to safeguard exports in the future since, in the years and decades to come, we will not find a solution to the problems of agriculture anywhere else but in exports.
SETIMES2	SETIMES2
ως υποκίνηση αυτονομισμού. Το βασικό ζήτημα βρίσκει λύση για το Κοσσοφοπέδιο, του οποίου η τελική θέση	The key issue is finding a solution for Kosovo, whose final status is uncertain.
OpenSubtit...	OpenSubtit...
τα πάντα με το χρίμα. Ξέρετε τι κάνω εγώ όταν δε βρίσκω λύση σε κάποιο πρόβλημα; Βγάζω τη φυσαρμόνικα κι	OpenSubtit...
OpenSubtit...	OpenSubtit...
, κε Έβανς. Λυπάμαι, παιδιά. Δεν μπορεί όλα να βρίσκουν λύση . Θα σου άρεσε μια αλλαγή σκηνακού; Κόντι; Κάπου	OpenSubtit...
OpenSubtit...	OpenSubtit...
ότι φασαρία και να είναι ... αυτός ο Αλήθης πάντα βρίσκει λύση . Μπορώ εύκολα να το πιστέψω αυτό. Αλλά να	OpenSubtit...
OpenSubtit...	OpenSubtit...
έκανα θάλασσα. Δεν είναι πρώτη φορά, ... πάντα βρίσκει λύση . Νομίζω πως αυτή τη φορά το παρατρήζα. Νομίζω	OpenSubtit...
OpenSubtit...	OpenSubtit...
τα σκάτσωα. Δεν είναι πρώτη φορά, ... πάντα βρίσκει λύση . Νομίζω πως αυτή τη φορά το παρατρήζα. Νομίζω	OpenSubtit...
OpenSubtit...	OpenSubtit...
δεν πηγαίνατε καλά; - Διο χρόνο. Νόμιζα ότι θα βρίσκουμε λύση . Το ήθελα. Προσπάθησα πολύ σκληρά. Τελικά η	OpenSubtit...
OpenSubtit...	OpenSubtit...
δεν πηγαίνατε καλά; - Διο χρόνο. Νόμιζα ότι θα βρίσκω λύση . Το ήθελα. Προσπάθησα πολύ σκληρά. Τελικά η	OpenSubtit...
OpenSubtit...	OpenSubtit...
Το ξέρω, αλλά θα πεθάνουν από αιμορραγία. Δεν βρίσκω λύση . Είσαι ο καλύτερος νευροχειρουργός παιδιών	OpenSubtit...
OpenSubtit...	OpenSubtit...
εδώ, περμιμένοντάς με. Ζιγκον, πάντα βρίσκει λύση ! Να γυρίσεις γρήγορα. Πάμε, Ζιγκο. Πατέρα, ο	OpenSubtit...

Εικόνα 29. Βρίσκω λύση

OPUS2 Greek		OPUS2 English	
Europarl3 Παρεμπιπτόντως, νομίζω ότι αυτή τη στιγμή	γράφουμε ιστορία	. Είναι έντεκα και δέκα το βράδι στο Στρασβούργο
SETIMES2	06/ 03/ 07- 13/ 03/ 07) Αδέλφια από την Κροατία	γράφουν ιστορία	στο αλπικό σκι μετά το θρίαμβό τους Οι πιο
SETIMES2	Συνεργάτες " και " Ο Πρόεδρος Μπους στην Αλβανία	Γράφει ιστορία	". Κάποιοι καλοθελητές φορούσαν χάρτινα
SETIMES2	- 17/ 04/ 03 Την Τετάρτη (16 Απριλίου)	γράφτηκε ιστορία	στην Αθήνα. Δέκα χάρτες, οκτώ εκ των οποίων από
SETIMES2	", δήλωση. Πολιτισμός και Αθλητισμός: η Σερβία	γράφει ιστορία	στο Κύπελλο Davis Η νίκη του Γάινκο Τιποσάρεβιτς
SETIMES2	στο Γουίμπλετον Η Πιρόνκοβα της Βουλγαρίας	γράφει ιστορία	στο Γουίμπλετον. Επίσης στις πολιτιστικές
SETIMES2	εφημερίδας Radikal την Κυριακή, " Γράφοντας ιστορία	αιωπηλά " ανέφερε η Posta, ενώ η πρώτη σελίδα	
SETIMES2	την πλήρη αποκατάσταση των σχέσεων. - Αυτοί που	γράφουν ιστορία	θα γράψουν οι δύο αρχαίοι πολιτισμοί, δύο
OpenSubtit...	... Όχι τώρα. Ευχαριστώ, κύριοι. Καθήστε. Εδώ	γράφεται ιστορία	! Ζούμε μια ιστορική στιγμή. Θα χάσουμε τον
OpenSubtit...	... Όχι τώρα. Ευχαριστώ, κύριοι. Καθήστε. Εδώ	γράφεται ιστορία	! Ζούμε μια ιστορική στιγμή. Θα χάσουμε τον
OpenSubtit...	να δώσουμε τέλος στα καπρίτσια της τύχης.	Γράφουμε ιστορία	, και οι καρποί αυτής της γης δε θα μοιράζονται.
OpenSubtit...	μέλη του Τύπου, Σεβασμιότατε. Απόψε θα δούμε να	γράφεται ιστορία	στην αυτοκίνηση. Ο, τι θέλει ο Χόμερ ... Σ ' όλη
OpenSubtit...	. Κάθισε. Ευχαριστήσου την παράσταση.	Γράφεται ιστορία	. Σκοπός μας η αιχμαλωσία και απομόνωσή του.
OpenSubtit...	μονάδα εν λειτουργία. - Μια μεγάλη μέρα.	Γράφουμε ιστορία	. Ενεργοποίηση αθόρυβης προώθησης.
OpenSubtit...	μονάδα εν λειτουργία. - Μια μεγάλη μέρα.	Γράφουμε ιστορία	. Ενεργοποίηση αθόρυβης προώθησης.
OpenSubtit...	, όχι απόψε. Αυτό αγαπά στη δουλειά μου. Βλέπω να	γράφεται ιστορία	. Θέλεις να δεις πως μιμούμε την γαρίδα; Θα στο
OpenSubtit...	, όχι απόψε. Αυτό αγαπά στη δουλειά μου. Βλέπω να	γράφεται ιστορία	. Θέλεις να δεις πως μιμούμε την γαρίδα; Θα στο

Εικόνα 30. Γράφω ιστορία

OPUS2 Greek		OPUS2 English	
Europarl3 ...	χρονών, μας δίνουν σαφώς να καταλάβουμε ότι	δεν βλέπουν την ώρα	να φύγουμε από τη θέση εργασίας μας και μας
Europarl3 ...	που εργάζονται στην Ένωση. Για τον λόγο αυτόν	δεν βλέπουμε την ώρα	να αναπνεύσουμε τον φρέσκο αέρα από την
Europarl3 ...	- όπως όλοι ξέρουμε, μόλις περάσει μια μέρα	δεν βλέπουν την ώρα	να ξαναμαρκάρουν - πρέπει να περιμένουν μήνες
Europarl3 ...	, του ευρώ, από την 1η Ιανουαρίου 1999,	δεν βλέπουν την ώρα	να εφαρμόσουν την περαιτέρω εναρμόνιση σε
SETIMES2	. Όλοι δεν το βλέπουν και τόσο συναρπαστικό. "	Δεν βλέπω την ώρα	που θα ανοίξει το κινηματογραφικό συγκρότημα "
OpenSubtit...	. Άκουσα από τον Ντάνι για την αφθονία του. -	Δεν βλέπει την ώρα	να βρεθεί πάλι εκεί. - Το ξέρω, αυτό είναι το
OpenSubtit...	πολύ. Δεν υπάρχει κανείς λόγος να λυπάσαι.	Δεν βλέπω την ώρα	να αλλάξω δουλειά. Ήθες, Τέπλου. Μπράβο.
OpenSubtit...	σε 1 ώρα. Τέλειο σημείο για φωτογραφίες.	Δεν βλέπω την ώρα	. ' Ετοιμοί για τη φωτογράφιση. Ελευθερώστε
OpenSubtit...	σε 1 ώρα. Τέλειο σημείο για φωτογραφίες.	Δεν βλέπω την ώρα	. ' Ετοιμοί για τη φωτογράφιση. Ελευθερώστε
Europarl3 ...	πολιτική, το καταθέτω ενώπιόν σας συνάδελφοι,	δεν έχει προηγούμενο	, και πώς να εικε άλλωστε. Θα ήθελα να ζητήσω με
Europarl3 ...	λάβει πραγματικά γιγαντιαίες διαστάσεις και	δεν έχουν προηγούμενο	στην ιστορία της ανθρωπότητας. Σχετικά με αυτό
Europarl3 ...	γεγονός στην ιστορία των οικονομικών, το οποίο	δεν έχει προηγούμενο	με ανάλογες διαστάσεις. Η καθιέρωση του
Europarl3 ...	είναι εξαιρετικό επίτευγμα. Σίγουρα	δεν έχει προηγούμενο	. Φοβάμαι όμως ότι το μέγεθος του θήματος αυτού
Europarl3 ...	σχετικά με τους συληθέντες είναι αβάσιμα και	δεν έχουν προηγούμενο	στο διεθνές δίκαιο. Αυτήν τη στιγμή,
Europarl3 ...	των διαστάσεων, της δύναμης, του μεγέθους της	δεν έχει προηγούμενο	στην ιστορία και προκαλεί το ακόλουθο
Europarl3 ...	άποψη του χρονικής διάρκειας και της έντασης	δεν έχει προηγούμενο	στην ιστορία των κοινοτικών θεσμικών οργάνων.
Europarl3 ...	Προεδρείο πρέπει να εξετάσει ένα επεισόδιο που	δεν έχει προηγούμενο	στην αιθουσα αυτή, δηλαδή τη σωματική επίθεση
Europarl3 ...	αποτελεί ένα φαινόμενο ιστορικό που	δεν έχει προηγούμενο	. Για πρώτη φορά στην ιστορία του κόσμου.

Εικόνα 31. Δεν βλέπω την ώρα

OPUS2 Greek		OPUS2 English	
Europarl3 ...	πολιτική, το καταθέτω ενώπιόν σας συνάδελφοι,	δεν έχει προηγούμενο	, και πώς να εικε άλλωστε. Θα ήθελα να ζητήσω με
Europarl3 ...	λάβει πραγματικά γιγαντιαίες διαστάσεις και	δεν έχουν προηγούμενο	στην ιστορία της ανθρωπότητας. Σχετικά με αυτό
Europarl3 ...	γεγονός στην ιστορία των οικονομικών, το οποίο	δεν έχει προηγούμενο	με ανάλογες διαστάσεις. Η καθιέρωση του
Europarl3 ...	είναι εξαιρετικό επίτευγμα. Σίγουρα	δεν έχει προηγούμενο	. Φοβάμαι όμως ότι το μέγεθος του θήματος αυτού
Europarl3 ...	σχετικά με τους συληθέντες είναι αβάσιμα και	δεν έχουν προηγούμενο	στο διεθνές δίκαιο. Αυτήν τη στιγμή,
Europarl3 ...	των διαστάσεων, της δύναμης, του μεγέθους της	δεν έχει προηγούμενο	στην ιστορία και προκαλεί το ακόλουθο
Europarl3 ...	άποψη του χρονικής διάρκειας και της έντασης	δεν έχει προηγούμενο	στην ιστορία των κοινοτικών θεσμικών οργάνων.
Europarl3 ...	Προεδρείο πρέπει να εξετάσει ένα επεισόδιο που	δεν έχει προηγούμενο	στην αιθουσα αυτή, δηλαδή τη σωματική επίθεση
Europarl3 ...	αποτελεί ένα φαινόμενο ιστορικό που	δεν έχει προηγούμενο	. Για πρώτη φορά στην ιστορία του κόσμου.

Εικόνα 32. Δεν έχω προηγούμενο

Europarl3 ...	κανονικών προγραμμάτων; θεωρώ αδιανόητο να δίνεται το πράσινο φως στα εθνικά κράτη να στηρίζουν μη καινοτόμες	Europarl3	The measures that are proposed are measures which we could support within the framework of the normal programmes. I believe there is no case whatsoever for allowing Member States to support non-innovative measures from the Structural Funds instead of fostering the policy and development of our Union.
Europarl3 Είναι απαράδεκτη ή όχι η πρόσφατη απόφαση που δίνει το πράσινο φως στο σταθμό παραγωγής ενέργειας από μεικτό	Europarl3	Is this not a violation of the UN Convention on the Law of the Sea? We have been raising the Sellafeld issue here for many years.
Europarl3 Καταρχάς, δεν νομίζετε ότι ο κ. Heaton-Harris δίνει το πράσινο φως στους απατεώνες; Κατά τα τελευταία πέντε	Europarl3	First of all, do you not think that Mr Heaton-Harris is giving a green light to fraudsters? In the past five years only two people have been prosecuted for fraud against the EU.
Europarl3 ...	γενετική σύγχυση. Η σημερινή απόφαση δίνει το πράσινο φως για βιομηχανικό συνδυασμό και μετάλλαξη	Europarl3	Today's decision gives the green light for the industrialized mixing and mutation of genes from unrelated species.
Europarl3 ...	το οκτώωρο, η εβδομάδα των 40 ωρών, ενώ δίνεται το πράσινο φως για γενικευμένη εφαρμογή της μερικής	Europarl3	A typical example is the bill that was introduced by the Greek government, which overturns the eight-hour day, the 40-hour week, while giving the green light to the generalized application of part-time work and to the overthrow of sectoral collective bargaining through local employment contracts.
Europarl3 ...	οδηγίες είχαμε κάνει ήδη μία αρχή και τώρα δίνουμε το πράσινο φως για επαγγέλματα στους τομείς του εμπορίου της	Europarl3	We have made a beginning with two other directives, now we are giving the green light to activities in commerce and industry.
Europarl3 ...	έχουν ήδη ξεπεραστεί και παρ' όλα αυτά οι αρχές δίνουν το πράσινο φως για την κατασκευή μιας νέας πηγής ρύπων. Η	Europarl3	The limits for particulates and cadmium have already been exceeded, and still the government has given the green light to construction of what will be a new source of pollution.
Europarl3 ...	να συμφωνήσουμε με αυτό. Με τον τρόπο αυτόν δίνεται το πράσινο φως για την ελεύθερη κυκλοφορία των τεχνολογιών σε	Europarl3	In this way, we are giving the go-ahead to the free movement of technologies in this regard, and to the free movement of supplies.
Europarl3 ...	2. Με την έγκριση της τροπολογίας αυτής δίνουμε το πράσινο φως για την επανάληψη της συζήτησης με το Συμβούλιο	Europarl3	In approving this amendment we are opening the door to resuming discussions with the Council on the future statute for the Members of the European

Εικόνα 33. Δίνω το πράσινο φως

	OPUS2 Greek		OPUS2 English
Europarl3 ...	Ημέρες Νεότητας. Σχετικά με το θέμα αυτό, δεν πιστεύω στα μάτια μου. Αυτό είναι πράγματι το τελευταίο θαύμα του	Europarl3	On the basis of which criteria was this dialogue established?
OpenSubtit...	Έλα εδώ, αγόρι μου. Θα με βάλουν σε μια δάρκα ... Δεν πιστεύω στα μάτια μου. Ο δικαστής τού Βασιλέα ξεφαν - τάνει στο	OpenSubtit...	I can scarcely believe my eyes!
OpenSubtit...	. Λοιπόν ... βλέπω την επιδοκιμασία σας και δεν πιστεύω στα μάτια μου. Είναι δυνατόν ένα τόσο αντιπροσωπευτικό	OpenSubtit...	Well ... I see this demonstration, but I can't believe my eyes.
OpenSubtit...	. Λοιπόν ... βλέπω την επιδοκιμασία σας και δεν πιστεύω στα μάτια μου. Είναι δυνατόν ένα τόσο αντιπροσωπευτικό	OpenSubtit...	Well ... I see this demonstration, but I can't believe my eyes.
OpenSubtit...	την κατάπληξη του βοηθού μου και εμού του ίδιου. Δεν πιστεύουμε στα μάτια μας. Έτσι δεν είναι, ' Άφρεντ; - Όχι, δεν	OpenSubtit...	We could not believe our eyes.
OpenSubtit...	. Ακριβώς, άρα αντιλαμβάνεστε την έκπληξή μας. Δεν πιστεύουμε στα μάτια μας, σωστά, ' Άφρεντ; - Δεν πιστεύουμε. Ήταν σαν	OpenSubtit...	We could not believe our eyes. Isn't that so, Alfred?
OpenSubtit...	. Κάνον πρόβα. Δεν αγόρασαν κλακέτες ακόμα. Δεν πιστεύω στα μάτια μου. Έχεις, βλέπω, έναν Μεξικανό, έναν	OpenSubtit...	I can't believe what I'm looking at.
OpenSubtit...	. Σκοτώστε τους! Σκοτώστε τους μπόσασαρδούς! Δεν πιστεύω στα μάτια μου. Είναι εντελώς αισχροί. Σας λέω, η Κομητεία	OpenSubtit...	I do not believe my friggin' eyes.
OpenSubtit...	ρυτίδες. Κοιτάω το στόμα και τα χέρια μου ... και δεν πιστεύω στα μάτια μου. Είμαι ακόμα παιδί. Ή ίσως δεν είμαι πια	OpenSubtit...	I look at my mouth and my hands ... and I don't believe my eyes.
OpenSubtit...	Σεφορώσου τους. - Να συναντηθούμε για γεύμα. - Δεν πιστεύω στα μάτια μου! - Το μινιάνημα έχει πρόβλημα. Είναι μια χαρά	OpenSubtit...	I don't believe what I saw.
OpenSubtit...	δεν πιστεύω στα μάτια μου. Ο σύζυγός σου είναι ιδιοφυΐα, μαντάμ. Δεν πιστεύω στα μάτια μου. Ο σύζυγός σου είναι ιδιοφυΐα, μαντάμ.	OpenSubtit...	I cannot believe my eyes!
OpenSubtit...	δεν πιστεύω στα μάτια μου. ... Χάτσι! Κακόμοιρε ... Είναι αυτό το σκυλί	OpenSubtit...	I cannot believe my eyes!
OpenSubtit...	ήταν εξυμνος, και στο σχολείο ήταν άριστος. Δεν πιστεύω στα μάτια μου! Τι κάνεις εκεί πάνω; Εί, πεινάς, κυρία;	OpenSubtit...	I don't want to see this
OpenSubtit...	κανείς δεν είναι νεκρός. Σ' όλα τα τζάμια πάκη, δεν πιστεύω στα μάτια μου. Νιώθω στα κόκκαλά μου ζεστασιά να' ρχεται	OpenSubtit...	I can't believe my eyes!
OpenSubtit...	αυτός που όλοι συζητάνε; Μάλλον αστειεύεσαι. Δεν πιστεύω στα μάτια μου. Με κοροϊδεύετε, δεν μπορεί να' ναι ο σωστός	OpenSubtit...	There's frost in every window Oh, I can't believe my eyes
OpenSubtit...	κανείς δεν είναι νεκρός. Σ' όλα τα τζάμια πάκη, δεν πιστεύω στα μάτια μου. Νιώθω στα κόκκαλά μου ζεστασιά να' ρχεται	OpenSubtit...	You're jokin', you're jokin' I can't believe my eyes!
OpenSubtit...	αυτός που όλοι συζητάνε; Μάλλον αστειεύεσαι. Δεν πιστεύω στα μάτια μου. Με κοροϊδεύετε, δεν μπορεί να' ναι ο σωστός	OpenSubtit...	There's frost in every window Oh, I can't believe my eyes And in my bones I feel the warmth
OpenSubtit...	κανείς δεν είναι νεκρός. Σ' όλα τα τζάμια πάκη, δεν πιστεύω στα μάτια μου. Νιώθω στα κόκκαλά μου ζεστασιά να' ρχεται	OpenSubtit...	I can't believe my eyes
OpenSubtit...	αυτός που όλοι συζητάνε; Μάλλον αστειεύεσαι. Δεν πιστεύω στα μάτια μου. Με κοροϊδεύετε, δεν μπορεί να' ναι ο σωστός	OpenSubtit...	There's frost in every window Oh, I can't believe my eyes

Εικόνα 34. Δεν πιστεύω στα μάτια μου

	OPUS2 Greek		OPUS2 English
OpenSubtit...	. Δεν ξέρω τι κάνω σήμερα. Αλλά είμαι εδώ και δίνω τον καλύτερο εαυτό μου . Δέκα χρόνια, στο μόντελινγκ κυριαρχεί ένας	OpenSubtit...	Do I know what I'm doing today? No. But I'm here, and I'm gonna give it my best shot.
OpenSubtit...	καλύτερή μου φίλη εξαιτίας του ψυχικού. - Κι εδώ δίνω τον καλύτερο εαυτό μου . - Εμπρός, κορίτσια. Αστείεύεσαι;	OpenSubtit...	- And I'm out here giving it my all.
OpenSubtit...	ούτε κι εγώ. Όμως, με κάθε ευκαιρία πασιζώ να δίνω τον καλύτερο εαυτό μου . Και αυτό έκανα παίρνοντας το ριταλίν. Οι	OpenSubtit...	But at every opportunity, I endeavor to be the best possible version of myself.

Εικόνα 35. Δίνω τον καλύτερό εαυτό μου

	OPUS2 Greek	OPUS2 English
Europarl3 ...	πέσεις; (Χειροκροτήματα) Κύριε Sturdy, σας δίνω τον λόγο μου ότι η Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	Europarl3 Mr Sturdy, I can assure you that the President of the European Parliament will take careful note of your request.
OpenSubtit...	το θέμα ... - Να καλέσουμε τον πρέσβη. Σας δίνω τον λόγο μου ότι κατασχέθηκαν νομίμως. Ακριβώς. Μια στιγμή	OpenSubtit... I give you my word, they were confiscated legally.
OpenSubtit...	σε βοηθήσει. Δεν έχει ιδέα για τα κοσμήματα. Σου δίνω τον λόγο μου . Σου ορκίζομαι. Πού είναι; Ήσουν απρόσεκτη με	OpenSubtit... I give you my word.
OpenSubtit...	η μάμα θα με δέρι με το ραβδί. Ορκίζομαι. Σου δίνω τον λόγο μου , αλλά δεν θα ορκιστώ. Ο όρκος είναι θανάσιμη	OpenSubtit... I give you my word, but I won't swear.
OpenSubtit...	"; Ότι προέρχεται από καλούς ανθρώπους. Όταν δίνω τον λόγο μου , το εννοώ. Οι δικοί μου ήταν όλοι αγρότες. Πήγαν	OpenSubtit... When I give my word, I mean it.
OpenSubtit...	, - Αν την βρείς, φέρτην στο 'ντζο. - Σου δίνω τον λόγο μου . Άκουσε, Ευνίκη; Δεν είναι τρέλλα η αγάπη; Μη	OpenSubtit... If you find her, bring her to Antium.
OpenSubtit...	εγώ, Πάτερ Το ξέρω, το ξέρω ... Αλλά σας δίνω τον λόγο μου . Δεν έχει ανάμειξη. Σέβομαι τον λόγο σας αλλά	OpenSubtit... I know, I know ... but you'll have to take my word for it.
OpenSubtit...	με την πριγκίπισσα Γκουίντολνιν. - Δίνω τον λόγο μου . - Κι εγώ. Ακόμα κι αν κοστίζει τις ίδιες τις ζωές	OpenSubtit... I so pledge.
OpenSubtit...	κρατάς εδώ. Είμαι κύριος του Big Muddy τώρα. Σας δίνω τον λόγο μου ότι μπορείτε να έχετε όλο το νερό που θέλετε. -	OpenSubtit... I give you my word you can have all the water you want.
OpenSubtit...	εντάξει! - Το παιδί μου! Δεν θα πάθει τίποτα! Σας δίνω τον λόγο μου ότι δεν θα πάθει τίποτα. Τον θέλουμε μόνο για	OpenSubtit... I promise. I give my word he will not be hurt.
OpenSubtit...	! Ηαυχία. Ας τον ακούσουμε. Βγείτε έξω και σας δίνω τον λόγο μου ότι δεν θα σας σκοτώσω. Αν δεν βγείτε, θα	OpenSubtit... Come out of there, and I give you my word I will spare your lives.
OpenSubtit...	, αν μας έφερεσ εδώ για το τίποτα ... - Κύριε, σου δίνω τον λόγο μου . Εδώ ήταν. - Διοικητά! Κοίτα! Γύπεσι! - Γύπεσι!	OpenSubtit... Sir, I gave you my word.
OpenSubtit...	το λαμό σας από τον καλασμέναν σκονί; - Τον τρω. Απομέ ειπα, και απομέ κάποιος θα σε	OpenSubtit... When I give my word, I keep it.
OpenSubtit...	κι έβαλε διαβήτη. - Πότε θα τη γνωρίσω; - Σου δίνω τον λόγο μου . - Πρέπει να μου ορκιστείτε. - Δεν κάνω τέτοια	OpenSubtit... When am I going to meet her? - You can take my word for it.
OpenSubtit...	τους παρθένα ... Τι; Δεν με πιστεύετε; Μα σας δίνω τον λόγο μου ! Έξω έχει αέρα, αλλά εδώ κάνει ζέστη. Κάθε	OpenSubtit... Well, do not take my word for it. Go ahead.
OpenSubtit...	ότι είσαι πνευματικά διαταραγμένος. Σου δίνω τον λόγο μου . - Θα φας 10 χρόνια μόνο και αυτό ήταν. Ποιος σε	OpenSubtit... I give you my word.
OpenSubtit...	αν είχα, τώρα είμαι καλά θέλω να έρθω μέσα. Σου δίνω τον λόγο μου . - Θα δούμε. Εί! Περίμενε. Στάσου! Θέλω να έρθω	OpenSubtit... Now you've got my promise.

Εικόνα 36. Δίνω τον λόγο μου

	OPUS2 Greek	OPUS2 English
OpenSubtit...	μισέ τους 'γγλους; Για την αγάπη ή το μίσος που έχει ο Θεός για τους 'γγλους δεν ξέρω ... Αλλά ξέρω καλά ότι	OpenSubtit... I don't know if God loves or hates the English ...
OpenSubtit...	πως σκοπεύεις να τα μεγαλώσεις χωρίς γυναικας; Έχει ο Θεός . Ο Θεός είναι ελεήμων. Ω, τι μέρα κι 'αυτή. Να και	OpenSubtit... The Lord will provide.
OpenSubtit...	στρώμα πριγκίπισσας! - Καλά είναι! Δόξα να έχει ο Θεός ! Ήθελετε λίγο; - Είστε απ' την περιοχή; - Ναι,	OpenSubtit... goddam, goddam, goddam.
OpenSubtit...	που τον απογοητεύσα. Και παρακαλώ ... να τον έχει ο Θεός καλά. Είχα μεγαλώσει. Ήμουν ενήλικη και	OpenSubtit... And I pray to him ... to make worthy of such a great good man.
OpenSubtit...	καλά! 'Οχι. Είμαι ο καλύτερος. Φτάσαμε. Να σ' έχει ο Θεός καλά, Τζάρεντ. Είπαμε Τζέτσον. Αφού το είπαμε,	OpenSubtit... All right, God bless you, Jared. - It's Jason.
OpenSubtit...	η αλήθεια θα σας ελευθερώσει! Φίλοι μου! Να σας έχει ο Θεός όλους καλά! Να φυλάει και την Αμερική! Να φυλάει	OpenSubtit... Friends, God bless all of you.
OpenSubtit...	τη πόρτα του Ουρανού με το δελί Του κέρι. Ας μη έχει ο Θεός στο αριστερό Του κέρι κατάλογο με τις κακές	OpenSubtit... May her left hand not bear a list of bad deeds.
OpenSubtit...	σαν τρεις μου φρονιότητες. - Καλήνύχτη. - Για όλους έχει ο Θεός . Η κόρη μου επιστρέφει σήμερα και πρέπει να	OpenSubtit... God bless you.
OpenSubtit...	των δυνατοτήτων μας. Η Λόρελ είναι σίγουρη ότι έχει ο Θεός . - Είναι φτωχικό, αλλά ευτυχισμένο. -	OpenSubtit... I get nervous. Laurel is certain God will provide.
OpenSubtit...	στα ορκεία. "Μείνε σπίτι και προσεύχου, και έχει ο Θεός ". - Ναι καλά, έχει ο Θεός ... Κι ένα καρβέλι ψωμί θα	OpenSubtit... Stay home and pray and God will provide. "
OpenSubtit...	και προσεύχου, και έχει ο Θεός. "Ναι καλά, έχει ο Θεός ... Κι ένα καρβέλι ψωμί θα πέσει απ' τον ουρανό, ή	OpenSubtit... Yeah right, God will provide ...
OpenSubtit...	στα ορκεία. "Μείνε σπίτι και προσεύχου, και έχει ο Θεός ". - Ναι καλά, έχει ο Θεός ... Κι ένα καρβέλι ψωμί θα	OpenSubtit... Stay home and pray and God will provide. "
OpenSubtit...	και προσεύχου, και έχει ο Θεός. "Ναι καλά, έχει ο Θεός ... Κι ένα καρβέλι ψωμί θα πέσει απ' τον ουρανό, ή	OpenSubtit... Yeah right, God will provide ...
OpenSubtit...	. Στο Αστυνομικό τμήμα της Νέα Υόρκης. Ας με έχει ο Θεός καλά. Ας με έχει ο Θεός καλά. Καλωσόρισες Robert	OpenSubtit... " So help me God. "
OpenSubtit...	τμήμα της Νέα Υόρκης. Ας με έχει ο Θεός καλά. Ας με έχει ο Θεός καλά. Καλωσόρισες Robert και συχαρητήρια.	OpenSubtit... " So help me God. "
OpenSubtit...	30 κιλιάκρα! \$ 30, 000; Πίστη στον Κύριο! Έχει ο Θεός ... 30, 000. Κύριε. Αλλά 30, 000 εδώ στο Ρίο ... με	OpenSubtit... He will provide ... 30, 000, Lord.
OpenSubtit...	. Δεν χρειάζονται φτερά για να πεταίνε. Γιατί ... έχει ο Θεός φτερά! Okay, δεν πρόκειται να κάτω εδώ και να	OpenSubtit... What, does God have wings?
OpenSubtit...	. Δεν χρειάζονται φτερά για να πεταίνε. Γιατί ... έχει ο Θεός φτερά! Εντάξει, δεν πρόκειται να κάτω εδώ και να	OpenSubtit... What, does God have wings?
OpenSubtit...	διαφημίσεις; - Ποιος θεέ μου! Δεν ξέρω τι σχέση έχει ο Θεός με το φερμουάρ, αλλά " παρακαλώ! " Περίμενε. Που	OpenSubtit... I'm in here.
OpenSubtit...	; Για όνομα του Θεού, άσε κάτω το όπλο! Τι σχέση έχει ο Θεός με μένα; ΕΝΑ ΧΡΟΝΟ ΜΕΤΑ ' Εργάζετα, για σένα ... "	OpenSubtit... Man, what does God got to do with it?

Εικόνα 37. Έχει ο Θεός

	OPUS2 Greek	OPUS2 English
Europarl3 ...	τροπάρη των οπαδών της παγκοσμιοποίησης που έχει πέραση πατού αλλά τα γεγονότα δεν παύουν να	Europarl3 Firstly, it is obvious that poor countries are being dragged further and further down as their borders are increasingly opened up and their essential services increasingly privatised.
OpenSubtit...	. Τωας σε βρει κι αυτή γοητευτικό. Ξέρω πως έχεις πέραση . - Εκείνη θα σου πει το ακέδιο. Ξέρεις το Σαν	OpenSubtit... I understand that women have.
OpenSubtit...	ξέρω ότι κάτι δεν πάει καλά με δαύτο. Πως δε θα έχεις πέραση στον κόσμο. Καταλαβαίνεις τι εννοώ; Λοιπόν,	OpenSubtit... Now, if he don't laugh, if he don't think the show is any good ... then I know there's something wrong with it ... something people just ain't a-gonna take to.
OpenSubtit...	ξέρω ότι κάτι δεν πάει καλά με δαύτο. Πως δε θα έχεις πέραση στον κόσμο. Καταλαβαίνεις τι εννοώ; Λοιπόν,	OpenSubtit... Now, if he don't laugh, if he don't think the show is any good ... then I know there's something wrong with it ... something people just ain't a-gonna take to.
OpenSubtit...	πάρε ο αρραβωνιαστί - κος σου, ο Μύτης. Αυτοί έχουν πέραση . 'Οχι σαν εμάς που δουλεύουμε σα σκυλιά! Αυτοί	OpenSubtit... Cis kind is hit niwadays.
OpenSubtit...	. Μα εγώ τη θαμύζω και καταλαβαίνω γιατί έχεις πέραση στους άντρες. Μακάρη να 'χα την ομορφιά της και	OpenSubtit... But I admire Lucy and I'm not surprised men flock around her.
OpenSubtit...	. - Ποιος διάλεξε το «βυζαντινάριο»? Το στήθος έχεις πέραση εδώ. Είναι μέρος της τοπικής γοητείας. Πρόποση	OpenSubtit... Cleavage is big here.
OpenSubtit...	; Για να σου πω την αλήθεια ... η προφορά αυτή έχεις πέραση στις γκόμενες. Με εννοείς, μωρό μου; 'Οχι, δεν	OpenSubtit... To tell you the truth, I find this accent here ... don't do me no harm with the ladies.
OpenSubtit...	. Τώρα ηρώα ακόμα περισσότερο. Οι θλιμμένοι έχουν πέραση στις γκόμενες. Κάιλ, λυπάμαι. Πλάκα κάνω. Με	OpenSubtit... Chicks really dig a guy with a broken heart.
OpenSubtit...	. Και όκι φάρμες. Τα αγροτικά παιδικά βιβλία δεν έχουν πέραση . - Τι θα λέγατε για μία φυλή παιδιών- σπαραγγιών;	OpenSubtit... Every body's pushing small town rural. A farm book would just be white noise.
OpenSubtit...	. Και όκι φάρμες. Τα αγροτικά παιδικά βιβλία δεν έχουν πέραση . - Τι θα λέγατε για μία φυλή παιδιών- σπαραγγιών;	OpenSubtit... Every body's pushing small town rural. A farm book would just be white noise.
OpenSubtit...	. Και όκι φάρμες. Τα αγροτικά παιδικά βιβλία δεν έχουν πέραση . - Τι θα λέγατε για μία φυλή παιδιών- σπαραγγιών;	OpenSubtit... Every body's pushing small town rural. A farm book would just be white noise.
OpenSubtit...	Πατάτα. Πάντα κάποιος θα πει κακιές γιατί δεν έχεις πέραση . - Επειδή είσαι τυφλός δεν θα σε ληπθώ. Σαν	OpenSubtit... There's always some dude who's a player hater ' cause he ain't gettin' none.
OpenSubtit...	Μπορείς να δοκιμάσεις αλλά μη γιατί δεν έχεις πέραση Είμαστε τα απόβλητα κάτωγα τον πάγκο Ο άλλος	OpenSubtit... # You can try, but don't ' cause you can't intervene
OpenSubtit...	Predator ... 750 κιλιάδες για μια πιηγιά Θες να έχουμε πέραση ή Θες να ' μαστε φρόνμοι; Είχα ένα τηλεφώνημα	OpenSubtit... You want circulation or do you want me to be cautious?
OpenSubtit...	στο καζίνο του Τουλκω. Στο Μισσοσιππί? Δε θα έχεις πέραση εκεί. Μην ανακατεύεσαι Μπάνκ, έχεις ήδη	OpenSubtit... Mississippi, that's where games gonna die, ain't it.
OpenSubtit...	στο καζίνο του Τουλκω. Στο Μισσοσιππί? Δε θα έχεις πέραση εκεί. Μην ανακατεύεσαι Μπάνκ, έχεις ήδη	OpenSubtit... Mississippi, that's where games gonna die, ain't it.
OpenSubtit...	αυτά είναι κομμένα παντελόνια, εντάξει; Έχουν πέραση στην Ευρώπη, Μεγάλη. Ναι και ο Τζορτζ Μάικλ έχει	OpenSubtit... They're huge in Europe. Huge.
OpenSubtit...	στην Ευρώπη. Μεγάλη. Ναι και ο Τζορτζ Μάικλ έχεις πέραση στην Ευρώπη. Έχεις σκεφτεί ποτέ ένα βραχιόλι	OpenSubtit... Yeah, George Michael's huge in Europe too.
OpenSubtit...	απλό; Μεξικάνος. Τέτοια φάτσα μόνο στα καρτέλ έχεις πέραση . - Έβαλα τον Τζορτζ να τον φάξει. - Και τι λέω	OpenSubtit... He's got a face only a cartel could love.

Εικόνα 38. Έχω πέραση

OPUS2 Greek		OPUS2 English
Europarl3 ...	δίνει την εντύπωση ότι το σύστημα που σήμερα έχει το πάνω χέρι στην Τουρκία μπορεί να εγκατασταθεί στην	Europarl3 So as long as certain parties behave in a way which gives the impression that the system which currently has the upper hand in Turkey could take hold in Europe, then we are again painted into a corner.
Europarl3 Οι εκπρόσωποι των εργαζομένων εξακολουθούν να έχουν το πάνω χέρι έναντι αυτών που εκπροσωπούν τους	Europarl3 It is still the case that employers' representatives have an advantage over those representing employees.
SETIMES2	- 24/ 12/ 07 Οι παραδόσεις και τα έθιμα έχουν το πάνω χέρι στους εορτασμούς της περιοχής. [Gabriel	SETIMES2 Traditions and customs dominate the holiday celebrations in the region. [Gabriel Petrescu]
OpenSubtit...	τη Γη έτσι κι αλλιώς. Μπορεί ο Δον Κιχώτης να έχει το πάνω χέρι σε όλους μας. Αναρωτιέμαι αν δεν είναι καλύτερα να	OpenSubtit... Maybe this Don Quixote has got the jump on all of us.
OpenSubtit...	μαζί σας αργότερα. Μοιάζει λες και η μοίρα έχει το πάνω χέρι . Δεν έχετε αποδείξει και το ξέρετε. Εδώ δεν	OpenSubtit... It seems that destiny has taken a hand.
OpenSubtit...	μαζί σας αργότερα. Μοιάζει λες και η μοίρα έχει το πάνω χέρι . Δεν έχετε αποδείξει και το ξέρετε. Εδώ δεν	OpenSubtit... It seems that destiny has taken a hand.
OpenSubtit...	σε καναβού γύρους ... και, ενώ νομίζει ότι έχει το πάνω χέρι , τον αρχίζω στις κοντές γροθιές ... αριστερά,	OpenSubtit... I let him tag me with the left hand for a couple of rounds ... so just when he starts, he thinks he's getting cute, I step inside a jab ... with a left, with a right, with a left.
OpenSubtit...	σε καναβού γύρους ... και, ενώ νομίζει ότι έχει το πάνω χέρι , τον αρχίζω στις κοντές γροθιές ... αριστερά,	OpenSubtit... I let him tag me for a couple of rounds. Just when he starts ... he thinks he's getting cute ... I step inside a jab with a left, with a right, with a left.
OpenSubtit...	το μπελά τους. Δεν έχω τίποτα να φοβηθώ. Εγώ έχω το πάνω χέρι . Εδώ που τα λέμε, είναι καλή εμπειρία. Ίσως να	OpenSubtit... I've got the upper hand.
OpenSubtit...	- 20 χρόνια με ισοβία; - Ηρέμισε, γλυκιά μου. Εγώ έχω το πάνω χέρι . Κε και κα Τζόουνς; Ναι, με αυτό το όνομα έχει	OpenSubtit... I'm on top of the situation.
OpenSubtit...	- 20 χρόνια με ισοβία; - Ηρέμισε, γλυκιά μου. Εγώ έχω το πάνω χέρι . Κε και κα Τζόουνς; Ναι, με αυτό το όνομα έχει	OpenSubtit... I'm on top of the situation.
OpenSubtit...	, ε; - Όχι όλα, μερικά. Σου αρέσει όμως να έχεις το πάνω χέρι στο παινίδι. Ω, ναι. Σίγουρα. - Μου αρέσουν	OpenSubtit... But you like being in charge ... of the game?
OpenSubtit...	, έτσι δεν είναι; Εντάξει. Ας λογικευτούμε. Έχεις το πάνω χέρι . Πόσα θέλεις γι' αυτό το ψάρι; Εκατό κιλάδες;	OpenSubtit... You have the upper hand
OpenSubtit... μα νιώσαμε και την επιθυμία να έχουμε το πάνω χέρι . Ο ηλίθιος! Ποιον παρίστανε; Τον Μάρλον	OpenSubtit... [But as soon as he had disappeared, our sympathy for him ...] [...] was replaced by our pride.]
OpenSubtit...	μια νέα περπέτεια Και στη ζωή προσπάθησε να έχεις το πάνω χέρι ! Πίστεψε στις χίμαιρες, στη μαγεία! Από τα	OpenSubtit... And over life, and over life Just try to get an upper hand!
OpenSubtit...	Μια και κάτω. Έλα. Βάλε τα δυνάτα σου, μικρέ. Έχεις το πάνω χέρι . ' ντε. Λίγο ακόμα. Τον νικάς. Αυτός είναι.	OpenSubtit... You got him, Mike. You got him! You got him!
OpenSubtit...	του. Με ηηδάς με τον ίδιο μου τον πούτσο. Το FBI έχει το πάνω χέρι . Τα δικά μου είναι δεμένα! - Ναι; - Διοικητά	OpenSubtit... The feds are calling the shots on this.
OpenSubtit...	Έλα να με πιάσεις! Έχω κι άλλες! Μου φαίνεται πως έχει το πάνω χέρι . Όχι ακριβώς. Εντ. Δεν έχεις άδεια να το	OpenSubtit... Looks like he's holding all the cards.
OpenSubtit... Όχι και αν γίνει. Μέγιστο μαρκά. Ο Τζον Ντο έχει το πάνω χέρι . Έχεται. - Πέτα το όπλο σου! - Τι; - Μακάρι να	OpenSubtit... John Doe has the upper hand.

Εικόνα 39. Έχω το πάνω χέρι

Europarl3 ...	, τουλάχιστον, ανοίγει τελικά τη συζήτηση, εάν θέτει επί τάπητος τις διάφορες πιθανές επιλογές που καθιστούν	Europarl3 Does Agenda 2000, at least, finally open up this debate? Does it lay out the different possible options enabling a great Europe to be built in the best interests of each of its members and of all?
Europarl3 ...	Ρηηέιο για τον έξυπνο τρόπο με τον οποίο θέτει επί τάπητος και μας παρουσιάζει τη νέα αυτή στρατηγική	Europarl3 I would like to take this opportunity to express my sincere support for Commissioner Pinheiro for the intelligence he has shown in presenting and developing the new strategic approach which he proposes for such a very important issue.
Europarl3 ...	διότι η πρόταση της Επιτροπής προβάλλει και θέτει επί τάπητος μία απαράδεκτη αποδοχή της οικονομικής	Europarl3 Symbolic because the Commission's proposals would entail an intolerable acceptance of the universal predominance of the WTO - and the interests of the USA - with the inevitable sacrifice of the traditional privileged relations between the EU and the ACP countries, for bananas now, and extended to other areas later.
Europarl3 Μεταξύ άλλων ζητημάτων, ενώ από την πλευρά μας θέτουμε επί τάπητος την ενίσχυση δύο απόμακρων περιφερειών (ο	Europarl3 On our side, this dispute threatens assistance for two peripheral regions - Mr Mendonça will doubtless mention Madeira - and for poor ACP countries which have no satisfactory alternative to banana production. As for the Americans, this dispute does not threaten the interests of their own farmers, just those of extremely powerful multinationals which operate in Latin American countries.
Europarl3 ...	ξεκινήσουν οι εν λόγω διαπραγματεύσεις; Αυτό θέτει επί τάπητος το ζήτημα του γεωργικού μας προτύπου, στο οποίο	Europarl3 And what good is an agreement in Berlin when in six months' time the world trade negotiations will begin and, just as in 1992, we are starting to make concessions even before those negotiations have started? That raises the problem of our agricultural model.
Europarl3 ...	φάση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης θέτει επί τάπητος κατά τρόπο εντονότερο σε σχέση με το παρελθόν	Europarl3 The third phase of Economic and Monetary Union raises the issue, even more than in the past, of the need for a more robust and articulate coordination of economic policies.
Europarl3 ...	ότι η διεύρυνση της Ευρώπης προς ανατολές θέτει επί τάπητος , με δραματικό τρόπο, την επείγουσα ανάγκη	Europarl3 We know that drugs affect all countries and all social classes, and we also know that Europe's enlargement towards the East dramatically shows the urgent need for efficient measures now that monitoring, which is already difficult, is going to become even more difficult.
SETIMES2		SETIMES2 But I think that it is important that all the elements are

Εικόνα 40. Θέτω επί τάπητος

OPUS2 Greek		OPUS2 English
ECB	Άρθρο 2 Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και	ECB Member States shall bring into force the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive by 31 December 2008 at the latest.
ECB	παράγραφος 1 από τις 15 Οκτωβρίου 2008. Ωστόσο, θέτουν σε ισχύ τους νόμους, τους κανονισμούς και τις	ECB However, they shall bring into force the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with the second subparagraph of Article 7 (1) of Directive 94/19 / EC, as amended by this Directive, by 31 December 2009 at the latest.
ECB	Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και	ECB Member States shall bring into force the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive by [six months after the entry into force of this Directive] at the latest.
ECB	ισχύος της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και	ECB Member States shall bring into force the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive by [twelve months after the entry into force of this Directive] at the latest.
ECB	κατά την προσχώρηση, Άρθρο 54 Τα νέα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τα μέτρα που απαιτούνται για να συμμορφωθούν,	ECB Article 54 The new Member States shall put into effect the measures necessary for them to comply, from the date of accession, with the provisions of directives and decisions within the meaning of Article 249 of the EC Treaty and of Article 161 of the Euratom Treaty, unless another time-limit is provided for in the Annexes referred to in Article 24 or in any other provisions of this Act or its Annexes.
ECB	που εμφανίζεται στο Παράρτημα. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και	ECB Member States shall bring into force the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive by [insert date 12 months following entry into force of the Directive] at the latest.
ECB	εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και	ECB Member States shall bring into force the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive by 31 December 1994 at the latest.
ECB		ECB Bulgaria and Romania shall put into effect the

Εικόνα 41. Θέτω σε ισχύ

	OPUS2 Greek	OPUS2 English
OpenSubtit...	ο κ. και η κα. Drayton. Αυτοί ήταν, Jo Ben, αν μου κάνεις καλαμπούρι , δεν είναι καθόλου αστείο. - Νομίζω ότι θα	OpenSubtit... Ben, if this is your idea of a joke, it's not a very funny one.
OpenSubtit...	; Με τέτοια ζέση! Γι' αυτό το είπα. Για να κάνουμε καλαμπούρι . Αν δεν σας άρεσε, ακούστε αυτό. " Για δείτε ποια	OpenSubtit... That why i mentioned it To freshen up a bit!
OpenSubtit...	, αλλά να τα δίνουμε αξία, και όχι να κάνουμε καλαμπούρι . Κοίτα η αξία αυτού είναι ότι είναι ένας απλός	OpenSubtit... These types of things should not be easily discounted, but we do have to take these things at face value, no pun intended.
OpenSubtit...	, αλλά να τα δίνουμε αξία, και όχι να κάνουμε καλαμπούρι Ε, ναι, συμφωνώ ... Σε παρακαλώ ... Όλα θα πάνε	OpenSubtit... These types of things should not be easily discounted, but we do have to take these things at face value, no pun intended.

Εικόνα 42. Κάνω καλαμπούρι

	OPUS2 Greek	OPUS2 English
OpenSubtit...	- Ναι, κύριε. Εντυπωσιακή υποδοχή! Μας κάνετε ποδαρικό , κύριε. Στο τηλεγράφημα δε μας λέτε πόσο θα	OpenSubtit... You're our first guest of the season, Mr. Angier.
OpenSubtit...	- Ναι, κύριε. Εντυπωσιακή υποδοχή! Μας κάνετε ποδαρικό , κύριε. Στο τηλεγράφημα δε μας λέτε πόσο θα	OpenSubtit... You're our first guest of the season, Mr. Angier.

Εικόνα 43. Κάνω ποδαρικό

	OPUS2 Greek	OPUS2 English
SETIMES2	συνεργασία μεταξύ των δυο χωρών. Η ταινία θα κάνει πρεμιέρα στα Τίρανα αργότερα αυτό το μήνα. Τρεις	SETIMES2 The movie will premiere in Tirana later this month.
SETIMES2	να κατεβάσω παράνομα την ταινία και να κάνω πρεμιέρα , καθώς είναι τελικά εμφανές πως ζούμε υπό τη "	SETIMES2 " I decided to illegally download the movie and make a premiere since it became obvious that we live under the 'Dictatorship of Nationalism '.
SETIMES2	του ηθοποιού. Η ταινία έχει προγραμματιστεί να κάνει πρεμιέρα το 2011. Το 2010 θα είναι " έτος Ιαπωνίας " στην	SETIMES2 The film is scheduled to premier in 2011.
OpenSubtit...	Κανείς δε θα δει το έργο μου. Όχι αφού το δικό του κάνει πρεμιέρα το ίδιο βράδυ με το δικό μου. Έι, αυτό δεν είναι	OpenSubtit... Not with his opening the same night as mine.
OpenSubtit...	τον Χαρωπό Παπουτσή. Στη θέση του, θα κάνουμε πρεμιέρα ενός νέου έργου προς τιμήν του	OpenSubtit... Instead, we'd like to premiere a new play in honor of the newly appointed Dr. Royer- Collard and his lovely bride.
OpenSubtit...	τον Χαρωπό Παπουτσή. Στη θέση του, θα κάνουμε πρεμιέρα ενός νέου έργου προς τιμήν του	OpenSubtit... Instead, we'd like to premiere a new play ... in honor of the newly appointed Dr. Royer- Collard ... and his lovely bride.
OpenSubtit...	είναι η Μαρία; - Στη Στοκκόλμη. Σε μια βδομάδα κάνουν πρεμιέρα στο " Ρωμαιοί και Ιουλιέτα " . - Μετά θα έρθει; -	OpenSubtit... Romeo and Juliet premiere' s in a week.
OpenSubtit...	. - Και κάτι παραπάνω. Είναι τρελό. Το Μεντεγίν κάνει πρεμιέρα σε 48 ώρες. - Μάλλον δεν θα προλάβουμε. - Θα	OpenSubtit... The rest of us, we tv people, we have to learn how to parallel park.
OpenSubtit...	Prince TV Show. Κι είναι και η ταινία του που κάνει πρεμιέρα σε 1 - 2 εβδομάδες, Η Μέρα Ανεξαρτησίας. - ' σε να	OpenSubtit... He's got that movie coming out in a couple of weeks, Independence Day. - Let the film division handle it. - No, we can't.
OpenSubtit...	των Δρόμων Το Μικρό Σπουργίτι κάνει πρεμιέρα Ο πρώτος που με βοήθησε Η Πιαφ σε	OpenSubtit... ... Edith Piaf Triumphs Fame for Street Singer The Little Sparrow Premieres The first man Who Helped Me Piaf On Tour ...
OpenSubtit...	. - Παρακαλώ. Απολάυστε την ταινία. Έπρεπε να κάνουμε πρεμιέρα . Τι λες; Δεν πρέπει να μάθει πως παίζουμε εμείς!	OpenSubtit... We should've had, like, a premiere of that thing or something. - What? - What are you talking about, " what "?
OpenSubtit...	. Όχι, βρισκόμαστε στη Σλοβινία. Σλοβινία; Έχω κάνει πρεμιέρα εκτός πόλεως και στο παρελθόν, αλλά αυτό είναι	OpenSubtit... I've opened out of town before, but this is ridiculous.
OpenSubtit...	. Όχι, βρισκόμαστε στη Σλοβινία. Σλοβινία; Έχω κάνει πρεμιέρα εκτός πόλεως και στο παρελθόν, αλλά αυτό είναι	OpenSubtit... I've opened out of town before, but this is ridiculous.
OpenSubtit...	; - Γιέ μου, απάντησε. Ναι, το επόμενο σάββατο κάνουμε πρεμιέρα . Μάλιστα, γι' αυτό τρέχουν και δεν φτάνουν. Έχω	OpenSubtit... Yes, it's on the 26th June.
OpenSubtit...	πότε θα εμφανιζόταν. Μα δεν μπορούν να κάνουν πρεμιέρα τόσο σύντομα, μπορούν; Το κάνει για να μας	OpenSubtit... But they can't open the film so soon, can they?
OpenSubtit...	πότε θα εμφανιζόταν. Μα δεν μπορούν να κάνουν πρεμιέρα τόσο σύντομα, μπορούν; Το κάνει για να μας	OpenSubtit... But they can't open the film so soon, can they?

Εικόνα 44. Κάνω πρεμιέρα

	Κινήματος Ιταλίας θέτω την ερώτηση ποιος κινεί τα νήματα σε αυτή την εξωφρενική ανάμειξη στις		who represent the Front national, the Vlaams Blok and the Movimento sociale italiano, I should like to ask the question: in this outrageous interference in internal Austrian affairs which the European Union has undertaken in contravention of general international law, in contravention of the Treaties, in contravention of morality, who is pulling the strings?
Europarl3 ...	την εθνική κθάραση θα είναι εκείνοι οι οποίοι θα κινούν τα νήματα . Από την άλλη πλευρά όλα τα κόμματα,	Europarl3	As for the second problem, the elections, it is clear here that many groups on the spot and concerned principally with human rights are warning that in the short term those who will wield the greatest influence are those who advocated and fought for ethnic cleansing.
Europarl3 ...	της ' Αγκυρας, η οποία στην πραγματικότητα κινεί τα νήματα . Απώτερος στόχος είναι να δημιουργηθεί η	Europarl3	All of this is part of a specific strategy of the occupation regime in northern Cyprus and the government in Ankara which, in reality, pulls the strings.
Europarl3 ...	Karadzic εξακολουθεί πίσω από τις κουρτίνες να κινεί τα νήματα . Αυτό θα ήταν άτοπο! Εν συντομία, Πρόεδρε, αν	Europarl3	Bosnia first has to show greater cohesion, it must have a collective presidency which agrees on what it wants from the European Union and agrees to abide by the Dayton Agreements, and we might also require it to cooperate with the war tribunal in The Hague, since it would be madness to send Bosnian refugees from Germany back to the Republika Srpska, where Mr Karadzic is still active behind the scenes.
Europarl3 ...	, δηλαδή στο ποιος επιτέλους είναι αυτός που κινεί τα νήματα στους διάφορους τομείς σε ευρωπαϊκό επίπεδο,	Europarl3	Parliament is aware that there are countries which have had good experience of concluding environmental agreements, but the difficulty is precisely, as Mr Florenz indicated, that of knowing who in the world fits the bill at European level within the individual areas, and that is something we need to find out in concrete terms.
Europarl3 ...	ότι μόνο οι χώρες που εξαγούν όπλα θα μπορούν να κινούν τα νήματα σχετικά με το ποιος θα αγοράζει τα όπλα τους, σε	Europarl3	As regards this proposed code of conduct, there are quite a number of deficiencies in it, for example the fact that only arms exporting countries will be able to call the shots on who buys their arms if this code of conduct is adopted.
SETIMES2	των ΗΠΑ Τζέιμς Παρντιού πρόσφατα. - Αυτοί που κινούν τα νήματα στον υπόκοσμο εξακολουθούν να διαφεύγουν της	SETIMES2	" Underworld big wheels still escape justice, " he warned, adding that there was a " lack of political will to combat crime in Bulgaria ".
OpenSubtit...	να μαζέψεις τους άντρες σου. Κινδυνεύετε. Αν κινεί τα νήματα , θα σας σκοτώσει όλους. Μην κάνετε αυτό που σας	OpenSubtit...	If he's the mastermind, he can kill you all in one fell swoop.
OpenSubtit...	να μαζέψεις τους άντρες σου. Κινδυνεύετε. Αν κινεί τα νήματα , θα σας σκοτώσει όλους. Μην κάνετε αυτό που σας	OpenSubtit...	If he's the mastermind, he can kill you all in one fell swoop.
OpenSubtit...	είναι το ίδιο μου. Είναι ο ισακονιστίας. Κινώ τα νήματα πολλών χαρακτήρων και συμβάντων που θα δείτε.	OpenSubtit...	I manipulate many of the characters

Εικόνα 45. Κινώ τα νήματα

	OPUS2 Greek	OPUS2 English	
SETIMES2	Αγία Πέλαγος, υπάρχουν άβυσσες θέες που σου κόβουν την ανάσα , όπως ο απόλυτα λείος γκρεμός Νεζλόβο. Ο Ούρος	SETIMES2	Even if climbers fail to see all the way to the Aegean coast, there are plenty of other breathtaking sights, such as the perfectly smooth Nezlavo Cliff.
OpenSubtit...	στο Γιούνιονβιλ. Είναι πάνω σε λόφο με θέα που κόβει την ανάσα . Δεν πηγαίνω ποτέ εκεί εκτός από την επακή του	OpenSubtit...	It's up on a hill with a view that would knock you silly.
OpenSubtit...	σκοπιά ενός ' γγλου, και μόνο το μέγεθός του, σου κόβει την ανάσα . Πόσο μεγάλα είναι τα ράντσα σας; Σε κάθε	OpenSubtit...	From an Englishman's point of view, its mere size takes your breath away.
OpenSubtit...	εξαιρετικά εκπληκτική απόψε. Η ομορφιά σου κόβει την ανάσα . Ποτέ δεν έχω δει τόσο όμορφη ... Όχι άσχημα.	OpenSubtit...	Breathtakingly beautiful.
OpenSubtit...	. Έχεις πάει στο Ερμιτάζ; Οι πίνακες εκεί σου κόβουν την ανάσα . - Σταμάτα τον τουρισμό. Τι έχεις; Αφίξεις. -	OpenSubtit...	Have you ever been to the Hermitage? Paintings there that seize your breath.
OpenSubtit...	Το Υψηλότερο Κτίριο Στον Κόσμο - Δεν σου κόβει την ανάσα ; - Ναι, άσχημο θέαμα. Αυτός ο Χωκ θέλει κρέμασμα	OpenSubtit...	Isn't it breathtaking? Yeah, it's a mess alright.
OpenSubtit...	. - Το ξέρω. Πολύ εξυμνη υπεράσπιση κυρία μου. Κόβει την ανάσα . Αλλά ο Κύριος δεν έστειλε κανέναν Γεδεών στο	OpenSubtit...	It takes one's breath away.
OpenSubtit...	. Είμαι στο Μιλάνο. Η ομορφιά και η αβυσσός σου κόβουν την ανάσα . Κάνω τον σταυρό μου από την έκπληξη. Αν ήσουν	OpenSubtit...	The beauty and wealth is breathtaking.
OpenSubtit...	χαρά. Υπάρχει κάτι που δε μπορείς να κάνεις; Μου κόβεις την ανάσα ! 'Έχεις κόψει ποτέ γυναικεία μαλλιά; Κόψε τα	OpenSubtit...	You take my very breath away.
OpenSubtit...	και ... της ανικανοποίητης αγάπης. - Σου κόβει την ανάσα . - Ναι, ποιος το είπε αυτό, Γουόλτερ; Ο τύπος δεν	OpenSubtit...	Heartbreaking.
OpenSubtit...	του Ζί' Καρ χωμένα στο λαιμό μου, να μου κόβουν την ανάσα ; Όλους; Έχεις δίκιο. Τώρα πρέπει να πάω στο	OpenSubtit...	Out of that 50, how many gods did I offend to have ended up with G ' Kar ' s teeth buried so deeply in my throat that I can barely breathe?
OpenSubtit...	ανάποδα, αλλιώς σου σκίζει το πρόσωπο. Σου κόβει την ανάσα . Έχουμε την πιο γέρικη θαλασιά στην	OpenSubtit...	Takes your breath away.
OpenSubtit...	ευφυές σύστημα ... με ομορφιά που σου κόβει την ανάσα . Γι' αυτό έγινα γιατρός. Γι' αυτό δεν έγινες κι	OpenSubtit...	An incredibly intelligent system of such breathtaking beauty.
OpenSubtit...	Αυτό έχει ξαναγίνει στην ιστορία του γκολφ; Μου κόβει την ανάσα . Δεν μου δίνετε την εντύπωση ότι σας κόβεται η	OpenSubtit...	It takes my breath away.
OpenSubtit...	ανταδράσεις ... είναι τόσο διακριτικές που κόβουν την ανάσα . Είναι άπιστευτο. Τέλειο. Πανέξυμνα τα	OpenSubtit...	But why? Even on a protistic level the normal cell-cell interactions ... are so subtle, they take your breath away.
OpenSubtit...	Ήταν φανταστική. - Είναι απολύτως ψεύτικη. Σου κόβει την ανάσα . Δεν ήταν πολύ ... Σαν κινούμενο σχέδιο Η	OpenSubtit...	Breathtaking.
OpenSubtit...	... Είναι απόδειξη της απόφασής μου. Μου κόβεις την ανάσα . Όχι ακόμα. Όχι ... Όχι ακόμα. Πάμε έξω, λοιπόν;	OpenSubtit...	You take my breath away.
OpenSubtit...	που κάνει την καρδιά σου να σταματάει και που σου κόβει την ανάσα . Είσαι ... Δεν έχω δακτυλίδι. - Πέιτον,	OpenSubtit...	Heart-skips-a-beat, breathtaking material.
OpenSubtit...	που παίρνουμε, αλλά από τις στιγμές που μας κόβουν την ανάσα ". - Μου παρέθεσες ατάκα από το " Hitch "; - Ναι,	OpenSubtit...	Life is not measured by the number of breaths we take, but by the moments that take our breath away."
OpenSubtit...	, ληπ ... - Συνέκασε να παίξεις. Οι αζαλέες σου, κόβουν την ανάσα . Σ' ευχαριστώ. Θα 'πρεπε να είσαι πολύ	OpenSubtit...	Your azaleas are breathtaking.

Εικόνα 46. Κόβω την ανάσα

Query **όσα, δεν, φτάνει, η, αλεπού** 1 > Filter by aligned corpus 1 (0.00 per million) ⓘ

OPUS2 Greek	OPUS2 English
OpenSubtit... λεζ! Μόνο οι νεραϊδοὺς πάνε στη Διαφήμιση. Όσα δεν φτάνει η αλεπού ... Πώς το πήρε ο Burns; Ο παλιό ... Είρετε τι πήγε	OpenSubtit... Sour grapes.

Εικόνα 47. Όσα δεν φτάνει η αλεπού

	OPUS2 Greek	OPUS2 English
Europarl3 ...	Της Εκπροσώπησης ΑΚΕ-ΕΕ. Ποιος όμως το παίρνει είδηση αυτό στις χώρες μας; Η Αφρική είναι η ήπειρος που	Europarl3 But who notices that here in Europe?
OpenSubtit...	Να πάω ένα πιάτο στη γυναίκα, Φρανκ; Φάε. Δεν την παίρνεις είδηση ; ; Πολύ ήσυχη είναι. Αυτές πρέπει να προσέξεις	OpenSubtit... You'd never know she was around, would you? Quiet like she is.
OpenSubtit...	το κράτος. Σου συμβαίνουν διάφορα και δεν το παίρνεις είδηση . Η ζωή σε προσπερνάει. Τον πήρα ακατάλληλα μια φορά	OpenSubtit... It's weird because stuff happens, and you don't notice it while it's happening.
OpenSubtit...	μου, Τεντ, δεν σε πήρα είδηση. - Δεν πρέπει να με παίρνεις είδηση . Δεν είκαν άλλα με ζελέ κι έτσι σου πήρα κι ένα με	OpenSubtit... - I'm supposed to sneak up on you.
OpenSubtit...	μου, Τεντ, δεν σε πήρα είδηση. - Δεν πρέπει να με παίρνεις είδηση . Δεν είκαν άλλα με ζελέ κι έτσι σου πήρα κι ένα με	OpenSubtit... - I'm supposed to sneak up on you.

Εικόνα 48. Παίρνω είδηση

	OPUS2 Greek	OPUS2 English
OpenSubtit...	χώμα λίγο καλύτερα! Ακόμα και οι φρουροί θα το παίρνουν χαμπάρι . Οπότε, πώς θα γίνει; Έχεις την διάθεση να	OpenSubtit... Even the guards will notice this soon.
OpenSubtit...	αλλάζει, η ταινία συνεχίζεται και το κοινό δεν παίρνει χαμπάρι . Γιατί να θέλει κανείς αυτή την κωλοδουλειά;	OpenSubtit... He flips the projectors, movie keeps going and the audience has no idea.
OpenSubtit...	. Η ταινία συνεχίζεται ... και το κοινό δεν παίρνει χαμπάρι . - Κύριε! Αναχωρείτε; - Ναι. Χρεώστε με.	OpenSubtit... The movie goes on ... and nobody in the audience has any idea.
OpenSubtit...	αλλάζει, η ταινία συνεχίζεται και το κοινό δεν παίρνει χαμπάρι . Γιατί να θέλει κανείς αυτή την κωλοδουλειά;	OpenSubtit... He flips the projectors, movie keeps going and the audience has no idea.
OpenSubtit...	. Η ταινία συνεχίζεται ... και το κοινό δεν παίρνει χαμπάρι . - Κύριε! Αναχωρείτε; - Ναι. Χρεώστε με.	OpenSubtit... The movie goes on ... and nobody in the audience has any idea.
OpenSubtit...	τέτοιο. Σου κάνουν πλύση εγκεφάλου, αλλά δεν παίρνεις χαμπάρι . Γιατί πάντα είσαι αρνητικός; Πάντα η ίδια	OpenSubtit... They're screwing with your head, David and you just don't get it, do ya? Why are you so negative about everything?
OpenSubtit...	θα πει να μην κάνεις τίποτα ... και να μη σε παίρνει χαμπάρι κανείς. Τότε κι εγώ " είμαι μέσα ", σαν τον Ηλίθιο	OpenSubtit... Listen, baby, there is nothing more American than not doing anything and getting away with it. Ohh. Then I'm in.
OpenSubtit...	φαντάζεστε; Έτσι απλά, φεύγεις και κανείς δε το παίρνει χαμπάρι . Ο καμημένος ο Όρσον. Πάρτε ό, τι θέλετε. Τα	OpenSubtit... Just like that, you're gone, and no one notices?
OpenSubtit...	! Είναι καλός, στο να τα καταφέρνει, χωρίς να τον παίρνουν χαμπάρι . Λοιπόν, άκουσα ότι ο Clyde, έρχεται με την	OpenSubtit... He good at scooping up behind you.
OpenSubtit...	είναι μια χαρά. Δεν κάνει τίποτα. Flint, την παίρνεις χαμπάρι ? Ο Jackie Moon Flint - Σκατά! Dewie! Σrumoni!	OpenSubtit... Flint, can you dig it?
OpenSubtit...	μου, μικρέ! Το να μεγαλώνεις έχει πλάκα. Δεν το παίρνεις χαμπάρι . Τη μια στιγμή κάποιος είναι εκεί και την	OpenSubtit... Sneaks up on you.
OpenSubtit...	. Μην είσαι σκληρός με τον εαυτό σου. Όλους μας παίρνουν χαμπάρι κάποτε. Απλά δεν επιδιώκουμε πάντα. Κερνάς τις	OpenSubtit... We all get made some time.
OpenSubtit...	το φάκελο της υπόθεσης και εμένα. Όλους μας παίρνουν χαμπάρι κάποτε. Απλά δεν επιδιώκουμε πάντα. Εντάξει.	OpenSubtit... We all get made sometime.
OpenSubtit...	οτι ο κόσμος εξακολουθεί να υπάρχει και εσύ δεν παίρνεις χαμπάρι . Αργά ή γρήγορα..... θα πρέπει να παραδώσεις	OpenSubtit... But there's, like, a whole world out there. You don't see any of it, nothing.
OpenSubtit...	παρτηρεί. Λοιπόν, δεν έχουμε συνηθίσει να μας παίρνουν χαμπάρι . Αυτό ακούγεται λυπηρό. Είναι εντάξει. Αν και	OpenSubtit... Well, we're not used to being noticed.
OpenSubtit...	από την κάρτα, Στις μισές περιπτώσεις δεν το παίρνουν χαμπάρι καν. - Οπότε είναι σαν .. - Έγκλημα χωρίς θύματα.	OpenSubtit... And if you don't take too much from any one card, then half the time, they don't even notice it's gone.
OpenSubtit...	ένα μπουρνούζι κάθε Χριστούγεννα, αλλά δεν παίρνει χαμπάρι . Το παιδί της κούρτες της αγόρασε τρία, μέχρι	OpenSubtit... We buy her a bathrobe every Christmas, But she never gets the hint.

Εικόνα 49. Παίρνω χαμπάρι

	OPUS2 Greek	OPUS2 English
OpenSubtit...	Τον έχουμε από κοντά, τα πήμα καλά μαζί του. Τον πιάνω στα πράσα . Γεια ... Μέρη. Έχω την επόμενη ένδειξη του Γιν.	OpenSubtit... We catch him red-handed.
OpenSubtit...	αλήθεια λυπάται; Όλοι τους λυπούνται όταν τους πιάνε στα πράσα . Δεν σημαίνει τίποτα αυτό. Είναι αλήθεια. Ο	OpenSubtit... Everyone is sorry once they're caught.

Εικόνα 50. Πιάνω στα πράσα

	OPUS2 Greek	OPUS2 English
Europarl3 ...	κατά τη διάρκεια της νατοϊκής επίθεσης, πλέκεται το εγκώμιο του ειρηνευτικού ρόλου της, διότι αποδέχθηκε	Europarl3 It is characteristic that the report congratulates FYROM on the constructive stance it maintained during the NATO attack, eulogises its pacifist role because it allowed its territory to be used as a base for NATO forces, but, of course, remains silent about the indignation of its people, which was manifested by mass demonstrations during the NATO bombardments.
Europarl3 ...	αναμονή της σύνταξής τους και οι οποίοι μάλιστα πλέκουν το εγκώμιο μιας πολιτικής που αποτελεί τετελεσμένο	Europarl3 But I am disappointed that the majority of the European Parliament has sided with the Council of Ministers and the European Commission, with those who would have us believe that the fishermen affected are only a handful of old men awaiting retirement. I am disappointed that the majority is siding with those who promote a policy of fait accompli in order to try in advance to make a legal decision unworkable as they fear it may go against their wishes.
Europarl3 ...	, σε αυτό το θεσμικό όργανο, ακόμη αδιάκοπα να πλέκεται το εγκώμιο της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, του	Europarl3 In Parliament we hear endless praise for companies' competitiveness, for their right and even for their duty to maximise profits.
SETIMES2	- 29 / 07 / 10) Διπλωματικό ημερολόγιο: Η Κλίντον πλέκει το εγκώμιο της προόδου στις τουρκο-αρμενικές σχέσεις Ο	SETIMES2 Diplomatic Diary: Clinton praises Turkey-Armenia progress
SETIMES2	, ανέφερε ο Οετινγκερ. Ο επικεφαλής της Ευγορπ πλέκει το εγκώμιο των προσπαθειών της Βουλγαρίας στην	SETIMES2 Europol chief praises Bulgarian anti-crime efforts
OpenSubtit...	σε όποιον από μας έχετε σε εκτίμηση; Εγώ του πλέκω το εγκώμιο ! - Φάννη. - Σε παρακαλώ, Φάννη. Θα ήθελα να μάθω	OpenSubtit... I'm praising him!

Εικόνα 51. Πλέκω το εγκώμιο

OPUS2 Greek	OPUS2 English
OpenSubtit... Ένα λεπτό. - Ευχαριστώ. - Εμπρός; - Εγώ είμαι. Τα παίζω . Ο Τζού μπήκε στον Εληγκσον. Μου έδωσε τα αρχεία	OpenSubtit... I'm freaking.
OpenSubtit... . - Ένα λεπτό. - Ευχαριστώ. - Εμπρός; - Εγώ είμαι. Τα παίζω . Ο Τζού μπήκε στον Εληγκσον. Μου έδωσε τα αρχεία	OpenSubtit... I'm freaking.
OpenSubtit... . - Ένα λεπτό. - Ευχαριστώ. - Εμπρός; - Εγώ είμαι. Τα παίζω . Ο Τζού μπήκε στον Εληγκσον. Μου έδωσε τα αρχεία	OpenSubtit... I'm freaking.
OpenSubtit... . - Θέλεις να τον κανονίσα εγώ; Όχι. Μπορεί να τα παίζω μπροστά στον Σέπαρντ. Τον Ρίτσαρντ Ρέινολντς	OpenSubtit... I may choke in front of Shepherd.
OpenSubtit... μου γι' αυτόν. Τι; Ωω θεέ μου αρχίζω να τα παίζω . Πρέπει να σταματήσω. Τι κάνετε παιδιά;	OpenSubtit... Oh, God. I'm freaking.
OpenSubtit... ξέρω. Δεν ξέρω. Δεν μπορώ να σκεφτώ. Δεν μπορώ. Τα παίζω . Μάικ, νομίζω πως κουράστηκες. Τότε να του βρεις	OpenSubtit... Ffearing.
OpenSubtit... ξέρω. Δεν ξέρω. Δεν μπορώ να σκεφτώ. Δεν μπορώ. Τα παίζω . Μάικ, νομίζω πως κουράστηκες. Τότε να του βρεις	OpenSubtit... Flat lining.
OpenSubtit... ξέρω. Δεν ξέρω. Δεν μπορώ να σκεφτώ. Δεν μπορώ. Τα παίζω . Μάικ, νομίζω πως κουράστηκες. Τότε να του βρεις	OpenSubtit... Flat lining.
OpenSubtit... ξέρω. Δεν ξέρω. Δεν μπορώ να σκεφτώ. Δεν μπορώ. Τα παίζω . Μάικ, νομίζω πως κουράστηκες. Τότε να του βρεις	OpenSubtit... Flat lining.
OpenSubtit... ξέρω. Δεν ξέρω. Δεν μπορώ να σκεφτώ. Δεν μπορώ. Τα παίζω . Μάικ, νομίζω πως κουράστηκες. Τότε να του βρεις	OpenSubtit... Flat liner.
OpenSubtit... . Με συγχωρείς, Συγγνώμη. Έχω αρχίσει να τα παίζω . Κοίτα, νιώθω πολύ άσχημα. - Έπρεπε να έμενα. -	OpenSubtit... I'm going mad.
OpenSubtit... τραγούδια που αναγνωρίζει. Δε θα έβγαζα λεφτά. Τα παίζω τη νύχτα αυτά. Δε θα άκουγαν. - Εγώ άκουσα. - Ναι.	OpenSubtit... They wouldn't listen.
OpenSubtit... ; Είμαι κάπως κουρασμένος. Σταμάτησα να τα παίζω αυτά. Το ξέρω, αλλά κοίτα ... Είναι ένα	OpenSubtit... I stopped playing those.

Εικόνα 52. Τα παίζω

OPUS2 Greek	OPUS2 English
OpenSubtit... . Τι έχω να φοβηθώ; Όταν με στριμώξουν, τη γλιτώνω πυροβολώντας. Πρώτα πυροβολείς και μετά	OpenSubtit... When I get in a tight spot, I shoot my way out of it. Why, sure.
OpenSubtit... , οδηγούσα μεθυσμένος και σκότωσα κάποιον. Δεν τη γλιτώνω με τίποτα. Τουλάχιστον μέχρι να βρω τον Τζωρτζ	OpenSubtit... I wouldn't have a chance.
OpenSubtit... , οδηγούσα μεθυσμένος και σκότωσα κάποιον. Δεν τη γλιτώνω με τίποτα. Τουλάχιστον μέχρι να βρω τον Τζωρτζ	OpenSubtit... I wouldn't have a chance.
OpenSubtit... 100 κιλμ/ ώρα. Είμαι στο λάρυγγα σου τώρα και δεν τη γλιτώνω αν δεν φτερνιστείς! Εντάξει, πώς; - Πού είναι; -	OpenSubtit... I'm in your lung now and my only chance out is for you to sneeze!
OpenSubtit... Δεν είχα όπλο. - Υπάρχουν μάρτυρες. Χωρίς όπλο, τη γλιτώνω . - Είσαι σίγουρος; - Ναι! Δολοφονείς κάποιον	OpenSubtit... No gun and I walk.
OpenSubtit... από ραντεβού. Αλλά αφού αυτό δεν ήταν ραντεβού, τη γλιτώνω . Ακριβώς. Κι αν θέλω να σου τηλεφωνήσω; Σωστά.	OpenSubtit... But since this wasn't a date I guess I'm off the hook.
OpenSubtit... . Βλέπεις αυτό; Είναι σήμα " κάνω ό, τι θέλω και τη γλιτώνω ". Θα σας κλείσω μέσα ισόβια! Τσαντίστηκε γιατί	OpenSubtit... This is an I-can-do-whatever-I-want-and-get-away-with-it badge.
OpenSubtit... επέμενε να γίνει στο σπίτι η κηδεία, οπότε δεν τη γλιτώνω τώρα. Ο θάνατος είναι παντού. 'Όχι, μωρό μου,	OpenSubtit... Dad insisted on having his funeral at home, so now I just can't escape it.

Lexical Computing

2.36.7-SkE-2.153.4-3.104.15

Εικόνα 53. Τη γλιτώνω

OPUS2 Greek	OPUS2 English
OpenSubtit... ; Μην κοιτάς. Ν' ακυρώσω το ταξίδι μου. Πάντα τρίτωναί το κακό . Σαμ, σοβαρέψου! - Έχεις ζωή χαρισάμενη. - Κι	OpenSubtit... These things always happen in threes.
OpenSubtit... μου βασίστηκε στην Μ16 δυο φορές Κε Μποντ. Δεν θα τρίτωναί το κακό . Θα ολοκληρώσω τα έργα στον αγώγιμο και δεν	OpenSubtit... I won't make that mistake a third time.
OpenSubtit... μου βασίστηκε στην Μ16 δυο φορές Κε Μποντ. Δεν θα τρίτωναί το κακό . Θα ολοκληρώσω τα έργα στον αγώγιμο και δεν	OpenSubtit... I won't make that mistake a third time.
OpenSubtit... άλλη δουλειά και μετά να κάνετε να απολυθώ; Να τρίτωναί το κακό ! - Έλα τώρα, Κεν. - Όχι, ξέρες τι; Τώρα το	OpenSubtit... Well, how about finding me another job and then getting me fired? We can go for the trifecta!
OpenSubtit... όταν φτάσας στο νησί. Ω, φυσικά, το θυμάμαι. Θα τρίτωναί το κακό . Χανάκο, δεν ξέρω αν θα λάβεις ποτέ αυτό το	OpenSubtit... Well, everything happens in threes.
OpenSubtit... κάμε όλα τα έγγραφα, μαζί με το σεντούκι μου. Θα τρίτωναί το κακό . Θα κάνουμε μια γενική επίθεση. Παρόλο, που η	OpenSubtit... Everything happens in threes.
OpenSubtit... όταν φτάσας στο νησί. Ω, φυσικά, το θυμάμαι. Θα τρίτωναί το κακό . Χανάκο ... δεν ξέρω αν θα λάβεις ποτέ αυτό το	OpenSubtit... Well, everything happens in threes.
OpenSubtit... κάμε όλα τα έγγραφα, μαζί με το σεντούκι μου. Θα τρίτωναί το κακό . Θα κάνουμε μια γενική επίθεση. Παρόλο, που η	OpenSubtit... Everything happens in threes.

Lexical Computing

2.36.7-SkE-2.153.4-3.104.15

Εικόνα 54. Τρίτωναί το κακό

OPUS2 Greek	OPUS2 English
OpenSubtit... Είσαι ελεύθερος. Πώς πάει, Μίτσελ; Η φυλακή μου τσακίζει τα νεύρα , Μπιλ. Πάμε τότε. Πιάσε κάτι καινούργιο για	OpenSubtit... Prison makes me nervous, Billy,

Εικόνα 55. Τσακίζω τα νεύρα

	OPUS2 Greek	OPUS2 English
Europarl3 ...	σήμερα ότι όταν χορηγείται το AZT σε εγκύους, φέρνουν στον κόσμο υγιή παιδιά. Θα ευχόμουν η υπεροπία αυτή να	Europarl3 We know that pregnant women who are given AZT give birth to healthy babies.
Europarl3 ...	τόσες έφηβες μητέρες και πουθενά αλλού δεν φέρνουν στον κόσμο τόσα προσβληθέντα από τον ιό μωρά. Γι' αυτό και	Europarl3 The main effort must therefore be to educate young people.
SETIMES2	όμως τους σοκάρισε όλους ακόμα περισσότερο φέροντας στον κόσμο ένα παιδί με ασιατικά χαρακτηριστικά. Η ταϊνιά	SETIMES2 From the point of view of her family and neighbours, that's bad enough -- but then she shocks them further by delivering a child with Asian features.
OpenSubtit...	. Σκέφτεσαι σε βάθος, όταν σκέφτεσαι γυναίκες. Φέρνουν στον κόσμο τη ζωή, αλλά και το θάνατο. - Εξουσιάζουν τη	OpenSubtit... They bring all life into the world and much death.
OpenSubtit...	"καμμένη" σε μένα. Η ζωή είναι άθλια, ακόμα κι αν φέρνεις στον κόσμο παιδιά, ... νομίζοντας ότι θα ζήσουν	OpenSubtit... It's absurd to bring children into this world and think they'll be better off than we are.
OpenSubtit...	"καμμένη" σε μένα. Η ζωή είναι άθλια, ακόμα κι αν φέρνεις στον κόσμο παιδιά, νομίζοντας ότι θα ζήσουν ευτυχισμένα.	OpenSubtit... It's absurd to bring children into this world and think they'll be better off than we are.
OpenSubtit...	στην άγρια γη με τα ίδια τους τα χέρια, φέροντας στον κόσμο τα παιδιά τους. Τον υπερασπίζεις γιατί	OpenSubtit... They hack it out of the wilderness with their own two hands, bearing their children along the way.
OpenSubtit...	τα εγκαταλελειμμένα παιδιά ... και να φέρνεις στον κόσμο παιδιά από ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες. -	OpenSubtit... [Narrating] And so my excellent pupil learned to look after abandoned children ... - and to deliver unwanted babies.
OpenSubtit...	εμένα Ξέροντας τι μπορώ να κάνω και πόση χαρά φέρνω στον κόσμο , μάλλον δεν θα με πρόσεξε. - Μάλλον. - Απίθανο!	OpenSubtit... I mean, knowing what I can do and how much joy I bring to people.
OpenSubtit...	παιδιά, κύριε Σνάιτερ; Έχω ένα κοριτσάκι! Φέρνουμε στον κόσμο τα παιδιά ... και ζούμε συνέχεια με τον φόβο μην	OpenSubtit... We put kids in this world ... We live in fear of losing them ...
OpenSubtit...	για σένα. Λέει, μέχρι και τα παιδιά που φέρνεις στον κόσμο ... φεύγουν απ' το σπίτι, όταν μεγαλώσουν.	OpenSubtit... He says, Even children you give birth to ... Leave home when they grow up.

Εικόνα 56. Φέρνω στον κόσμο

OpenSubtit...	Ο λαός βράζει και σ' ολιάζει. Η καμμένη η Οφηλία χάνει τα λογικά της. Τέλος το πιο κακό και το πιο επικίνδυνο...	OpenSubtit... Poor Ophelia, divided from herself and her fair judgement.
OpenSubtit...	, πώς είναι δυνατόν εσύ να... Αρχίζουμε να χάνουμε τα λογικά μας. Λυπηθείτε με, παρακαλώ. Ζητώ συγγνώμη,	OpenSubtit... Even the strongest are losing their heads
OpenSubtit...	, να την τιμήσουμε ... και πριν το καταλάβουμε, χάνουμε τα λογικά μας. Βράζει το αίμα μας και το σκάμε. Θα σε	OpenSubtit... When a man's mother dies ... and he gets to thinking about her funeral and paying respects ... before he knows it, his mind ain't right.
OpenSubtit...	Το βλέπετε όλοι σας! Είναι πεθαμένος; Σταμάτα! Χάνεις τα λογικά σου! 'Ετσι νομίζεις; 'Ο, τι κι αν χάσα, το έχασα	OpenSubtit... You're losing it girl.
OpenSubtit...	γουλιά και θέλουν να καταστρέψουν τα πάντα. Χάνουν τα λογικά τους. Όμως εσύ είσαι λογικός άνθρωπος. -	OpenSubtit... They lose all reason.
OpenSubtit...	έκοψα σε μικρά κομματάκια. Θέξέ μου, Πρέπει να χάνω τα λογικά μου. Όλα θα πάνε καλά. Έλα, να σηκωθούμε από το	OpenSubtit... I must be losing my mind.
OpenSubtit...	; ' υπό ένινε; Εγώ φεύγω για τη δουλειά κι εσύ χάνεις τα λογικά σου; Μτάρλν, ηρέμησε, σε παρακαλώ. Μην	OpenSubtit... I leave for work, and you take complete leave of your senses?
OpenSubtit...	του στα χέρια μου. - Σίντινι. - Αισθάνομαι σαν να χάνω τα λογικά μου. Ξαν να μην ξέρω ποια είμαι πια, ή τι κάνω, ή	OpenSubtit... I feel like I'm losing my mind.
OpenSubtit...	ότι θα κάνω. " " " Όμως, έχω βρεθεί μόνη και χάνω τα λογικά μου ... " " " και ντρέπομαι να παίρνω από	OpenSubtit... " But I find myself alone and at the end of my wits ... too embarrassed to keep taking from those who can least afford to give."
OpenSubtit...	νιώθω τα χέρια σου. Και τότε χάνω το μυαλό μου. Χάνω τα λογικά μου! Ζεστάθηκε το νερό? Είσαι ζήνια? Δεν μπορώ	OpenSubtit... I lose my mind.
OpenSubtit...	νιώθω τα χέρια σου. Και τότε χάνω το μυαλό μου. Χάνω τα λογικά μου! Ζεστάθηκε το νερό? Είσαι ζήνια? Δεν μπορώ	OpenSubtit... I lose my mind
OpenSubtit...	ότι είμαι ανίκανος; Παιδιά, δεν πιστεύετε να χάνει τα λογικά του ο Θεός, έτσι δεν είναι; Δεν ξέρω πόσο χρονών	OpenSubtit... You guys don't think God's losing his mind, do you?
OpenSubtit...	πατέρας μου, τον αποκηρύσσαω. Μάλλον ... Μάλλον χάνω τα λογικά μου. Αυτό πιστεύει ο κόσμος για μένα. Εσύ τι	OpenSubtit... Maybe I'm losing my mind.
OpenSubtit...	σου ... και να σκεφτείς πώς είναι να χάνεις τα λογικά σου; Συγγνώμη. Ήθελα να κάνω σεξ σήμερα στις 5:	OpenSubtit... You're a moody traveler, aren't you? Can you please put your narcissism aside for one second ... and try to imagine what it's like for a person to be losing his mind?
OpenSubtit...	να ονειρεύομαι ... 'Όχι, δεν είναι όνειρο. - Τότε χάνω τα λογικά μου. - Άπεναντίας, γλυκέ μου. Τώρα ... κάθεται	OpenSubtit... I must be dreaming ... Oh, no. This isn't a dream. I'm going doolally, then.

Εικόνα 57. Χάνω τα λογικά μου

	OPUS2 Greek	OPUS2 English
EMEA	► Εάν εμφανιστεί υπογλυκαιμία κατά την οποία χάνετε τις αισθήσεις σας ή έχετε πολλά υπογλυκαιμικά επεισόδια,	EMEA They must not give you any food or drink as it could choke you. ► If severe hypoglycaemia is not treated, it can cause brain damage (temporary or permanent) and even death ► If you have a hypo that makes you pass out, or a lot of hypos, talk to your doctor.
EMEA	► Εάν εμφανιστεί υπογλυκαιμία κατά την οποία χάνετε τις αισθήσεις σας ή έχετε πολλά υπογλυκαιμικά επεισόδια,	EMEA They must not give you any food or drink as it could choke you. ► If severe hypoglycaemia is not treated, it can cause brain damage (temporary or permanent) and even death ► If you have a hypo that makes you pass out, or a lot of hypos, talk to your doctor.
EMEA	► Εάν εμφανιστεί υπογλυκαιμία κατά την οποία χάνετε τις αισθήσεις σας ή έχετε πολλά υπογλυκαιμικά επεισόδια,	EMEA They must not give you any food or drink as it could choke you. ► If severe hypoglycaemia is not treated, it can cause brain damage (temporary or permanent) and even death ► If you have a hypo that makes you pass out, or a lot of hypos, talk to your doctor.
EMEA	► Εάν εμφανιστεί υπογλυκαιμία κατά την οποία χάνετε τις αισθήσεις σας ή έχετε πολλά υπογλυκαιμικά επεισόδια,	EMEA They must not give you any food or drink as it could choke you. ► If severe hypoglycaemia is not treated, it can cause brain damage (temporary or permanent) and even death ► If you have a hypo that makes you pass out, or a lot of hypos, talk to your doctor.
EMEA	► Εάν εμφανιστεί υπογλυκαιμία κατά την οποία χάνετε τις αισθήσεις σας ή έχετε πολλά υπογλυκαιμικά επεισόδια,	EMEA They must not give you any food or drink as it could choke you. ► If severe hypoglycaemia is not treated, it can cause brain damage (temporary or permanent) and even death ► If you have a hypo that makes you pass out, or a lot of hypos, talk to your doctor.
EMEA	► Εάν εμφανιστεί υπογλυκαιμία κατά την οποία χάνετε τις αισθήσεις σας ή έχετε πολλά υπογλυκαιμικά επεισόδια,	EMEA They must not give you any food or drink as it could choke you. ► If severe hypoglycaemia is not treated, it can cause brain damage (temporary or permanent) and even death ► If you have a hypo that makes you pass out, or a lot of hypos, talk to your doctor.
EMEA	► Εάν εμφανιστεί υπογλυκαιμία κατά την οποία χάνετε τις αισθήσεις σας ή έχετε πολλά υπογλυκαιμικά επεισόδια,	EMEA They must not give you any food or drink as it could choke you. ► If severe hypoglycaemia is not treated, it can cause brain damage (temporary or permanent) and even death ► If you have a hypo that makes you pass out, or a lot of hypos, talk to your doctor.
EMEA	► Εάν εμφανιστεί υπογλυκαιμία κατά την οποία χάνετε τις αισθήσεις σας ή έχετε πολλά υπογλυκαιμικά επεισόδια,	EMEA They must not give you any food or drink as it could choke you. ► If severe hypoglycaemia is not treated, it can cause brain damage (temporary or permanent) and even death ► If you have a hypo that makes you pass out, or a lot of hypos, talk to your doctor.
EMEA	► Εάν εμφανιστεί υπογλυκαιμία κατά την οποία χάνετε τις αισθήσεις σας ή έχετε πολλά υπογλυκαιμικά επεισόδια,	EMEA They must not give you any food or drink as it could choke you. ► If severe hypoglycaemia is not treated, it can cause brain damage (temporary or permanent) and even death ► If you have a hypo that makes you pass out, or a lot of hypos, talk to your doctor.

Εικόνα 58. Χάνω τις αισθήσεις μου

	OPUS2 Greek	OPUS2 English
OpenSubtit...	το θόρυβο! Ερεθίζομαι! Η τεστοστερόνη μου χτυπάει κόκκινο ! Είναι αλήθεια αυτό που λένε για σένα; Μπορώ να	OpenSubtit... My testosterone is going dancing ...
OpenSubtit...	το θόρυβο! Ερεθίζομαι! Η τεστοστερόνη μου χτυπάει κόκκινο ! Είναι αλήθεια αυτό που λένε για σένα; Μπορώ να	OpenSubtit... My testosterone is going dancing.
OpenSubtit...	στο σκολείο. Ο δείκτης δημοτικότητάς σου χτυπάει κόκκινο . Που σημαίνει ότι οι περισσότεροι από μας σε	OpenSubtit... Your cool-o-meter is off the charts.

Εικόνα 59. Χτυπάει κόκκινο